

Titel: Luxdorphps samling af trykkefrihedens skrifter 1770-1773: Fortegnelsen bind 1, Fortegnelse paa alle de Skrifter som Trykfriheden har givet Anledning til, stk. 1-24, anm. nr. 1-332, dækkende 14.09.70-13.09.71

Citation: "Luxdorphps samling af trykkefrihedens skrifter 1770-1773: Fortegnelsen bind 1, Fortegnelse paa alle de Skrifter som Trykfriheden har givet Anledning til, stk. 1-24, anm. nr. 1-332, dækkende 14.09.70-13.09.71", i *Luxdorphps samling af trykkefrihedens skrifter 1770-1773: Fortegnelsen bind 1, Fortegnelse paa alle de Skrifter som Trykfriheden har givet Anledning til, stk. 1-24, anm. nr. 1-332, dækkende 14.09.70-13.09.71*, s. 1. Onlineudgave fra Trykkefrihedens Skrifter: https://tekster.kb.dk/text/tfs-texts-4_001-shoot-d1e433.pdf (tilgået 18. juli 2024)

Anvendt udgave: Luxdorphps samling af trykkefrihedens skrifter 1770-1773: Fortegnelsen bind 1, Fortegnelse paa alle de Skrifter som Trykfriheden har givet Anledning til, stk. 1-24, anm. nr. 1-332, dækkende 14.09.70-13.09.71

Ophavsret: Materialet er fri af ophavsret. Du kan kopiere, ændre, distribuere eller fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse.

[Læs Public Domain-erklæringen](#)

Fortegnelse paa alle de Skrifter som Trykfriheden

har givet Anledning til.

Hvori findes anført Stederne hvor de sælges, hvad de koste, og hvor mange Ark de indeholde.

Samt

en kort Erindring

om et hvert Skrift

til Efterretning for Liebhaberne.

Første og Andet Stykke.

Kjøbenhavn 1771.

Tilkiøbs hos Kannevorff i Silkegaden.

2

3

No. 1 Philopatreas trede Anmærkninger 1. om de dyre Tider og Handelens Svaghed. 2. Om Rettergang. 3. Om Geistlighedens Indkomster. Skrevne i Kjøbenhavn den 23 Novem. 1770. og efter Forlangende ved Trykken udgivne. — Namqve fatebor enim, dum me Galathea tenebat, Nec spes Libertatis erat, nec ulla Cura Peculi. — Trykt paa I. G. Rothes Bekostning, og findes tilkiøbs i hans Boglade No. 8. paa Børsen, saa og paa Adresse-Contoiret for 12 Skilling, 3 Ark. i 8vo.

Dette Skrift, som næsten ingen anden. Fortienester har, end at Forfatteren har

4

sagt offentlig og ved Trykken bekientgiort, hvad man tilforn lod sig nøie med at snakke om i smaa Sælskaber, var det første der udkom, og har avlet alle de andre af sig. Hvad hans Aarsager til de dyre Tider angaaer, da synes de til Deels temmelig rigtig trufne, men hans Midler til got Kjøb ere noget militairiske. En uindskrænket frie Handel er hans inderlige Ønske. Vores Rettergang vilde han have indrettet paa sin Tyrkisk, og Geistlighedens Indkomster vil han have regleret efter Krigsstandens; han meener at Hunger var et Middel til at gjøre dem lærde og dydige. De Tillæg om Visdommens Skiebne, Hiertet i Europa og Eslernes Klage, afskildre Forfatterens Genie.

No. 2.

Den tyrkiske Ræv, en Oversættelse. Kjøbenhavn 1771. i I. G. Rothes Boglade paa Børsen, hvor den, saavel som hos Biering paa Adresse-Contoiret sælges for 8 Skilling, stor 3 1/2 Ark. 8vo. — Altsaa 2 Skilling mindre for hvert Ark end forrige, hvilket uden Tvivl kommer deraf, at

5

Forfatteren er selv Forlæggere; thi Boghandlerne have siden Trykfriheden sat 2 Skilling paa hvert Ark.

Ikke desmindre er denne Fabel eller Allegorie paa en Regent og hans Ministere, som forestilles ved Løven og Reven, vel værd at læse. Oversættelsen kunde taalt at være noget bedre.

No. 3.

Philodani Undersøgelse af Philopatreias Anmærkninger. 1ste Hefte. Kiøbenhavn 1770, trykt hos A. F. Stein i Skidenstrædet og findes sammesteds tilkiøbs, saa og hos Kannevorff i Silkegaden for 12 Skilling, stor 3 3/4 Ark i 8vo.

Et læseværdigt og grundigt Skrift, skjønt der vel hist og her ere nogle Rakter, saasom pag. 22. hvor han vil at Kompagniet skal gjøre Regnskab, fordi de have paa deres egen Bekostning ladet oprette Statuen paa Amalienborg; og naar han siger at den har kostet saa meget som om den var af massiv Sølv, da veed han vist ikke Prisen paa Sølv, ikke heller hvad Statuen veier.

6

No. 4.

Philodani Undersøgelse af Philopatreias Anmærkninger. 1. Om Rettergang. 2. om Geistlighedens Indkomster. 2det og sidste Hefte. Kiøbenhavn 1771, trykt hos A. F. Stein, findes der tilkiøbs, og hos Kannevorff i Silkegaden for 1 Mark. 5 1/4 Ark stor i 8vo.

Er ligesaa ordentlig, grundig og velskrevet som første Hefte.

No. 5.

Om Philopatreias tvende Anmærkninger

i et Brev til en høi Herre, fra F***g. Gud velsigne Kongen, at det maa gaae Landet vel. Kiøbenhavn 1770, sælges paa Adresse-Contoirtet, Syge- og Spisnings-Kassen til Fordeel for 8 Skilling, trykt hos H. I. Graae, 2 1/4 Ark stor i 8vo. Er nu 2den Gang oplagt.

Naar man undtager overflødige Complimenter til den høie Herre og Excellence, samt Forfatterens alt for hidsige Hevngierrighed imod den stakkels Philopatreias, saa læses det øvrige med Behag.

7

No. 6.

Velmeente Erindringer i Anledning af

Philopatreias tredie Anmærkning om Geistlighedens Indkomster. Kiøbenhavn 1771. Selges i den Mummiske Boglade hos Heineck og Faber for 8 Skilling, stor 1 1/2 Ark i 8vo.

Er skreven vel og sindig.

No. 7.

Den 145 Aars gamle norske Bondes

Spaadomme om forunderlige Tildragelser, som skal skee; og apocryphiske Tanker om høie Hemmeligheder. —169*. Kiøbenhavn 1771, trykt hos Joh. R. Thiele i Peder Hvitfeldts Strædet, findes der og hos Kannevorff i Silkegaden tilkiøbs for 6 Skilling stor 1 1/4 Ark 8vo.

Der synes at ligge megen Ondskab skiult i dette snedige Digt.

No. 8.

Grundede Tanker over Philopatreias Anmærkninger, saavit Geistligheden især an-

8

gaaer, til høiere Eftertanke og Syge-Kassens Tarv, om noget ved Afsetningen vindes, offentlig meddeelt. Kiøbenhavn 1770, trykt hos A. F. Stein. Selges hos Fauschow paa Adresse-Contoirtet for 10 Skilling, stor 2 1/2 Ark i 8vo.

Er meget grundigt udarbejdet, men skrevet med formegen Hidsighed. Grundigst og best er det Stykke som afhandler Geistlighedens Lønnings-Maade.

No. 9.

Anmærkninger over Philopatreas Afhandling om Geistlighedens Indkomster, af Philoteropatreias, Medlem i Patriot-Selskabet. Kiøbenhavn 1770, trykt hos A. F. Stein, og findes tilkiøbs hos Pelt paa Børsen for 8 Skilling, stor 2 Ark i 8vo.

Ikke hele Indholdet sees af Titelen; thi en Fortelning om Ravnene, som til Slutning er anført, er meget pegende.

No. 10.

Den franske Reputations merkværdige Sygdom og derpaa fulgte Død og Be-

9

gravelse, med en endnu aldrig saa holden Liig-Procession ved hendes Biesættelse i Forglemmelsens Tempel, under en kort men ziirlig Parentation. Tilligemed en curieux Skrivelse fra de Elisæiske Marker af den avanturieuse Ridder Don Qvixot til en fornemme Dame Donna Grandezza, samt en Samtale imellem tvende vandrende Riddere Don Sebastian og Don Pedro, Halvbrødre til Donna Grandezza og Don Quixots Blodsforvandte. Kiøbenhavn 1770, trykt hos I. R. Thiele og sælges der saavelsom hos Kannevorff i Silkegaden for 10 Skilling, stor 4 1/2 Ark i 8vo. — Den er tilskrevet Hans Excellence Hr. Greve C. W. von Ahlefeldt.

Titelen kan vel være nok til at give et Begreb om Skriftet, som ikke er Original, men oversat af det tydske.

No. 11

Anti-Philopatreas trede Anmærkninger 1. om de dyre Tider. 2. om Rettergang. 3. om Geistlighedens Indkomster. Skrev-

10

ne i Kiøbenhavn den 21 Decembris 1770. Qvi legitis Flores & Humi nascentia Fraga, O! fugite hinc Pueri! frigidus latet Angvis in Herba. — Trykt hos I. R. Thiele, og sælges der og hos Kannevorff i Silkegaden, samt i No. 8. paa Børsen for 12 Skilling, stor 3 Ark i 8vo.

I de tvende første Anmærkninger mærker man ikke at Forfatteren har nogen Skade; thi det han siger imod Philopatreas, om de dyre Tider og deres Aarsag, saa og om Rettergang, er ganske got og menneskeligt; men naar han kommer til Geistligheden, bliver han reent afsindig; thi den Maade, paa hvilken han forsvarer deres Sag, bliver de ham kun liden Tak skyldig for.

No. 12.

Philopatreas første Fortsættelse, indeholdende fire Anmærkninger. 1. om Handelen. 2. om Krigsstanden. 3. om Tings-Vidners Førelse. 4. om Videnskabernes Opkomst. Skrevne i Kiøbenhavn 1770. Kiøbenhavn 1771, trykt paa I. G. Ro-

11

thes Bekostning, og findes tilkiøbs i hans Boglade No. 8. paa Børsen for 12 Skilling, stor 3 1/2 Ark i 8vo.

I Henseende til Handelen, da ønsker Forfatteren, at Kiøbenhavn maatte blive til et Oplagssted for Østersøens Vare, at Hollandske og Engelske Skibe, som nu seile os forbi, kunde tage dem i Kiøbenhavn. De mange Procuratores der findes i Forsamlingerne paa Børsen, gefalder ham ikke. Han lover os med det første en Plan til Handelens Opkomst, og indbyder Patrioter til at indsende ham deres Tanker og Forslag, da han vil give dem Vegt ved sit Navn.

Han snakker noget om Krigsstanden. Han klager og ikke uden Grund paa Sagernes langsomme Fortgang ved Retterne, formedelst de Ophold der skeer ved Tings-Vidners Førelse, og gjør et rimeligt Forslag, til at hemme noget af Uordenen. Regentens Lyst til Videnskaber og deres Forfremmelse, holder han med Rette for det fornemste Middel til at sætte dem igien i Flor.

12

No. 13.

Philocleresias Anmærkninger over Philopatreas Anmærkning om Geistlighedens Indkomster. Kiøbenhavn 1771, sælges i Bogladen No. 8. paa Børsen for 6 Skilling. Stor halvtredie Ark i 8vo.

Dersom intet bedre var skrevet i denne Materie, saa kunde man læse dette. De som have et svagt Syn, kunde dog endnu med megen Lethed benytte sig af dette, da det er trykt med saa læselig en Stiiil, at 22

Sider opfyldes med det, som ellers 8 pleier at kunde rumme.

No. 14.

En almindelig Recept, som af Grunden heldbreder skrueløse Hierner, saa at Taaber, Daarer og Narre af alle Sorter, besynderlig de der ere befængte med franske Moder, kan ved samme igien erlange den sunde Fornuft. — O cives, cives! quærenda infania primum, Hac ter felices. Horat. — Kiøbenhavn 1770, trykt hos I. R. Thiele, og sælges i No. 8. paa Børsen og hos Kanne-

13

worff i Silkegaden for 8 Skilling, stor 2 Ark i 8vo.

Titelen lader lidt Markskrigeragtig. Skriftet er ellers en Oversættelse af et vittigt fransk Skrift, der for længe siden er bekiendt under Titel Inoculation de bon Sens, og som paa den Tid og det Sted, hvor det først er skreven, havde mere Indflydelse end her. Originalen er taget efter Naturen, gid Copien kunde betage os Lysten til at copiere!

No. 15.

Svar til Philopatreias, angaaende de

Geistliges Inkomster, af Philaletes. — Qvo causa melior, forsque dterior trahit, inclinat animus, semper infirmo favens. Stal. — Kiøbenhavn 1771, trykt hos A. F. Stein, stor halvtredie Ark i 8vo, Sælges paa Adresse-Contoiret for 10 Skilling.

Uden Tvivl er dette det beste Skrift af alle de der er udkommet til Geistlighedens Forsvar i denne Tid.

14

No. 16.

Lovtale over Skobørsten, holden som en Indvielses-Tale ved Skobørste-Templens Oprettelse i gammel Grønland. Med tvende Kobberstykker til større Oplysning; men uden Aarstal og Bogtrykkerens Navn, stor halvtredie Ark i 8vo. Sælges hos Boghandler Pelt paa Børsen og Kannevorff i Silkegaden for 1 Mark og 8 Skilling.

For 4 a 5 Aar siden havde det været halsbrækkend Arbeid, at lade denne Bog trykke; men nu forundrer ingen sig derover. Dog seer man hvor stor Virkning Vanen og Opdragelsen har; thi Bogtrykkeren har ikke engang vildet være sit Navn bekiendt. Og dersom det anrørte Partie kunde skrive, saa vilde det endnu see galt ud med denne Lovtale; en af dets Lærde, har dog allerede ladet udgaae en liden Preliminair til en Bandstraale, under Titel, altid Noget Nyt, men sielden noget got. Hvoraf Forfatteren til Lovtalen kan see, hvad han har at frygte for, i Fald det skulde slaae løst.

15

No. 17.

Tanker til nøiere Eftertanke om gode Love i et Land, og deres nøie Efterlevelse har sin Indflydelse paa det Almindelige, samt om Banqvens Tilstand og dens Hjelpemidler. Kiøbenhavn trykt Hos L. N. Svare boende i Skindergaden og findes sammesteds tilkiøbs for 6 Skilling, stor halvandet Ark i 8vo.

Spørsmaalet om gode Loves og deres Efterlevelsers Indflydelse paa det Almindelige, har Forfatteren uden Tvivl tænkt at kunde besvare sig selv, siden han i Skriftet neppe berører det. Det er Banqven der liger ham meest paa Hiertet. Et saare klogt udfundet Forslag til Banqvens Lettelse er det betydeligste her findes: Folk skulde levere al deres Sølv til Mynten mod Obligation og Renter. Forfatteren er den første der tilbyder sig. Dette kan man tilgive ham; men naar han siger, at her er et udføiet og forarmet Land, saa synes

han lit uhøflig. Tobaks-Handelen

faaer heri et lidet Ørefigen, og nok et udgives til Slutningen til en dum Adels-

16

mand og Proprietair, der er stolt af sine Privilegier.

No. 18.

Tanker til nøiere Eftertanke om Banqven i Kiøbenhavn og dens nærværende Tilstand. Kiøbenhavn trykt hos L. N. Svare, og findes der tilkiøbs for 4 Skilling, stor 1 Ark i 8vo.

Dette er et svagt Ekko af Philodanus, broderet med samme Forslag, som findes i næst foregaaende, at Undersaatterne skulde levere deres Sølv til Mynten. Forfatteren af dette Ark, maa uden Tvivl være af en Stand, der fritager ham fra de betydeligste Skatter og Paalæg, siden han faa meget raaber paa, at der skal settes Skat paa hans Med-Undersaatter, der vist har faaet saa meget, de vel taale. Han raaber paa Overdaadighed, som siden K. Friderik IV. Tid er stegen saa høit, at en Borger behøver nu at gjøre dobbelt saa megen Bekostning paa sit Bryllup, som den Tid, naar han vil ansees for en hæderlig Mand. Han veed altsaa ikke, at en skikkelig Borger i Friderik den Fierdes Tid forærede sin

17

Brud i det mindste for et Par Tusinde Rixdaler Juveler. Denne Overdaadighed fik vi hemmet, vi blev af med vore Juveler, og Landet tabte mere end en Milion derved.

No. 19.

Ole Smedesvens Begrædelse over Rissengrød, skreven af ham selv. Kiøbenh. 1771, trykt hos I. R. Thiele, og sælges i Bogladen No. 8. paa Børsen for 4 Skilling, stor 1 Ark i 8vo. — Dette er tilskrevet Marketenter-Lauget, som det ret got passer sig for, ved følgende Linier:

"Jeg Eder ogsaa bør med Billighed beklage, Som har saa meget tabt ved de aflagde Dage, Som nu ei ere meer. — Den Fordeel er alt tabt, Som Eders Riis i Vand med Melk har Eder

skabt. —

Man seer heraf, at det er skrevet i Anledning af Helligdagens Afskaffelse. Denne Piece er ellers skreven i samme Stil som Patrollen, skjønt denne heri faaer en liden Snubbert. Men minst vilde man vente at see en Professor K. og H. at faae en Hilsen paa saa smutsige Blade.

18

No. 20.

Den 124 Aars gamle Bondes Børge Olsens Syn, om forunderlige Tildragelser, og Tanker om høie Hemmeligheder, skrevne Aar efter Guds Byrd 1693, og til Trykken befordrede ved hans Sønnesøn Ole Børgeesen 1771. Kiøbenhavn, sælges i Bogladen No. 8. paa Børsen for 8 Skilling, stor 2 Ark i 8vo.

Forlæggeren af den forhen under No. 7. i denne Fotegnelse anførte Spaadom, har vist seet skievt til denne Piece, saasom det er den førstes Indfald, denne sidste har forandret og omstændeligere udført; men endskiønt dette er et lidet Tyverie, saa bør disse 2 Forfattere dog ikke regne det saa nøie imellem hverandre, siden de ligne hinanden saa meget, og komme begge overeens deri, at de Viise et saa ædeltænkende Hierte. Mon en Fader burde elske det Barn, der glædede sig, naar nogen af dets Sødskende bleve straffede for Forseelse?

No. 21.

En Erindring til de unge Adelsmænd. Kiøbenhavn, trykt hos N. Møller 1771.

19

sælges hos Kannevorff i Silkegaden og Hof-Bogtrykker Møller for 8 Skilling, stor 1 Ark i 8vo.

Den alvorlige Forfattere af denne Prediken, formaner de unge Adelsmænd til for Guds Skyld at blive sædelige flittige og dydige; en meget god Erindring, som kunde have staaet paa et langt mindre Rum end et heelt Ark, og der endda til saa høi en Priis.

No. 22.

Junior-Philopatris første Deel, fem Anmærkninger, 1. Sammenligning af de gamle og nye dyre Tider i Dannemark, og hvoraf baade Handelen kan bringes paa Fode og neddæmpes. 2. Om Rettergang og Dommere. 3 Om Mængden af Betientere. 5. Om Geistligheden. 5. Om de danske Sølv-Aarer og andre skiulte jordiske Rigdomme, hvor de ere at sinde. Sluttet i Kiøbenhavn den 22 December 1770. Trykt hos T. Borups Efterleverske, og sælges hos Kannevorff i Silke-

20

gaden og paa Børsens Boglader for 1 Mark, stor 3 1/2 Ark i 8vo.

Denne svimlende Forfattere har den Gave, at skrive saa uforstaaelig og forvirret, at man kan faae Hovedpine af at læse ham. Han farer fra de Perser og Meder til de Danske, og fra disse til hine, uden at man mærker at

han bevæger sig. I Steden for første belovede Afhandling paa Titelbladet, faaer man en saa kaldet Sammenligning, imellem det gamle og nye Dannemark, afhandlet under følgende Stykker: 1. Om

De gode og Dyrer Tider, Dannemarks Handels Magt, hvoraf baade kan qvælde og neddæmpes. 2. Dannemarks Tab og Skade af sidste Frihandel i alle Stænder til Sædemanden. 3. Frihandel og hvorledes. 4. Skaden af frie Handel i 200 Aar om at erstatte. 5. Hvad Handel og Farvande vi først bør begynde.

Prægtige Titler! Sproget undtagen — og man skulde vente her ret noget stort, men for at Viise hvorledes det er udført, kan man allene læse det korteste

21

Stykke med Titel: Skaden af fri Handel

i 200 Aar om at erstatte, pag.

21. hvilket besvares saaledes: "Alt hvad de Lande Holland, England og Tydskland have og handle med, kan vi og have, det har de 2de høviseste Konger Christianerne, den II. og IV. viist i deres Tider, da de afskaffede hiin skadelige Lybekske og Hamborgske frie Handel her, og gav lige Friheds-Octroy, til hver Kiøbsteds Kiøbmand i Handel og Told, hvorved de begyndte den langt bortliggende Handel paa Ostindien, Guinea og Vestindien." Læseren meener vel, at dette ikkun er et Præludium til Afhandlingen, nei det er den hele Afhandling om dette Stykke; man seer altsaa heraf, hvad man kan vente sig i det øvrige. Havde ellers denne Forfattere Forstand til at skrive, som han har Dristighed, saa passede sig hans antagne Navn ret got paa ham, og da kunde han være sin ældre Broder fuldkommen værd.

No. 23.

Junior-Philopatreas fire Anmærkninger, 1. Om de danske Guld- og Sølv-Myn-

22

ters Noblice-Handel. 2. Hvorfore vore Fabrikker gaaer overstyr, og vore Fabrik-Vare ere dyrere end vore Naboers. 3. Maaden at skaffe Kiøbenhavn Handel, for at skaffe hele Riget Handel, og at vi kunde give ligesaa let Kiøb som et andet Rige. 4. Om Hovedstaden Kiøbenhavns Levemaade og Klædedragt, og hvad de Fattige der leve af. Anden Deel. Kiøbenhavn 1771, trykt hos J. R. Thiele, og findes der tilkiøbs, saavelsom hos Kanneworff i Silkegaden og paa Børsens Boglader for 12 Skilling, stor 3 Ark i 8vo.

Denne Deel lader til at være skrevet af en ikke aldeles drukken Mand, i Henseende til Stilen og Sproget, der dog ikke er saa afvigende fra den første Deel, at man jo vel kan see det er samme Forfatter.

Det betydeligste her forekommer i den første Anmærkning, er at Autor udlader sig med, at vore Dukater skulde været blevne udførte i Sukkerpotter ved Skippere, som han til Lykke ikke nævner ved Navn, men anraaber dog en Sr. Gram, (Gud veed

23

hvilken Gram han meener,) at han skulde lade holde Forhør over samme Skipper og lade ham sige for hvem, og hvorhen han førte disse Dukater.

Den anden Anmærkning ligner Anmærkningen i første Deel. I tredie Anmærkning skimtes nogle Udsigter til et og andet got Forslag. En heel Hob dum Vittighed findes i den fjerde Anmærkning og hvad Forfatteren siger i den sidste Anmærkning uden Nummer, kunde let komme ham dyrt at staae, da det synes ikke at være troligt, hvad han der siger.

No. 24.

Pro Memoria til Philopatreas, fra Mag. Johan Arent Dyssel. Den Kongelige nye Opfostrings-Stiftelse til Beste. Sandbye i Laalland den 5 Januarii 1771. Kiøbenhavn trykt hos A. H. Godikes Efterleverske, og sælges paa Adresse-Contoiret for 10 Skilling, stor 2 1/4 Ark i 8vo.

Dette Skrift er muntert, men indeholder for Resten intet betydeligt, som jo

24

i de forhen anførte Skrifter til Geistlighedens Forsvar er sagt og skrevet. Man forefinder en heel Deel franske Ord og Talemaader, som letteligen havde været at undgaae, cher Ami, et proprement ameubleret Huus, propreté, enfin & c. kunde gierne siges paa Dansk.

No. 25.

Upartisk Undersøgelse om de Academiske Examina ere Videnskaberne og Lærdommen til Gavn eller Skade. — utile dulci. Horat. Kiøbenhavn 1771. Trykt hos H. I. Graae, boende ved gammel Strand, og sælges paa Adresse-Contoiret for 10 Skilling, stor 3 Ark i 8vo.

Det er de Akademiske Examina paa den Maade de nu holdes, som Forfatteren holder for skadelige og urimelige. Skriftet fortjener at læses, og Forfatterens Forslag at eftertænkes af dem, der kunde udvirke nogen Forandring i det Forfatteren klager over med megen god Grund.

25

No. 26.

Nye Tanker over Indholden af Philopatreas Anmærkninger. Kiøbenhavn, trykt hos P. H. Höcke i store Helliggeist-Strædet og findes der tilkiøbs for 4 Skilling, stor 1 Ark i 8vo.

Titelen lover nye Tanker, skjønt man ikke finder andet end en liden Deel af det man har hørt og læst i de forrige anmeldte Besvarelser imod Philopatreas; dette er og det eneste man med Billighed kan udsætte paa dette lidet Skrift, der er skrevet i en reen og god dansk Stil.

No. 27.

Et offentlig allerunderdanigst Taksigelses-Brev til Deres Kongel. Maiestet, Kong Christian den Syvende, Arve-Enevolds Konge til Dannemark, Norge & c. & c. og de tvende Kongeriger Acania, Acra i Guinea, samt til de i Archipelago Caribiske Eylande: Crabben-Eyland, Biqve, St. Croix, St. Thomas, St. Jean, Beschetten Eiland, store og lille Eiland Passagie, Eiland d'Advetz, Eyland Blan-

26

ko, Annegade, St. Eiland, og de fire smaae Salt-Eilande, endnu et Eiland uden Navn af 7 Miles Længde, for Skrive- og Trykke-Friheden af Junior-Philopatreas, som derfor takker Hiertelig. Offereret paa vor allernaadigste Konges høie Fødselsfæst, som er det gandske Riges største Glædes-Dag, den 29 Januarii 1771. Kiøbenhavn, trykt hos J. R. Thiele, og sælges sammesteds og hos Kannevorff for 4 Skilling, stor 1 Ark i 4to.

Undersaatterne, og gid de maatte skjønnede derpaa, skyldte vist vor store Monark den høitideligste Taksigelse for Trykkefriheden, som bliver en af de største Velgierninger der nogensinde kunde viises os; men Skade er det at en forrykt Mand har været den første, der har paataget sig Commissionen.

No. 28.

Tanker ved at igiennemlæse Betragtningen over Hoveriets Afskaffelse i Dannemark. Kiøbenhavn 1771, trykt hos J. R. Thiele i Peder Hvitfelds-Strædet, og

27

findes sammesteds tilkiøbs, saa og hos Kannevorff i Silkegaden for 4 Skilling, stor 1 Ark i 8vo.

Forfatteren har mueligen tænkt som en god Proprietair, det meeste af det han her anfører imod Forfatteren af Betragtningen, men lyver uden Tvivl, naar han siger, at han efter at have læst den deri forekommende Beregning over en Hovedgaard 283 og vel flere Gange, begyndte først at tvivle om dens Rigtighed; og naar han endelig paastaaer, at den er falsk, synes det og, at han her maaskee kunde lyve, saasom han ikke beviser det.

No. 29.

Jeppe Vægters Betragtninger over Staten og det almindelige Beste, samlede paa hans Nattevagt i Aaret 1771. Sælges i Bogladen No. 8. paa Børsen for 4 Skilling, stor 1 Ark i 8vo.

Den Deel af Staten, som denne Jeppe gjør sine vitløftigste Betragtninger over, er Studenterne. Han vil ikke have, at der skulde være saa mange af dem, paa det,

28

at de der vare kunde være lidet vissere paa Levebrød, og ikke staae saa stor Fare for at hungrer; thi Jeppe, som Vægter, maa føde sin Broder Hr. Magisteren. Den gode Jeppe har altsaa ret til at ønske en Forandring, der kunde skille ham af med denne lærde Byrde. De øvrige Betragtninger bestaae alle i korte Samtaler, saasom om at ophæve alle Lauge, skjønt det lader til, som de snart skulde ophæve sig selv; at Akademiske Forlæsninger skulde holdes paa Dansk; at alle Religioner bør taales; at forbyde Brændeviin; at ingen maatte

studere, uden han havde Midler; at ingen maatte foragtes fordi han var et uægte Barn.

No. 30.

Forslag til at finde Udveie til Krigstieners bedre Besoldning. Kiøbenhavn, trykt hos Bødrene Berling, og findes der tilkiøbs for 1 Mark danske, stor 2 1/2 Ark i 8vo.

Uden Tvivl har denne Forfattere af Forsigtighed sat saa høi og ublue Pris paa dette Skrift; thi man skulde vel ikke troe

29

at det var af blot Uforskammenhed. Han har uden Tvivl været bange for, at en maadeligere Priis skulde foraarsage en større Afsætlighed end han ønskede, hvorved det kunde falde i for mange af de Personers Hænder, som han søger at gjøre ulykkelige ved sit Forslag.

Dette Forslag, som man med Kiedsommelighed maa vente efter paa 32 med lutter unyttig Snak opfyldte Sider, kommer man endelig til paa den 33te, og bestaaer deri, at Fredstieners og Tienersinderne, som han kalder Tienestefolk af begge Kiøn, burde til Soldaternes bedre Belønning af deres Løn afkortes, en Kudsk og en Tienere 10 Rd. aarlig, og en Tienestepige 5 Rdlr. og i Steden for de tilforn har taget Fæstepenge, nu give. Dog skulde dette ikke strekke sig længer end til Rangspersoners Tienestefolk; de der tiener Kiøbmænd og Haandværksfolk, er han saa barmhiertig at undtage. Det urimelige i dette Forslag, som man saa længe i Forveien har hørt snakke om, falder enhver i Øinene, der allene besidder menneskelig Fornuft, og lidt mindre Ondskab end Forfatteren af Forslaget.

30

No. 31.

Svar til Autor af det nylig udkomne Forslag til at finde bedre Udveie til Krigstienernes Besoldning. Kiøbenhavn 1771, trykt hos J. R. Thiele, og sælges hos Kannevorff i Silkegaden for 6 Skilling, stor 1 1/2 Ark i 8vo.

Dette Svar indeholder det betydeligste af hvad der kan siges imod foregaaende Forslag, som desuden er af den Art, at det neppe fortjener Besvarelse.

No. 32.

Formeenentlige Aarsager til de mange paa en vis Tid arriverede Fallissementer ved Brygger-Lauget her i Staden, uden Aarstal, Bogtrykkerens eller Stedets Navn hvor det er trykt, sælges hos Forfatteren selv for 8 Skilling, stor 1 Ark i 8vo.

Disse formeentlige Aarsager skal efter Forfatterens Meening bestaae fornemmeligen i den Vedtægt, at ingen Brygger under 5 Rdls. Mulct maa kiøbe noget Femersk Korn for sin egen Regning, i Absigt at tvinge de Femerske Skippere til at

31

sælge for en fastsat Priis, men herved skal være foraarsaget, at disse Skippere gaae til andre Havne med deres Korn. Savnet af saa stort et Quantum Korn skal da have forhøjet Priserne paa den Siellandske Byg over 6 a 7 Mark pr. Tønde. Som Bi-Aarsager anfører han:

1. Den Vedtægt, som Lauget efter megen Strid blev overtalet til at indgaae for faa Aar siden, bestaaende deri at ingen Brygger maatte paa Torvet give mere end 8 Mark for Tønden af Byget under 50 Rdlr. Straf, hvor ved Bryggerne siden af Mangel maatte nødes til at kiøbe det af Maltgiørere og andre for 15 til 17 Mark Tønden.

2. At der brygges saa overflødig paa

Bryggerhuset saavel til Kroersker, som til Huusholdninger, at Laugets Brygninger ere derved anseelig formindskede; men uagtet dette, og at Lauget af hver Bryg aarlig lader sig afkorte 1 Rdlr. som efter Hr. Bagges Regning skal ndgiøre imellem 3 a 4000 Rixdaler, saa har dog Interessenterne aldrig faaet Skillings Uddeeling derfra, men i usædvanlige Tilfælde maattet give 2 Rixdaler af hver Bryg.

32

3. At naar Directionen ved Bryggerlanget aabner dets Malt-Magazin, maae de Interessenterne, som trænge dertil, betale i Mark mere for Tønden end Maltgiørerne tage.

4. Den Haardhed Directionen øver efter Conventionen imod de Bryggere der have Restance ved Laugshuset,

saa at de forbyde dem at brygge indtil de have betale

No. 33.

Notice. Trykt hos Brødrene Berling, og fælges sammesteds for 6 Skilling, stor 1 1/4 Ark i 8vo.

Under saadan Titel har 6 Oldermændens adjungerede, og 12 Laugets ccmmitterede Bryggere besvaret Sr. Bagges næstforegaaende Skrift, og nogenledes igiendrevet en Deel af hans Foregivender imod Directionen. I øvrigt er denne Notice skreven i ordentlig og god Stil; men lidet mere forkleinende for Sr. Bagge end det behøvedes, saa og noget for lidet, oplysende i adskillige Poster, hvilket sidste dog fornemmeligen burde have været Hensigten.

(Fortsættelsen skal følge.)

1

Fortsættelse af Fortegnelsen paa de Skrifter Trykfriheden har givet Anledning til, hvor de selges, hvad de koste, og hvor mange Ark de indeholde. Med en kort Erindring om et hvert Skrift Tredie og fjerde stykke.

Kiøbenhavn 1771

Tilkiøbs hos Kanneworff i Silkegaden.

2

Følgende rettes i de de første Stykker:

Pag. 5. No. 3. isteden for 3 3/4 Ark, skal staae 3 1/4 Ark.

— 12. No. 13. isteden for 2 1/2 Ark, skal staae 1 1/2 Ark.

— 24. No. 25. isteden for 10 Skilling, skal staae 12 Skilling.

3

No. 34.

Replique paa de atten Bryggers Notice Je Dato 13 November 1770, til høiere Omdømme nedlagt af Christian Bagge. Kiøbenhavn 1770, sælges hos Forfatteren selv for i Mark, stor 2 1/2 Ark i 8vo.

Dette Svar paa næstforommeldte og under No. 33 anførte Piece, giver vel nogen Mistanke om, at de i Noticen til Laugets Forsvar anførte Grunde, ikke ere saa aldeles rigtige i alle Maader, skjønt denne Replique er langt fra ikke af den Art, at den paa St. Bagges Side kan ophæve al

4

36 Tvivl om hans Hensigters Reenhed, og hans Beskyldningers Sandfærdighed i alle Dele.

No. 35.

Nærmere Afhandling betreffende de 18 Bryggers Notice de Dato 13 November 1770. Sandheden til Ære, de Forurettede og Undertrykte til Opmuntring og Imitation, men de hemmelige Voldsmænd og Forurettede til Skræk og Afskye, forfattet af Christian Bagge. Kiøbenhavn 1770. Dette tilligemed aftvungen Betænkning sælges i No. 8. paa Børsen for 1 Mark 4 Skilling, stor 3 Ark i 8vo.

Da Forfatteren, som han selv siger, forgieves havde ventet efter Svar paa sin Replique, saa har han dog endelig af blot Nidkærhed imod al Slags Vold og Rets Undertrykkelse, end videre fundet for got at udgive dette Stykke, hvis Indhold fornemmelig gaaer ud paa at vift: 1. At Lauget ikke efter det, de rose sig af i Noticen, have taget ham under Armene for at ophielpe ham, men snarere og virkelig for at ud-

5

støde ham af deres Societet. 2. At vise de Aarsager, hvorfor han ikke har kundet antage eller nævne Noticens Subscribeutere for det de udgive sig, nemlig, for Oldermændens Adjungerede og Laugets Commiterede; saa og 3. at bevise, at den nu antagne Oldermænd ved Brygger-Lauget ikke lovlig er det, som han har Anseende af at være.

Hvorvit nu alt dette kan have sin Rigtighed, kan man vente fuldkommen Oplysning om, da Sr. Bagge af Lauget er indstevnet for Retten, at gotgjøre sine Beskyldninger, og gid han maa skee Ret, om han har Ret. Ved Enden af denne Afhandling er tilføjet aftvungen Betænkning over

Kiøbenhavns Kongel. privilegerede Adresse-Contoires Kritiske Journal No. 1. og 2. for dette Aar, indeholdende høist partiske Critique over mit Svar paa de 18 Bryggers Notice.

Journalisten har iblant andet beskylt

Sr. Bagge for ar have brugt pøbelagtige Udtryk i sin Replique, bebreidet ham, at han brugte for mange fremmede Ord, og gjorde et slet og ubeqvemt Brug af mange;

6

38

dette har fornemmelig opirret Sr. Bagge til dette Svar, som han gjerne kunde have sparet, skjønt Journalisten vel heller ikke havde havt nødig saa strengeligen at bedømme en Mands Skrivemaade, der ikke skriver for at være Autor, men allene for at oplyse og opdage en i hans Tanker utilladelig Selvraadighed af Brygger-Laugets Foresatte, der har kostet ham, som han troer, hans timmelige Velfært.

No. 36.

Misokakias imod Philopatreas 1771. sælges paa Adresse-Contoier for 8 Skilling, stor 2 1/2 Ark i 8vo.

Denne gode Forfattere gjør lidt mere Alvor af Philopatreas Anmærkninger end de fortienner, han modsiger ham med saa megen ængstelig Iver, som om alle hans Forslag allerede vare blevne approberede ved en Forordning fra Regieringen. For Resten skulde det være vanskeligt at indsee, af hvad Aarsag han har udgivet denne Igiendrivelse mod Philopatreas, da den indeholder intet lærerigt, dersom han ikke selv havde sagt,

7

39

at endskiønt der havde været saa mange og særdeles den agtværdige Philodanus, som har skierper deres Pen imod Philopatreas, saa holder han dog ikke disse Blade for overflødige, saasom de indeholde Maaskee en og anden Sag, som endnu ikke er bleven sagt af andre; men det kunde blive en Jule-Leeg at oplede disse Tanker, og naar man sant dem — — — saa var Leegen ude.

No. 37.

En saare mærkværdig Tildragelse som er

skeet i den Stad Antwerpen med et forhexet Drengbarn, der var en Risse, men omskabte sig til en Skobørste, med mere som Historien fortæller. Først beskrevet i Hollandsk ved Her de Calmuysen, og i det Danske oversat ved Claus Lille, fordum Sogne-Degn, og nu til Trykken befordret ved Casper Ebletoft, samt hosføiet en Lovtale over Skobørsterne. Kiøbenhavn 1771, sælges paa Børsens Boglader for 8 Skilling, stor 2 Ark i 8vo.

8

40

Er ett nedrig og ublue Pasqvil, det afskyeligste Foster Trykfriheden endnu har

avlet. —

No. 38.

Tre Patriotiske Gamtaler imellem to danske Reisende om deres Fædrenelands Tilstand. Kiøbenhavn og Bergen 1771, sælges i Mummets Boglade paa Børsen for i Mark, stor 5 Ark i 8vo.

De 2 første Samtaler, af hvilke den første handler om Vaarned-Rettighedens Tilstand, og hvor vit samme bør ophæves, den anden om smaae Ting, hvor under indbefattes Kritiker om Rettens Hanthævelse og Betienternes Ukyndighed paa adskillige Steder, om Oxehandelen, om den blaae Munderings Indførsel i Regimenterne m. m. er en Oversættelse af et Udenlands trykt tydsk Skrift, som for ikke længe siden blev tilsent adskillige Embedsmænd med Posten. Disse 2 Samtaler ere skrevne med megen Munterhed. Den tredie Samtale er original tillagt denne Oversættelse, under Titel om de nye udkomne politiske Skrifter, i hvilken Anledning der

9

41

tales om de Geistliges Frihed paa Prædikestolen, om Formyntningen uden for Riget, og om nogle af de Uleiligheder, der vare Følger af Renternes Nedsættelse. m. m.

No. 39.

Bondens første Betænkninger om de Aarsager Philopatreas har anbragt for de dyre Tider. Cor salvum teneas! salvus sic tendis ad Astra. Kiøbenhavn 1771, trykt hos A. F. Stein, og sælges i Mummets Boglade for 10 Skilling, stor 2 1/2 Ark i 8vo.

Forfatteren af denne Piece har ikke havt anden Absigt, end at modsige Philopatreas, saa vidt man kan stutte af den usammenhængende Skrivemaade han bruger, der endnu bliver mere uforstaaelig ved de utallige og urimelig anbragte Exclamations Tegn, nesten hver en Linie er opfyldt med. Intet nyt, intet lærerigt findes i den hele Piece, men lutter usammenhængende Snak.

10

42

No. 40.

Biergmandens Speil i Skaane, prøbet og beskrevet af Simon Skoflikker. Kiøbenhavn 1771, sælges i Bogladen No. 8. paa Børsen for 4 Skilling, stor 1 Ark i 8vo.

En slet Satyre over adskillige politiske og moralske Handlinger, skreven i samme Smag som Patrollen, uden mindste Vittighed, og indeholder ikke en eneste Linie, der er værd at læse.

No. 41.

En Falsterboes Betænkninger, ved at igiennemlæse de nye udgivne Skrifter af Hr. Torchild Baden og Philopatreas med flere. Kiøbenhavn 1771, sælges i No. 8. paa Børsen for 4 Skilling, stor i Ark i 8vo.

Neppe havde vel Hr. Torchild Baden ventet at blive taxeret under et med Philopatreas; men hvad kan ikke skee nu omstunder! denne patriotiske Falsterboe bebrejder vore patriotiske Skribentere, at de i deres

11

43

Undersøgelser om Landets Mangler, ikke have meldet noget om Extra-Skatten, om Qvegsygen, om at lede Vandet af Jorden m. m. Naar man betænker, siger han, at et Gods paa 18 til 1900 Tønder Hartkorn, har erlagt til denne Tid nesten 20000, at der har været 2 Skatter mere end sædvanlig for en Gaardmand, og for en Huusmand dobbelt Afgift, saa maa man troe at naar disse Penge vare blevne hos Eyerne, havde de været bedre i Stand, end de ere.

Da Qvægsygen første Gang kom her til Landet, bleve de Bønder, som havde lidt Skade, befriede for 2 Qvartalers Afgifter, da de nu ingen Gotgiørelse nyder, men maa betale ligesaa meget til i Extra-Skat. Vandet, siger vor Falsterboe, som borttager saa megen Sæd, og forvolder den Mængde Heire, som befindes i Rug og Hvede, burde man see at lede fra Jorden. Men neppe er vel Jorden nu mere oversvømmet, end den

har været tilforn. At oprette Bøndergaarde paa Hovedgaards Markene holder denne gode Mand i al Alvorlighed for et Kastel i Luften, saasom han troer at der neppe er Bønder nok til de

12

44

Gaarde der nu ere. Bøndergaardenes Forfyttelse paa deres egne Marker holder han endelig for at være nyttigt, men mistvivler atter om Mueligheden i dette. Denne gode Falsterboe er overalt en stor Difficultetmager.

No. 42.

Philopatreas alvorlige Palinodie eller Poenitentze-Prædiken over hans tvende Anmærkninger om de dyre Tider og Handelens Svaghed med videre, skrevne i Kiøbenhavn den 15 December 1770, og efter Forlangende ved Trykken udgiven. Sero Sapiunt Phryges. Kiøbenhavn 1771, sælges hos Schiønning i Pustervig og hos Bogbinder Møller paa Østergade for 1 Mark, stor 4 Ark i 8vo.

Dette er et af de meest muntre og snildeste Skrifter som er udkommet i Anledning af Philopatreas Anmerkninger. Forfatteren spørger kun dermed, og paa anden Maade fortjener de maaskee ikke heller at igiendrives.

13

54 (45)

No. 43.

Dannemarks Riges Dommeres Skilderie, bestaaenhe af 22 Kapitler, til deres Forsvar, Formaal, og giendrivende grnudige Svar til Philopatreas paa hans 1ste Hefte, 2den Afhandling, pag. 24. sidste Linie, især Praxin i den høi berømmelige danske Rettergang, dens velgrundede Anvendelse, som han pag. 26 har udbedet sig at vorde oplyst om. Afhandlet til de Ulovkyndiges fornødne Tieneste og indsendt til Philopatreas Approbation, hvis den bliver taalelig, skal fremdeles deslige Tilfælde i øvrigt blive fortsat af Dasiglag Drahe Agjætmaal. III. Deel. Kiøbenhavn 1771, trykt hos J. R. Thiele og findes der tilkiøbs, saa og hos Kannevorff i Silkegaden for 1 Mark 4 skl. stor 5 1/2 Ark i 8vo.

Den som ikke af Titelen kan see, at det er af samme Forfattere, som de i Fortegnelsen No. 22. og 23 anførte Stykker under Navn af Junior Philopatreas, behøver allene at kaste Øinene paa Skriftet selv, hvor Skrivemaaden allene kan betage

14

46 ham al Tvil. Hvorfore dette Stykke udgives for en 3die Deel, da hverken første eller anden Deel endnu er seet, kan ingen Aarsag findes uden i Forfatterens fortumlede Hierne. Meeningen af dette Skrift skal ellers vel uden Tvivl være, at underrette ukyndige Folk om det praktiske i Rettergang, dog kan man ikke sige det for vist; thi Forfatteren veed det maaskee ikke en Gang selv. De der ville kiøbe denne Piece, maa ansee de Penge, de give derfor, som en Almisse, om Forfatteren trænger dertil.

No. 44.

Et kritisk Brev til Philopatreas, om Geistlighedens Indkomster, i Anledning af hans tredie Anmærkning. Skrevet i Klerkerup, en Bondebye ved Landeveien i Provincien Kirkeland, og bortsent med Postrytteren Klerophilus den 29 Januari 1771 fra Philodaneias. Kiøbenhavn, trykt hos A. F. Stein, sælges hos Løwe i Myntergaden og Kannevorff i Silkegaden for 1 Mark 8 Skilling, stor 7 Ark i 8vo.

15

47

Der findes i denne Piece en heel Hob Harleqvinader, og disse ere enda kun af det Slags der passe sig i en Fiellehytte. Forfatteren maa have noget imod Raadstueskriveren, siden han egentlig nævner ham iblant de mange civile Betientere der have for store Indkomster.

Præstestanden har han paataget sig at forsvare, hvilket ikke er at undre, saasom han selv er Præst; men Klokkere og Gravere sætter han efter som en vældig Jæger. Han holder for at Klokkerne kunde give af deres Indkomster aarlig nogle 400, andre 600 Rdlr. til den nye Opfostrings Stiftelse, som han beklager sig over, at den forøger Præsternes Arbeid, ved det Regnskab der er dem paalagt dermed; af det der skulde tages fra Klokkerne, haaber han maaskee da at kunde vente et lidet pro labore. Graverne skulde betale 200 til 400 Rdlr. aarlig, til samme og andet nyttigt Brug, saa som til at forøge Indkomsterne ved smaae Præstekald m.

m. Men Graverne skulde dog ikke mere tages iblant læg Folk, disse Tienester skulde gives til Studentere, der kunde prædike en Gang imellem, og cate-

16

48 chisere for Præsterne; saa vel under han sig og sine den Hiertens gode Mand.

No. 45. Opdagelser til Brændeviins-Laugets Opkomst og Flor, med samt de smaae Kiøbstæders og Kroernes paa Landet. 1). Foreenet med det ganske Riges Velfærd. 2). Told-Indtradernes Formerelse. 3). Kiøbmands-Tallet og danske Skibes Mængde at faae fordoblet. 4). Om Korn-Tyven i Dannemark, Aarsagen til den dyre Tid. 6). Aarsagen til den dyre Tid i forrige Aar. 6). Dito om Smørret 7). Svar til de som har skrevet for Præsterne. 8). Om Comoediehusets Nytte. 9). Svar til Hr. Philopatreias paa hans 2den Deel. Trykt hos T. L. Borups Efterleverske, og sælges der og hos Kannevorff i Silkegaden, for 10 Skilling, stor 2 1/4 Ark i 8vo. Atter et Foster af den uden Ophør skrivende Junior Philopatreias. Gud bedre hans arme Hoved, i Fald han tænker saa meget som han skriver. Opdagelsen er denne:

17

49

Brændeviinsbrænderiet skulde aldeles forbydes; men paa det her skulde ikke fattes Brændeviin, skulde al den Rom som nu, efter hans Sigende, i saa stor Mængde føres fra vores Eilande i Vestindien til fremmede Steder, allene føres herhid ligesom Sukkeret, da han meener det kunde have fra første Haand for 8 Skilling.

Aarsagen til forrige Aars dyre Tider, siger han os i 4 Linier at være Rufferne der laae her og opkiøbte saa meget. I Henseende til Smørrets Dyrhed, da straffer han dem der skyde Skylden paa Qvægsygen, men giver en anden Aarsag, som vel ingen saa let ventede, at være den megen Fløde og Melk her drikkes til Caffé og Thee. Hans Svar til alle de der har skrevet for Geistligheden er noget impertinent, men Anti-Philopatreias hilser han dog som en god Kammerat og Dusbroder. Skobørstens Lovtalere forkynder han en Igiendrivelse.

No. 46.

Politiske Grundregler eller Konsten at regiere. L'art de regner n'est point

18

50 un Secret. Kiøbenhavn 1771, sælges i No. 11. 12. og 13. paa Børsen for 12 Skilling, stor 3 Ark i 8vo.

Dette er en Oversættelse af en dristig Satyre, der for faa Aar siden udkom paa fransk, og som hidtil har været forbuden at indføre og sælge.

No. 47.

Junior Philopatreias trendende Anmærkninger. 1. Om at indeholde vore danske Penge fra at løbe udenlands, og indbringe andres og vore egne igjen, samt conservere deres Værd. 2. Om en nye Hoved- Handels- og Laane-Banqves Oprettelse, med Observation om den Kiøbenhavnske. 3. Grunde til den danske Handels Flor, til derpaa at bygge den. Tredie Deel. Skrevet i Sielland og trykt i Kiøbenhavn. Kiøbenhavn 1771, trykt hos J. R. Thiele, og findes der tilkiøbs, saa og hos Kannevorff i Silkegaden for 1 Mark, stor 4 1/2 Ark i 8vo.

19

51

Efterat denne Junior Philopatreias har giennemheglet Hamburgerne og beskyldt dem for Rebellere og Spitsbuber, fremsætter han det betydelige, og, skjønt det er sagt af en forrykt Mand, maaskee ikke saa urimelige Forslag om en Banqves Oprettelse i Altona. Han er endog saa god, at han anviser strax en Fond dertil af 7 og en halv Milion, som Rygtet har sagt ham, at en eneste dansk Mand har staaende i fremmede Banqver, men Vandheld er det, at han er den eneste, som Rygter har aabenbaret denne Hemmelighed for, da det dog ikke længe kunde være en Hemmelighed, naar saadan en Mand fik saa store Remisser Udenlands fra, som Renterne af den Kapital kunde være.

Hvad han siger i sit Tillæg andgaaende Kiøbenhavns Huusholdning imod Magistraten, om Vegt og Maal, som han siger at være falsk justerede, og om Magistratens eller Byens Brænde-Udsælgning, er af den Art, at den gode Junior Philopatreias kunde med al sin Patriotiske Iver staae Fare for at paradere en Gang i Gabestokken, med mindre han beviiser hvad han skriver. Skade

20

52 er det at saa stor en Velgierning, som Trykfriheden kan blive for Landet, skal saa ilde misbruges; men

Stormen lægger sig vel med Tiden, og viger for et behageligere og sundere Veirligt.

No. 48»

Altid noget nyt, men sielden noget

got! Under denne Titel er udkommet 4 Blade efter hinanden, hvert paa et halvt Ark i 4to, og sælges i No. 8. paa Børsen, hos Kannevorff og Bogtrykker Graae for 2 Skilling Stykket.

Dette Blad er et Klageskrift i Anledning af de Satyrer, der ere udkomne over forrige Tidens Domestikere alt for hyppige Forflyttelse til offentlige Embeder. Forfatteren udgiver sig for en gammel Domestik, og dette synes just heller ikke at være opdigtet. Det danske Sprog er han ikke ret mægtig, men trækker vel meget paa det Tydske. Istedet for at tigge, skriver han tygge, o. s. v. Han ender sit sidste Blad, der indeholder Noter til de 3 første med et parfranske Linier, saaledes: Qve dire? troute

21

53

Esperance paroît perdue; Ah! mes frères pleurés! Des à present Nous, nous sommes de malheureux! & cela parceque jadis quelques uns de nos confreres sont grimpe trop haut nous ont enlevé notre part. Mais un Calme viendra peutêtre! — En attendant souffrons patiemment.

No. 49.

Den svenske Bedragere, eller Jacob Guntlacks Livs og Levnets Beskrivelse, skreven af ham selv i hans Fængsel i Stockholm. Oversat af Svensk. Kiøbenhavn 1771, tilkiøbs i No. 8. paa Børsen for 1 Mark, stor 6 Ark i 8vo.

Dette Skrift henhører ikke til de, der ere foranledigede af Trykfriheden, endskiønt det er tilkiøbs i No. 8. Indholden er efter Titlen, og kan maaskee være ligesaa lærerig en Historie, som Alexander den Stores.

No. 50,

Mirzahs Syn i Skiebnens Tempel. Kiøbenhavn 1770, sælges hos Kannevorff

22

54 i Silkegaden for 6 Skilling, stor, 2 Ark i 8vo.

Henhører ikke til de Skrifter som ere foranledigede af Trykfriheden. Det er en moralsk Afhandling om Forsynet, oversat af det Tydske; vi have tilforn en Oversættelse af samme Stykke i Ugebladet, som udkom forrige Aar under Titel den danske Oversætter.

No. 51.

Den poetiske Gartner at beskiere Trykke- og Skrive-Frihedens Frugter med. skrevet for det Smukke Kiøn. 1ste Stykke, for Januari Maaned 1771. Kiøbenhavn, trykt hos N. R. Thiele, og findes der tilkiøbs, saa og hos Kannevorff i Silkegaden for 6 Skilling, stor 1 Ark i 8vo.

Indeholder en Kritike i Vers over nogle af de første efter Trykfriheden udkomne Skrifter, med en moralsk Fabel til Slutning. Forfatteren lover Fortsættelse. Kritiken over de deri berørte Skrifter er modest og skiønsom, den er allene noget for kort og giver alt for liden Oplysning.

23

55 No. 52

Tilforladelig Efterretning om Hexegreenen, eller den saa kaldede Wünschelruth, ved hvis Kraft man kan finde alt det Sølv og Guld som ligger i Jorden og Havet. Skreven af Thorlac Thorlachius, Magister Chymix & Magix Naturalis. Kiøbenhavn 1771, sælges i No. 8. paa Børsen for 4 Skilling, stor 1 Ark i 8vo.

De Opdagelser Forsat, gjør med sin Hexegreen, i det menneskelige Hierte ere saa almindelige og forslidte, at man hverken behøvede Trykfriheden til at bekendtgjøre den eller Hexegreenen til at finde den. Den hele Tingest er overalt skreven i en gemeen Smag, og indeholder intet særdeles, enten ont eller got.

No. 53.

Godhed uden Retviished er ingen moralsk Dyd. Kiøbenhavn 1771, trykt hos A. H. Godikes Efterleverske, hvor den, saa vel som hos Boghandlerne paa Børsen sælges for 4 Skilling, stor 1 Ark i 8vo.

24

56 Denne liden moralske Afhandling er med al sin Korthed ikke ilde skreven. Forfatteren synes at have nogen særdeles Hensigt paa Personer.

No. 54,

Undersøgelse hvorvidt de Aarsager kan gielde, der anføres som Hindringer for et norsk Akademies Oprettelse, anstillet af en Normand. Kiøbenhavn 1771, sælges i No. 5. 8. 11. 12. og 13. paa Børsen, saa og paa Adresse-Contoirtet for 12 Skilling, stor 3 Ark i 8vo.

Denne liden Afhandling er skreven i god Stiil og Orden. Forfatteren har skrevet som en Normand, der ønskede sine Landsmænd og Fædreneland en Herlighed, som alle Upartiske Danske vel ikke kunde misunde de gode Norske, og som man ikke har Aarsag at troe, vilde blive ilde anvent; man maa derfor undskylde Forfatteren, i Fald han finder Hindringerne derimod noget for lette at overvinde, og bliver undertiden alt for hastig færdi med at bevise Mueligheden.

25

47 (57)

No. 55.

Philoaletias grundige Anmærkninger over endeel af det Philopatrias har skrevet om Geistlighedens Indkomster i Dannemark og Norge. Kiøbenhavn 1771, trykt hos H. J. Graae, ved gammel Strand, hvor det, saavel som hos Kannevorff i Silkegaden og i No. 8. paa Børsen sælges for 12 Skilling, stor 3 Ark i 8vo.

Man kan ikke negte, at jo disse Anmærkninger ere grundige nok; men ilde er det, at Forfatteren er saa uforsigtig, at han, for at lade Philopatrias, som han maa kiende meget nøie, høre, at han gaaer paa Horehuse, svirer og spiller 5 Kort, gjør sig selv mistænkt for at have været i Sælskab med ham paa saadanne Steder; thi ellers kunde han ikke vide det saa vist. At han endog i sit Skrift er Dusbroder med Philopatrias, gjør denne Mistanke endnu rimeligere.

No. 56,

Jydske Løjer eller nye Historier om den bedragne Bedragere og de bedragne Be-

26

58 dragere. Prentet for dem som ikke kan læse Skrift, for Bønder og andre jevne Folk. Nøiagtig optegnet paa min Reise til Aalborg, i det Aar da Moskoviten vilde være Tyrk, og Spanien fik Hug af Engelland, i den franske Periode, da al Verden førte Krig og gik paa Comoedie, alt til sømmelig Tidsfordriv, naar Folk bliver fede af at spille Kort. Kiøbenhavn 1771, trykt hos J. R. Thiele, og sælges der og hos Kannevorff i Silkegaden heftet for 8 Skilling, stor 2 Ark i 8vo,

Dette er af det Slags Løier, som tilforn allene blev solgt af dem, der løb om med Viiser.

No. 57.

Betænkning hvorvit en Efterkommere i Regieringen er forbunden at betale sin Formands Gield, med Forslag af Midler ved hvilke den offentlige Gield best kan betales. Amor Patriæ vincit. Kiøbenhavn 1771. Findes tilkiøbs i Mummets Boglade paa Børsen for 1 Mark, stor 4 Ark i 8vo.

27

59 Forfatteren besvarer Spørsmålet med Nei; men Grunden hvorpaa han bygger denne Slutning er aldeles falsk; han vil at Kongen af Dannemark ikke maa ansees anderledes, end en Formynder for Staden, og at han følgelig ingen Ret har til at gjøre Gield, NB. udenlands Gield, med mindre denne Gield er ikke større end han selv kan betale den naar han vil, eller og den gøres for at redde Staten af en overhengende Ulykke. Uden at tilstaae Forfatteren Lignelsens Rigtighed imellem en Formynder og vores Konge, der snarere kan ansees som Despot, lader det sig gierne gjøre, at Kongen ikke betaler Gelden, naar man allene var forvisset i Forveien om nogle smaa Ting, saasom om Creditorerne ikke ere i Stand til at fordrø Betaling med Magt; eller om de ikke mod andre Fordeele kunde overdrage deres Fordring til en mægtigere; og endelig om man ikke en anden Gang kunde uomgiengelig trænge til fremmed Hielp, saasom naar intet andet Middel var til at redde Staten fra Undergang, og da af Mangel paa Credit, naar man var bekient som slet-

28

60

te Betalere, komme til at see sig den eneste Redning forebygget og betaget.

Forslagene til Gieldens Afbetaling ere vgsaa meget betænkelige: at Monarken skulde bortforpagte til fremmede sine langtfraliggende Lande, var at sætte Plagefogeder over sine Undersaatter i disse Lande. At sælge Regalia og Pretiosa, er ligeledes en Tilflugt i stor Overhængende Ulykke som paa anden Maade ikke kan undgaaes. En Monark med en Egekrands er vel ligesaa maiestetisk og ærværdig i de fornuftige Undersaatters Øine, som med en Krone af Milioners Værd; men den uoplyste Pøbel tænker anderledes end de fornuftige og oplyste Undersaatter, og ligesom det bør være Regenten om at gjøre, at have disses Bifald, saa bør han og gjøre sig en Pligt af at skaane hines Skrøbeligheder, naar det kan skee uden et større Tab for det Almindelige.

No. 58.

Dm danske gamle Normand Christian

Jacobsen Drackenberg adskillige Syner og underlige Hændelser, som han har havt

29

61

imedens han har levet, hvilket udgjør en Tid af Hundrede Syv og Fyrgetyve Aar, samt ziret med hans Portrait. Trykt hos Borups Efterleverske, fælges der og hos Kannevorff for 6 Skilling, stor i Ark i 8vo.

Er skrevet for Nyeboder og Ølhuse.

No. 59.

Børsternes Endeligt 1771. Beskrevet af Jens Gaardskarl. Kiøbenhavn, fælges i No. 8. paa Børsen og hos Kannevorff i Silkegaden for 4 Skilling, stor 1 Ark i 8vo.

Atter et af det Slags Skrifter, hvis Forfatter belønnes med Gabestokken i andre Lande, hvor man dog har Frihed at tænke og skrive.

Velmeente patriotiske Tanker til høiere

Eftertanke og ønskende Fuldførelse. Kiøbenhavn 1771, trykt hos A. H. Godiches Efterleverske, og findes der tilkiøbs

30

62 saa og hos Kannevorff i Silkegaden for 4 Skilling, stor 1 Ark i 8vo.

Disse velmeente Tanker gaaer ud paa at faae fremmed og dansk Guld og Sølv Mynt ind i Riget igien. Beklagelse over at Assistentzhuuset tager alt for store Renter af de fattige Invaanere. m. m. Forfatterens Hensigt synes at være god nok med sine yttrede Tanker, men han har hverken Indsigt nok i det han taler om, eller Gaver til at skrive.

No. 61.

Samlinger udgivne af Peter Frid. Suhm. 1. Bind. 1. Stykke. Kiøbenhavn 1771, trykt hos Brødrene Berling, og sælges der og i Bogladen No. 5. paa Børsen for 12 Skilling, stor 5 Ark i 8vo.

Indeholder fire Stykker, 1. Om Religionen, 2. om Skrivefrihed, 3. om Tarvelighed, 4. hvad Gelli hos Mamertinum har været for Folk. Stykket om Religionen er maadeligt, de 2 næstfølgende ere go-

31

63

de, og det sidste er det lærdeste. En kort Efterretning om Bøger slutter Stykket.

No. 62.

Epitre à Sa Majesté le Roy de Dannemarck. Sur la Liberté de la Presse accordée dans ses Etats. à Copenhague chez Pierre Steinmann, Libraire. 1771. — Brev til Hans Maiestet Kongen af Danmark, om den forundte Trykfrihed i hans Stater, fra Voltaire, stor 2 Ark i 4to, sælges hos Boghandler Steinmann for 3 Mark, Opfostringsstiftelsen til Beste.

Saa stor en Velgierning som Trykfriheden er, fortiente vel en Lovtale af den største Poet og vittigste

Skribent, som Verden eier paa denne Tid.

No. 63.

Den danske Oeconomus, indeholdende 1. om Handelen. 2. om Fabriker. 3.

om Landvæsenet. 4. om Embedsmænd

32

64

og Suplicantere. 5. om Borgere. 6. om Laugene. 7. om Hospitaler og Fattighuuse. Første Deel. Kiøbenhavn 1771, trykt hos I. R. Thiele, og findes der saavel som paa Stadens Boglader, samt hos Kannevorff i Silkegaden tilkiøbs for 1 Mark, stor 4 Ark i 8vo.

En slet Stil og uordentligt Foredrag gjør dette Skrift, som desuden ikke indeholder ringeste nyttig Underretning eller Opdagelse, temmelig kiedsommelig at giennemlæse.

NB. Disse 63 Bøger udgør i alt 157 3/4 Ark, og koster 6 Rixdaler § Mark og 12 Skilling.

1

Fortsættelse af
Fortegnelsen paa alle de Skrifter
som
Trykfriheden
har givet Anledning til, hvor de selges, hvad de
koste, og hvor mange Ark de indeholde.

Med en kort Erindring

om et hvert Skrift.

Femte og Siette Stykke.

Kiøbenhavn 1771.

Tilkiøbs hos KANNEWORFF i Silkegaden.

2

3

No. 64. Ulvene og Beveren, en Fabel, som

forklares ved disse Tidens nyeste Historie. Kiøbenhavn 1771, sælges i No. 8. paa Børsen for 4 Skilling, stor 1/2 Ark i 8vo.

Denne Fabel synes at indeholde en kort historisk Fortæling af de Stridigheder der have været imellem Sr. Bagge og Brygger-Lauger. Det forstaaer sig selv at den er skrevet i Faveur af Sr. B., der uden Tvivl selv er

Forfattere deraf. Man bør og ikke misunde ham denne liden Hevn.

4

68

No. 65.

Æreminde over Salig Herr Etatzraad Nissen. Kiøbenhavn 1771, trykt hos A. H. Godikes Efterleverske, og sælges i den Mumiske Boglade paa Børsen for 4 Skilling, stor 1 Ark i 8vo.

Dette Skrift burde med Rette ikke staae i denne Fortegnelse, da det er af den Art, at det gjerne kunde udholde den strengeste Censur; men da vi ansee det for vores Pligt, at gjøre en velfortient Mand efter sin Død i det mindste saa bekient som muligt, saa have vi for denne og flere Aarsagers Skyld ikke villet udlade denne korte,

men i sit Slag smukke Lovtale.

No. 66.

Tienstlig Giensvar paa en Guldsmeds Tanker om Guldsmed-Lauget, indrykket i Magazinet for Patriotiske Skribentere, Kiøbenhavn 1771, trykt hos I. R. Thile, sælges der og paa Bogladerne, samt hos Kannevorff for 2 Skilling, stor 1/2 Ark i 8vo.

5

69

Forfatteren af Tankerne i Magazinet havde udladt sig imod Jøderne, og de, der indføre fremmet Sølv- og Guld-Arbeide her i Staden tvært imod Lovens Bydende; dette har foranlediget nærværende tjenstlige Svar, der er skrevet i Faveur af en Jøde, der handler med Galanterier, og saaledes stilet, at man ikke forseer sig i, at kalde det en Pasqvil imod den formeente Forfattere af Tankerne i Magazinet.

No. 67.

Jødernes Rænkens Aabenbaring, der er et skyldigt Svar paa Jødernes lumske Giensvar over en Guldsmeds Tanker om Guldsmed Lauget i Kiøbenhavn og Dannemarks-Rige. Fortsendt med Posten den 26 Febr. 1771. Sælges i No. 8. paa Børsen og hos Kannevorff i Silkegaden for 8 Skilling, stor 2 Ark i 8vo.

Næst foregaaende Skrift til Forsvar for Jøderne, er meget groft og pøbelagtigt, men dette er ikke mindre; og hvem vil undre sig derover, da man af Stilen og Fo-

6

70

redraget kan see, at det er skrevet af den bekiendte Junior Philopatreas.

No. 68.

Tanker om Brygger-Ligningen udi Kiøbenhavn, samt Forslag til dens Ophævelse. Kiøbenhavn 1771, sælges i No. 8. paa Børsen for 1 Mark, stor 2 Ark i 8vo.

Forfatteren viser vel Skaden af Ligningen for det Almindelige, men har forsømt at vise Fordelen, da han af Sammenligningen imellem begge burde have gjort sin Slutning til Ligningens Ophævelse; men man skulde snart troe, at Misundelse og Egennytte snarere end Patriotisk Dyd har været Forfatterens Ledsagere; thi 8 Skilling for Arket af et Skrift af saa ubetydelig et Indhold, er meget ubilligt og uanstændigt.

No. 69.

Sandheds Elskeres Besvarelse efter Loven. 1. Paa Skanskriftet til Autor for den af ham forhexede, forbandede og fordømte Dreng Nissen. 2. Indrettet til Nytte for de unge Jurister. 3. I Indhol-

7

71

det bliver et Forsvar for Fanden tillige. Kiøbenhavn 1771, trykt og findes tilkiøbs hos Borups Efterleverske og i No. 8. paa Børsen, saa og hos Kannevorff for 1 Mark, stor 4 1/2 Ark i 8vo.

Denne Besvarelse er væmmeligere end Skandskriftet selv, og hvor skulde den ikke være det, da den har den saa ofte ommeldte Junior Philopatris til Forfattere. Dog vil vi ikke troe at Ondskab har drevet ham til at skrive dette, men Dumhed og Skrivesyge.

No. 70.

Beviis at Argus, uagtet sine 100 Øine har været stokblind, da han skrev sit No. 11. og 12. angaaende Amts-Laugsog Frimestere. Indeholdende Trende Anmærkninger. 1. At Laugene i deres nærværende Forfatning ere skadelige for Vindskibelighedens Fremgang. 2. At de ere hinderlige i Folkemængdens tiltagelse. 3. At de ere en Medaarsag til de dyre Tider. Til nøiere Eftertanke i en redelig Hensigt fremlagt af en Haandverks-

8

72 mand her i Staden, som ønsker Laugsog Frimesterne al den Lyksalighed, der kan passe sig med Statens Velfærd. Kiøbenhavn sælges hos Kanneworff i Silkegaden og i No. 8. paa Børsen, for 14 Skilling, stor 3 1/2 Ark i 8vo.

Forfatteren af denne velskrevne Piece, søger paa en anstændig og grundig Maade at igiendrive de Skingrunde, som Argus i sine Ugeblade No. 11. og 12. har anført imod Laugenes Ophævelse, dog har han ikke anført og berørt alle de Fordele, der vilde flyde af Laugenes Ophævelse, naar den skede med Forsigtighed og efter Haanden; thi paa engang at ophæve alle Lauge, vil vel foraarsage for megen Uorden.

No. 71.

En patriotisk Samtale imellem en reisende

Engelsmand og en Kiøbenhavnsk Borger, holt paa det engelske Kaffehuus paa Christianshavn. Kiøbenhavn 1771,

sælges i No. 8. paa Børsen for 8 Skilling, stor 2 Ark i 8vo.

9

73

Er en Lovtale over den nu værende danske Regiering, saaledes som den kan falde paa et Kaffehuus. Det er underligt at Forfatteren ikke har sat sit Navn under; men han har maaskee egenhændig overleveret den paa sit Sted; thi det lader ikke til at være skrevet af blot Erkientlighed.

No. 72.

En splinter nye Samtale imellem Vindues-Ruden

og Blyet, til deres Nytte og Fornøielse som kan læse og tænke. Kiøbenhavn 1771, sælges i No. 8. paa Børsen for 4 Skilling, stor 1 Ark i 8vo.

Skriftet selv er ligesaa unaturlig som Titelen. Blyet fortæller Ruden at Norden maatte forgaae, hvis en Gud ikke vogede derover, og at denne Guds Navn er Christian den Syvende. Dersom en Nero sad paa Tronen kunde man undskylde saa extravagerende Udtryk; men de ere uanstændige for et oplyst Folk, der regieres af en viis og god Konge.

10

74

No. 73.

Le Moucheron Danois. Accompagné des Notes, pour servir d'Eclaircissement. Feuille hebdomadaire. à Copenhague chez Aug. Frederich Stein. — Den danske Myg. Forøget med Noter til Oplysning. Et Ugeblad. Sælges hos Bogtrykker Stein i Skidenstrædet for 4 Skilling, stor 1 Ark i 8vo.

Der udkom for nogen Tid siden et fransk Ugeblad, under Titel: Le Moucheron Danois, og som endte ligesaa hastig som det begyndte; uden Tvivl formedelst det Puds Forfatteren af disse tillagde Noter spillede Forlæggeren af Ugebladet, ved at lade det aftrykke med disse Noter under, der ere en Kritik over Bladet. Bladet duer intet, og Noterne ere ikke heller meget opbyggelige, dog ere de ikke unyttige, dersom de formaae at befrie os fra saa daarligt et Skrift, som dette Ugeblad tegnede til at blive.

11

75

No. 74.

Enfoldige danske og norske Tanker, hensigtende til de Danske, Norske og tilhørende Landes Indvaaneres Huusholdnings Maader, i Sammenhæng med Rigets Huusholdning til Rigets Nytte. Begyndt ved Aarets Udgang 1770. Første Hefte. Kiøbenhavn, trykt hos N. Nøller 1771, og sælges hos Pelt paa Børsen i No. 22. for 1 Mark, stor 5 Ark i 8vo.

Forfatteren af denne Oeconomiske Afhandling lader temmelig enthusiastisk; er over maade uforstaaelig i sit Foredrag og alt for meget preluderende. Det er vanskeligt at begribe hans Plan, dog synes Huusholdnings-Konsten med Landenes Produkter, at skulle blive hans Hovedmaal. Han udlader sig om Banqven, Bancosedler og Gieldens Afbetaling. En Oversættelse af Linnei Tanker, om Grunden til Huusholdnings-Konsten af Natur-Kundskab og Natur-Lære ender Skriftet. Forfatteren lover Fortsættelse.

12

76

No. 75.

Anmærkninger over Drammens oeconomiske Beskaffenhed og nu værende Handel. Skrevne i Kiøbenhavn 1771, ved Christen Lohrmann, Kiøbmand udi Bragerens. Findes tilkiøbs hos Fr. Chr. Pelt, Boghandler paa Børsen. Trykt hos Hof-Bogtrykker N. Møller, sælges paa ovenmeldte Sted for 8 Skilling, stor 4 Ark i 8vo.

Denne liden Afhandling er tilskrevet Hr. Justitstraad og Professor Dons. Den indeholder de Aarsager Forfatteren formeener at være Hindringer for Drammens Opkomst og Flor; af disse angives som de fornemste Kongsbergs utilladelige Smughandel, da Leverandeurerne der paa Stedet udvider deres Privilegier langt over de tilbørlige og fastsatte Grændser; Bøndernes Friheds Misbrug deri, at de Rige af dem opkiøbe Korn-Vare paa Skibene, og udprange det til deres fattige Naboer, til Tab for Kiøbmændene; Magistratens Fraliggenhed, da Drammens Borgere sortere under Christianiæ Magistrat. m. m.

13

77

No. 76.

Philalethi patriotiske Anmærkninger over Hr. Philopatreas Afhandling om Geistlighedens Indkomster. Skreven i Dannemark 1771. Kiøbenhavn, trykt hos L. N. Svare, og findes der tilkiøbs og hos Bogtrykker Graae for 8 Skilling, stor 2 Ark i 8vo.

Er ganske vel skrevet, men man har læst det meeste tilforn i de mangfoldige forhen udkomne Piecer over denne Materie.

No. 77.

Samtale imellem Kaffekanden og Thepotten samt Kammerpotten. Skrevet i Fryse-Maaneden. Kiøbenhavn, trykt og findes tilkiøbs hos Borups Efterleverske i store Helliggeist-Strædet og hos Møller paa Østergade for 6 Skilling, stor 1 1/2 Ark i 8vo.

Denne Satyre er vist ikke skreven for Folk af fin Smag, dog er den lidet bedre end man skulde vente del af Titelen. Forfatteren er en Kaffe-Hadere, og det var at

14

78

ønske, at flere saadanne, dog med lit bedre Smag, vilde strebe at gjøre denne Driks fordærlige Misbrug mere øjensynlig.

No. 78.

Det andet kritiske Brev til Philoparreas,

baade om hvad der i det første var forbigaaet, saa og om hvad ellers af

Upatriotiske og ikke vel overlagde Sætninger,

der indeholdes saa vel i hans 3 Anmærkninger som i hans Fortsættelse. Skrevet i Klerkerup, en Bondeby ved Kleriksborg Landevei i Provincien Kirkeland, og bortsent med Post-Rytteren Klerophilus den 18 Febr. 1771, fra Philodaneias. Trykt i Klerikshavn og Klericia 1771. Sælges paa Børsens Boglader

og hos Kannevorff i Silkegaden for 1 Mark 2 Skilling, stor 4 1/2 Ark i 8vo.

Er en Fortsættelse af det i denne Fortegnelse under No. 44. anførte Skrift om

Geistligheden imod Philopatreas, hvilket dette og fuldkommeligen ligner, baade i Foredraget og Tænkemaaden. Det merkværdig-

15

79

sie her ellers forefindes, er nogle Linier paa den 40 og 41 Side, der uden Tvivl give nogen Oplysning i denne Tids Litterar-Historie, men om denne formodentlige Oplysning bliver Forfatteren til Ære, ville vi overlade Læserne at dømme om. I øvrigt ere disse 2 saa kaldte kritiske Breve, over alt fulde af noget mere end satyriske Træk. Af Titelen paa dette Brev skulde man troe, at Forfatteren havde berørt mere af Philopatreas Anmærkninger, end det allene der angaaer Geistligheden, da her dog ikke forekommer andet, end hvad der angaaer denne; men Forfatteren har nok tænkt: Mundus vult decipi. Dog, Forfatteren er Præst?

No. 79.

En brødløs Lakeys begrædelige Skrivertil sin Farbroder, velbekient Kornpuger i Jylland, angaaende Rugens faldne Priis og den ædle Skobørstes Forhaanelse i Dannemark. Til Trykken befordret af Rasmus Ligefrem, som giver de brødløse Skobørster et gok Raad igien at

16

80 komme til Ære. og Værdighed. Kiøbenhavn 1771, sælges i No. 8. paa Børsen og Hos Kannevorff i Silkegaden for 2 Skilling, stor 1/2 Ark i 8vo.

Rugens faldne Pris er kuns Forfatterens Spaadom, thi den har vel ikke gieldet mere end 5 til 6 Rdlr. Det øvrige svarer til Titlens Indhold. Man forefinder her i et temmeligt naturligt Sammenheng, de forhen brugelige Promotions-Instrumenter for Lakeier, fra Gaarskarl til Sekreter hos en Herre. o. s. v. Forfatteren giver disse Folk det gode Raad, at blive Soldat, da de ved en god Opførsel kan og derved vente Forfremmelse.

No. 80.

Betænkning over den saa kaldede Philopatreas. Kiøbenhavn, trykt hos A. H. Godikes Efterleverske, sælges der, hos Boghandlerne paa Børsen, og Hos Kannevorff i Silkegaden for 4 Skilling, stor 1 Ark i 8vo.

Forfatteren berører meest og fornemmeligst det i Philopatreas Anmærkninger,

17

81

som angaaer Geistligheden, hvilket er en blot Igientagelse af det, man udførligere har læst i det Skrift, der udkom strax under Titel:

Grundede Tanker over Philopatreas Anmærkninger o.s.v., og som findes anført Under No. 8. i denne Fortegnelse. Hvad Forfatteren i største Korthed berører om Handelen, er got til at give Anledning til noget udførligere.

No. 81.

Tal-Lotterier, deres Natur og Beskaffenhed, som giver Oplysning om Spillemaaden, Kiøbenhavns Adresse-Contoir 1771, findes sammesteds tilkiøbs og hos Svensen i St. Peder-Strædet i Tal-Lotterie-Contoirtet No. 2. for 8 Skilling, stor 3 Ark i 8vo.

Denne Efterretning er efter Titelen god nok til at give Oplysning om Tal-Lotteriers Beskaffenhed i Almindelighed, men er meget uskikket til at underrette i det Mindste Almuen om Spillemaaden i det Danske, da den er oversat efter en Beskrivelse af et Italiensk Lotterie; følgelig blive og de, der kiøbe

18

82

det i denne Hensigt, bedragne i deres Forventning. I øvrigt henhører ikke dette skrydende Skrift under Bøger, foranledigede af Skrivefriheden; men da der ere udkomne nogle Fri-Skrifter om dette Lotterie, saa er det got, til at forstaae disse, at have nogen Underretning af dette, for at kunde dømme med mere Indsigt, til den

Ende have vi og anført det.

No. 82.

Tanker over det allene privilegerede Lotterie til Landets almindelige Nytte, fattige Børns Opdragelse, og det fattige Væsens bestandige Underholdning. Kiøbenhavn 1771, trykt hos A. H. Godikes Efterleverske, og findes der, hos Boghandlerne paa Børsen og hos Kannevorff tilkiøbs for 4 Skilling, stor 1 Ark i 8vo.

Neppe skulde nogen forestille sig de utrolige Summer, dette Lotterie har udredet til Nytte for det Almindelige. 1). Ere hidtil i 17 Aar 200 til 230 Drengbørn blevne underholdte og oplærte i Arbeide. 2). Ere der af de 17 Lotterier, der allerede ere

19

83

trukne givet til de Fattiges Væsen af hvert Lotterie 3000 Rdlr., er 51000 Rdlr. 3). Har det desuden givet til de Fattiges Væsen 70,000 Rdlr. og til Militair-Kassen 50,000 Rdlr., er tilsammen 171,000 Rdlr.

4). Har Directionen for Opfostrings-Huuset forpligtet sig til 11 Juni 1774, i visse fastsatte Terminer at betale til Forskud 10,000 Rdlr., til Stiftelsen for Børne-Koppernes Indpodning; 30,000 Mdl. til vor Frelseres Kirke paa Christianshavn; 10,000 Adlr. til andet nærmere bestemmende Brug; 84,000 Rdlr. til Landeveienes Istandsættelse imellem Kiøbenhavn og Roeskilde, hvilket tilligemed ovenanførte udgjør en Kapital af 305,000 Rdlr., der er bleven og bliver anvent til saa nyttigt og nødvendigt Brug for det Almindelige. Enhver sand Patriot maa glæde sig ved at see alt dette meget gode, som dette Lotterie har tilveiebragt.

No. 83.

Tydeligere Forklaring paa Tal-Lotteriet, til Nytte for Lotteriet og Oplysning for dem, som ei kan begribe dets Indretning.

20

84 Kiøbenhavn 1771, trykt hos A. H. Godikes Efterleverske, og findes der, saa og hos Boghandlerne paa Børsen, og hos Kannevorff i Silkegaden tilkiøbs for 2 Skilling, stor 1/2 Ark i 8vo.

Af denne Forklaring sees i det mindste saa meget, at dette Lotterie er langt fra ikke af den Nytte for det Almindelige, som næst forommeldte; men særdeles got skikket til at berige Actionairerne paa de Spillendes eller Publici Regning. At Kongen af Preussen, som man i et af de offentlige Blade har anført, i sine Stater har tilladt et saadant Lotterie, er ingen Beviis paa at det er nyttigt for det Almindelige, allerhelst da dette kommer saa langt efter alle de andre fremmede Tal-Lotterier; thi nu bør vi ikke haabe, at Fremmede skulde berige os med at indsætte i dette Lotterie, da de komme nærmere dertil end i Kiøbenhavn og Altona. At det jo vil gjøre det Hamborgske Lotterie nogen Afbræk, og forebygge, at nogle af vore Penge gik did hen for Lodsedler, er vel ikke at tvivle, men denne Fordeel veier ikke op imod den Skade, det vil gjøre

21

85 vores fattige Almue, der er eenfoldig nok til at vove alle de 8 Skillinger de kan skrabe sammen, i Haab om den ringe og lidet formodentlige Gevinst af 7 Mark og 8 Skilling.

No. 84.

Forslag til Justitiens bedre Administration, eller en kortere Maade i Processer for Dannemark og Norge. Kiøbenhavn 1771. Sælges hos Kannevorff i Silkegaden for 1 Mark, stor 3 1/2 Ark i 8vo.

Det er Oberretterne i Almindelighed som Forfatteren holder for nødvendige, og som han formeener, at kunde afskaffes for at forkorte Processer og heri har han maaskee ikke Uret. Hans Plan kunde have været bedre udført, og muelig mere jevn og fattelig.

No. 85.

Alvorlige Betragtninger over den almindelige Tilstand udgivne Fædrenelandets Venner til Eftertanke. Opinionum commen-

22

86

ta delet dies, naturæ judicia confirmat. Kiøbenhavn 1771, sælges hos Kannevorff i Silkegaden for 8 Skilling,

stor 2 Ark i 8vo.

Disse alvorlige Betragtninger ere vist af den Art, at de baade fortiene at eftertænkes og kan give Eftertanke. De indeholde en almindelig Kritik over Europas nærværende Tilstand, i Henseende til Politik, Moral, Videnskaber og Religion, og deres Virkning paa hinanden, der er saa passelig paa os selv, at den uden Tvivl vil finde et fuldkommet Bifald hos den Deel af Publicum, der har en oplyst og dydig Tænkemaade.

No. 86.

Tillæg til Philodani første Hefte, eller Afhandling om Handelen, og især den Islandske. Kiøbenhavn, trykt hos Paul Herman Höecke, boendes i store Helliggeist-Strædet, og sælges der for 10 Skilling, stor 2 1/2 Ark i 8vo.

Det er allene den Islandske Handel, Islands Tilstand ved denne nuværende Han-

23

87

del og Kompagniets Forhold Forfatteren legger for Dagen med saa megen Tydelighed, som behøves til at opvække hos enhver Patriot det Ønske, at et saa skadeligt Kompagnie maatte ophøre, der uden Fordeel for sig selv eller Interessentere ødelegger de arme Islandske Undersaatter, og gjør til intet al den Fordeel Landet kunde have af disse Indbyggere.

No. 87.

Beviser at de saa kaldede umælende Dyr, har større Forstand end Mennesket. Beskrevet ved Tilskueren iblant de Levende Tusse Bieffer. Kiøbenhavn 1771, trykt hos T. L. Borups Efterleverske, boende i store Helliggeist-Strædet, og sælges der for 6 Skilling, stor 1 1/2 Ark i 8vo.

Det Navn Forfatteren har antaget, passer sig ret vel paa ham; thi han gør i det hele Skrift, der dog, saa vit vi erindre ikke er original, thi det forekommer os, at have læst det meste deraf i et fransk Skrift. Vi sige det meste deraf; thi hvor iblant andet beskylder Forfatteren af vo-

24

88

res gode kritiske Journal for at skrive Skamskrifter, da tvivle vi ikke om, at jo Udgiveren af dette Skrift er første Opfindere af denne Original-Tanke.

No. 88.

Philonorvagi velmeente Tanker til Veltænkende Medborgere. Udgivne i Trykkefrihedens første Aar. Sælges i den Mummiske Boglade paa Børsen, fransk Papir 1 Mark 12 Skilling, Trykpapir 1 Mark 8 Skilling, stor 7 Ark i 8vo.

Det er saadanne Skrifter, som dette, der opfylde vores godgjørende Monarks Hensigter, med den os forundte Trykkefrihed. Mange faadanne Skribentere, som Forfatteren af dette Skrift, mange Philodani, vil snart dræbe den Sverm af onde Indsekter der nu paa en Tid har bedækket vore Boglader med deres væmmelige ynge. —

Det er Norges Heldende Tilstand Forfatteren ved de klogeste og rimeligste Forslag søger at ville have opreist igien. Han beklager at Norge ikke har noget Universitet,

25

89

og ønsker saadanne Indretninger, at Folket kunde der lære de for dem nyttige og nødvendige Videnskaber, uden at blive nødt til at søge dem i Kiøbenhavn; Et Oeconomie-Collegium, der burde ikke bestaae af Riddere, men af Indsigtsfulde Kiøbmænd, et offentlig oeconomisk Bibliothek; Et Lotterie i Norge til at bestride Omkostningerne ved disse Indretninger, ere de betydeligste af Forfatterens Forslag. Overdaadigheds Indskrenkelse; at standse den fordærlige Misbrug af Brændeviin; at uddele Premier til duelige Borgere og Bønder; at opmuntre de næsten forglemte O.vindelige Dyder; at opmuntre Agerdyrkningen og Skov-Væsenet, Jernværkernes bedre Drift, Fabrikernes Forfremmelse, Fiskehandelens Opkomst og bedre Indretning, m. m. ere de Midler ved hvilke han ønsker, at see sit Fædreneland blomstre.

No. 89.

En norsk Hyrdes Indtagelse i et Bierg. Virg. Eclog. IV. Kiøbenhavn 1771,

trykt hos I. R. Thiele, og sælges i No. 8. paa Børsen, hos Kannevorff i Sil-

26

90

kegaden og Fauschou paa Adresse-Contoirtet for 12 Skillings, stor 3 Ark i 8vo.

Det er Norges nuværende Tilstand, og glade Haab om en tilstundende lykkeligere Tid under denne vores godgjørende Monark, som denne Hyrde ved Indtagelsen i Bierget bliver underrettet om af en Bierg-Trold. Endeel temmelig haarde Udtryk, som her forefindes vil uden Tvivl behage vores Publicum. Til Slutning forefindes en Fortælling om tvende Halv-Søstre, hvorunder skal ventelig forestilles Dannemark og Norge, den første som en overdaadig og forødende Søster, der fortærer alt hvad den sidste flittige, og arbeidsomme Søster kan bringe tilveie.

No. 90.

Velmeent Erindring til Hr. Polypragmon af Idiomeles. 1771. Sælges i No. 8. paa Børsen for 4 Skillings, stor 1 Ark i 8vo.

Er en Erindring fra Forfatteren til en af hans Venner, der befatter sig med

27

91 fremmede Ting og forsømmer sine egne. Men hvad den Vens egne Ting ere, og hvad det er for fremmede Ting Han befatter sig med, kan ikke saa letteligen indsees, med mindre man skal giette noget af et lidet Vers, der slutter Skriftet, hvor Forfatteren beder sin Ven at vogte sig for at ligne den Bygnings-Mester, der tillige var Entrepreneur for Brendeviins-Forpagtningen, og derved forsømte sine Bygninger, for at paapasse Forpagtningen.

No. 91

Philokalus om Studeringers nærværende Tilstand og bedre Indretning. I Anledning af upartisk Undersøgelse om de Academiske Examina ere Videnskaberne og Lærdommen til Gavn eller Skade. Kiøbenhavn 1771, trykt hos Brødrene Berling, og sælges der, saa og hos Pelt, i den Mummiske Boglade paa Børsen, og hos Kannevorff i Silkegaden for 12 Skillings, stor 4 Ark i 8vo.

28

92

Man kan ikke andet end bifalde de meget fornuftige og forsigtige Forslag til Studeringers bedre Indretning, som denne kyndige Forfatter fremsætter i dette Skrift, der vist fortjener at overveies af alle dem, hvis Pligt det er, at lade sig være magtpaaliggende, at see Misbrug og onde Sædvaner standsede og forebyggede, bedre Indretninger indførte, og at lette Veien til Studeringernes og Videnffabernes Opkomst.

No. 92.

Tanker forfattede i Anledning af en Normands Undersøgelse, hvorvit de Aarsager kan gielde, der anføres som Hindringer for et norsk Akademies Oprettelse. Kiøbenhavn 1771, trykt og findes tilkiøbs hos J.R. Thiele, saa og paa Børsens Boglader og hos Kannevorff i Silkegaden for 12 Skillings, stor 2 1/2 Ark i 8vo.

De i Skriftet Undersøgelse & c. og under No. 54. i denne Fortegnelse anførte, ikke nok udviklende Satser til at bevise Mueligheden og Nyttens af et norsk Akademies

29

93

Oprettelse, foretager sig den gode Forfattere noget nøiere at udføre, og opmuntrer de af sine Landsmænd, hvis Indsigter og Kundskab maatte overgaae hans, til ikke at fortie hvad got og nyttigt de i denne Henseende kunne udfinde, for at opnaae dette nyttige og fordelagtige Ønske.

No. 93.

Tanker til grundigere Eftertanke ved de især Banqven anlangende udkomne Skrifers Giennemlæsning. Kiøbenhavn 1771, sælges i No. 8. paa Børsen for 8 Skillings, stor 2 Ark i 8vo.

Dette Skrift er allene et maadeligt Ekko af de hidtil udkomne Skrifter om Pengemangel, Dyrtid, Overdaadighed o. s. v. Det er blot Tidsspilde at igiennemlæse saadanne Skrifter, som dette, der desuden ikke engang er skreven i en taalelig god Stiil.

No. 94,

Godhed uden Retviished er ingen moralsk

Dyd. En Continuation af det for-

30

94

rige. Kiøbenhavn 1771, trykt hos A. H. Godikes Efterleverske, og findes der tilkiøbs, saa og hos Boghandlerne paa Børsen for 4 Skilling, stor 1 Ark i 8vo.

Af denne Fortsættelse sees, at disse 2 udkomne smaa moralske Afhandlinger ere en Oversættelse af Hr. Krygers Tanker i ledige Timer.

No. 95.

Efterretning angaaende den fordanskede og spillede Tragoedie Beverley. Skienket til Spisnings-Kassen af en Ubekient, og sælges hos Fauerschou paa Adresse-Contoirtet for 4 Skilling, stor 1 1/2 Ark i 8vo,

Dette henhører ikke iblant de Skrifter, der ere foranledigede af Trykfriheden, dets Forfatter har, som han mælder, levert til Theatret en Oversættelse af Beverley, som er bleven forkastet, og i dens Sted foranstaltet en nye Oversættelse; det er altsaa af Fortrydelse over den Foragt man har kastet paa hans Arbeide, at han her giver en Prøve paa sin egen Oversættelse, med den af Theatret besørgede ved Siden, for at lade Publicum dømme om, hvilket af dem der har Fortrinet.

31

95

No. 96.

Pro Memoria til den vanartige Æbeltoft, eller Forfatteren af det fohexede Drengbarn, sammenskrevet af Tiener-Lauget. Sævit atrox Volscens, nec teil conspicit usqvam Autorem, nec qvo se ardens immitere possit. Virgil. Kiøbenhavn 1771, trykt og faaes tilkiøbs hos A.F. Stein i Skidenstrædet for 4 Skilling, stor 1 Ark i 8vo.

Det er vanskeligt at giette, til hvad Nytte denne Pro Memoria skal være, der allene indeholder alvorlige Bebreidelser imod den uforskammede Forfatter af Skriftet den forhæxede Dreng; thi et Menneske som denne Æbeltoft lader sig vist ikke letteligen nogen Ugierning fortryde. De paa den 12te Side brugte Udtryk: giftige Jæger med platfodede Pile, synes lidt hevngierrige.

No. 97.

Et Velmeent Brev og Erindring til alle de Østersers, Hummers, Krabbers, Torskers, Barders, Helleflynders, Skrubbers, Hornfiskers, Skallers, Sandskrubbers,

32

96

Anciovisers, Negenogeners og Ulkers Siælesørger, Skribent, Lærere og Oldefader Junior Philopatreias, paa de Orkadiske, Hetlandiske, Skotlandiske, Ferøiske og Canariske Cilandes Vegne. Hans i Trykken udgivne Gallimathias til velfortient Hæder, Ære og Berømmelse skrevet paa den almindelige Fornufts Vegne af Rosentorne. Trykt i Kiøbenhavn 1771, sælges i No. 8. og 5. paa Børsen og hos Bogbinder Møller og Jonge paa Østergade for 1 Mark, stor 4 Ark i 8vo.

Er et meget lystigt og spøgefuldt Skrift, hvis Forfatters Hensigt er, at skille den stakkels Junior Philopatreias ved sin Skrive-Syge, der har avlet saa mange vemmelige Skrifter fra hans Pen, og forskaffet ham saa mange gode Skillinger i hans Lomme, til Trods for al god Smag og sund Fornuft.

(Fortsættelsen stal følge.)

NB. Disse 97 Skrifter udgjør i alt 235 1/4 Ark, koster 10 Rixdaler og 12 Skilling.

Pag. 76. No. 75. skal staae 1 mk. i Steden for 12 skl.

1

Fortsættelse af Fortegnelsen paa alle de Skrifter som Trykfriheden har givet Anledning til, hvor de selges, hvad de koste, og hvor mange Ark de indeholde Med en kort Erindring om et hvert Skrift.

Syvende og Ottende Stykke

Kiøbenhavn 1771.

Tilkiøbs hos Kannevorff i Silkegade

2

3

N. 98. Hr. F. A. d. Voltaires Brev til Hans Majestæt Kongen af Danmark angaaende den udi hans Stater forundte Trykfrihed. Tilligemed nogle Afhandlinger af beslegtet Indhold. Kiøbenhavn, trykt hos L. N. Svare, tilkiøbs hos Schønning i Pusterviig for 1 Mark, stor 2 Ark i 8vo.

Denne Oversættelse indeholder, som sees af Titelen, foruden Hr. Voltaires Brev, tre andre smaa Stykker af adskillige Forfattere om Trykfrihedens Tilladelse i et Land; men Skade er det at Forlæggeren, siden han dog lader sig disse faa Blade saa vel betale, ikke har været sig om en bedre Oversætter; thi neppe har

4

man nyelig læst nogen slettere Oversættelse af det Franske.

No. 99.

Lygtemandens, Heldhestens, Varulvens og Marens Fødsel og fuldkomne Liv og Levnets Beskrivelse indtil denne Dag skreven af Simon Troldkarl. Kiøbenhavn 1771, sælges i No. 8. paa Børsen for 4 Skilling, stor 1 Ark i 8vo.

Er en uvittig Satyre, hvis Forfattere foruden andet gjør sig lidt til gode paa Politimesterens Regning i det gamle Africa. Det var at ønske, at hverken Bogtrykkere eller Boghandlere vilde enten trykke eller sælge saadanne Skrifter.

N. 100.

Skoebørstens Svanesang. Sælges i No. 8. paa Børsen og hos Kannevorff i Silkegaden for 4 Silling, stor 1 Ark i 8vo.

Dersom Materien ikke var diffamert kunde man med mere Fornøielse læse dette lidet poetiske Digt.

5

101

No. 101

Pilati Livs og Levnets Beskrivelse fra hans første Ungdom op indtil han blev Dommere, med hosføjet Catalogus paa adskillige rare Sager, som ved offentlig Auction bleve bortsolgte, deels efter Pilati, deels efter Herodis Død i Jerusalem. Beskrevet af en Gallilæer og til Trykken befordret af en spansk Munk, og af spansk igien paa dansk oversadt af F****. Kiøbenhavn 1771. Trykt hos J. R. Thiele og sælges hos ham, paa Børsens Boglader og hos Kannevorff for 4 Skilling, stor 1 Ark i 8vo.

Er ikke andet end en Hob sammenskrabet Sladder og Dumheder, som en forhungret Forfattere til Trods for al sund Fornuft har makulerer et Ark Papir med, for at narre Folk nogle Skillinger fra.

No. 102.

En meget sælsom Begivenhed med en

Perle- eller Coral-Fisker ved Navn Nicolay.

6

102

Hvorledes han efter Kongens af Sicilien hans Befaling optog et Gult bæger, som var nedsenkt imellem de store Havsvælg Scylla og Charybdis, og hvad forunderlige Ting han saae der. — Tilligemed en kort Beskrivelse over nogle Havdyr, Polypus, Havhunde og Carcharia med videre som Historien indeholder. Kiøbenhavn 1771. Trykt hos A. H. Godiches Efterleverske og sælges paa samme Steder, som næstforegaaende No. for 4 Skilling, stor 1 Ark i 8vo.

Er udskrevet af en gammel Tydsk Krønike i samme Hensigt og uden Tvivl af ligesaa klygtig en Forfattere som næstforegaaende Nummer.

No. 103.

Adskilligt af Johannes Evald. Kiøbenhavn 1771, trykt hos A. F. Stein, og sælges i No. 11, 12, 13. paa Børsen for 1 Mark 4 Skilling, stor 4 Ark i stor 8vo.

7

103

Indeholder den forhen udgivne Philet Sørge-Cantata i Anledning af høilovlig Ihukommelse Enke-Dronning Sophie Magdalenes dødelige Afgang; tilsidst et Ønske til Jomfrue Cicilia Wormstrup paa hendes Fødsels-Dag.

No. 104.

Aarsager til Tall-Lotteriernes Forviisning af alle Riger og Lande. Kiøbenhavn 1771, trykt og findes tilkiøbs hos Hofbogtrykker N. Møller, paa Børsens Boglader og hos Kannevorff i Silkegaden for 2 Skilling, stor 1 Ark i 8vo.

Disse Aarsager Forfatteren angiver til Tall-Lotteriernes Forviisning ere saa øiensynlige, at man ikke kan andet end ønske, at de maatte være kraftige nok til at overbevise alle om Nødvendigheden i at ophæve dette for Landet og det almindelige saa skadelige Lotterie; og dersom dette Skrift kan blive en Medaarsag til dets Ophævelse, saa har Forfatte-

8

104 ren gjort sig langt mere fortient af sine Landsmænd, end om han havde testamenteret nogle 1000 Daler til et Jomfrue-Klosters Oprettelse.

No. 105,

Philets Forslag om Pebersvendene, som vist vil blive Iværksat. Kiøbenhavn, Trykt hos N. Møller K. Hofbogtrykker 1771, sælges paa bemeldte Sted, hos Boghandlerne paa Børsen og hos Kannevorff i Silkegaden for 2 Mark, stor 7 Ark i 8vo.

Efter at Forfatteren har viist, hvor ubilligt og hvor skadeligt det er for Staren, at Mandspersoner, der have Embede og Inkomster til at ernære en Familie, sidde ugifte, og følgelig ikke hielpe at bære noget af den Byrde, der paaligger dem der ere i Huusstanden, giver han os adskillige Carakterer af Pebersvende, og viser de adskillige Grunde, der driver disse Folk til at forsømme

9

105

den Pligt de skyldte Staten. Endelig er Forslaget dette, at alle de ugifte Mandfolk der have i rene og visse Indkomster 400 Rdlr. skulle betale i Skat 4 pro Cento, af 500, 5 pro Cento, af 600, 6 pro Cento, og saa videre til 2000 Rdlr. Indkomster, da det ikke skulde stige høiere. Forfatteren har og ikke heller forsømt at gjøre heri de fornødne Undtagelser i det mindste til den største Deel; men den alt for store og unødvendige Vidtløftighed, der hersker i dette Skrift, forarsager undertiden Kiedsommelighed, Forfatteren har vel stræbt at være vittig og munter, men det har ikke saa aldeles vildet lykkes ham, det synes endog at være imod hans Kald, og overalt vil vel den Sum Forfatteren venter at udbringe af denne Skat ikke blive saa betydelig, som han forestiller sig.

No. 106.

Afhandling om Gevinsternes Forhold imod Tabet, samt Lotteriets Kasses Fordeel udi

10

106

Tal-Lotterier, Kiøbenhavn 1771, sælges i Bogladen No. 5 paa Børsen for 4 Skilling, stor i Ark i 8vo.

Indholdet sees af Titelen.

No. 107.

Gespräche zmeier Müßiggänger. Erstes Stük. Kopenhagen gedruckt bey Poul Herman Höecke, 1771, sælges hos Kannevorff i Silkegaden og i No. 8 paa Børsen for 6 Skilling, stor 13/2 Ark i 8vo.

Disse Samtaler ere allene om Handelen, Forfatteren viser temmelig tydeligt, at det ikke vel er giørligt for os nu at opnaae de Fordele ved Handelen som Hollænderne og Hamborg allerede have faaet Hævd over, og at disse Folkes Handel ikke er blevet saa blomstrende formedelst deres større Indsigt, bedre Indretning og efter en bestemt Plan, men at Leiligheden og Omstændighederne har af sig selv givet dem den i Hænderne. I øvrigt er denne Piece ikke ilde skrevet, men Forfatteren har,

11

107

som han selv klager, ikke hast Efterretninger nok om vores Handels Forfatninger, thi' alt saadant er her Hemmeligheder.

No. 108.

Samtale imellem tvende Piger om Skoebørsternes Fald, holden fra Nyegaden til Amagertorv, til Trykken befordret af Morten Langsom, sælges i No. 8 paa Børsen for 2 Skilling, stor 1/2 Ark i 8vo.

Att et af de Skrifter, som ikke burde at være tilfalds i vore Boglader. Det er det pøbelagtiske Sladder man kan forestille sig, ja man burde endog som Patriot, i fald Patriotismen endnu er til, skamme sig ved, om den danske Pøbel kunde være saa fæisk, at finde Smag i at læse saa smutsige Blade.

No. 109,

Upartiske Undersøgninger af Tal-Lotteriet, som vil sætte enhver i Stand at indsee om

12

108 han med Grund kan eller bør haabe Fordeel af samme, forfattet af M. Kiøbenhavn 1771. Trykt og findes til tilkiøbs hos N. Møller, Kongl. Hofbogtrykker, hvor den saa vel som paa Børsens Boglader og hos Kannevorffi Silkegaden, sælges for 4 Skilling, stor 2 1/2 Ark i 8vo.

Neppe kan nogen, efter ar have læst dette Skrift, falde paa at vove noget i dette Lotterie, med mindre han har i Sinde at handle imod all sund Fornuft, men vel kunde man faae i Sinde, naar man var vis paa at det blev bestandigt, som vel ikke er at haabe, at være Interessent og eie Actier deri. Forfatteren har uden Tvivl af blot roesværdig Medlidenhed med den fattige Almue udgivet dette Skrift, for at rædde deres mange 8 Skillinger, som vilde ellers gaaet i Løbet, naar de ikke havde faaet mere Underretning om det uendelige lidet Haab, de kan gjøre sig at vinde, end det, Planen og alle Lotterie-Patronernes

13

109

skrydende Indbydelser give. Prisen paa dette Skrift er endog efter denne Tids Taxt paa Bøger saa

usædvanlig billig, at man kan see at Forlægerens Hensigt har været fornemmelig at gjøre det bekiendt iblant Almuen. Forfatteren har ydermere anmærket, at Opfinderne af dette Lotterie har søgt at benytte sig af alle muelige Fordele, at de endog har været saa forsynlige, at faae indrykket mod Slutningen af deres Privilegium Tilladelse til trede Bogtrykkeriers Anlæggelse, ligesom det overflødige derved forefaldende Arbeide ikke kunde bestrides ved vore her værende 12 Bogtrykkerier.

No. 110.

Plan til en aarlig staaende Pengeløn for Præsterne overalt paa Landet i Dannemark. Forfattet og paa allerhøieste og høie Steder for mere end 2 Aar siden insinueret af en Præst i Siellands Stift, men nu med Auctors Tilladelse til Trykken befor-

14

110

dret af Comphilopatreas. Kiøbenhavn 1771, sælges hos I. G. Rothe i No. 8. paa Børsen for 1 Mark 8 Skilling, stor 5 1/2 Ark i 8vo.

De som have Indsigt i Landvæsenet maa dømmе om denne Plans Rigtighed; det lader som Forfatteren slipper lidet for let til en Fond af hvilken hele Landets Præster skulde kunde faae 550, 500 til 300 Rdlr. aarlig Løn, og dog tillige beholde adskillige Herligheder, som han i sin Plan opregner.

No. 111.

Philagreias Anmærkninger indeholdende hvorledes Bondens Vilkaar uden nogens Fornærmelse best kan forbedres. Kiøbenhavn 1771, sælges hos I. G. Rothe i No. 8. paa Børsen for 1 Mark, stor 4 Ark i 8vo.

Man finder i disse Anmærkninger ikke andet, end hvad man 100 Gange har hørt og

15

111

læst tilforn i andre Skrifter, og ofte meger bedre og ordentligere udført end dette.

No. 112.

Et forunderligt Syn, som blev seet en Nat i V*lb** Skole, der forestillede en Liigbegængelse med Skoebørsten samt en Liigtale, som blev hørt af underjordiske Folk. Optegnet og til Trykken befordret ved Mogens Skolemester. Kiøbenhavn 1771, sælges i No. 8. paa Børsen for 8 Skilling, stor 2 Ark i 8vo.

Atter en Skamflik for Trykkefriheden; Et Skrift til Forhandling i en offentlig Boglade, skrevet i saa pøbelagtig en Smag, og med saa megen Dumhed, at en skikkelig Matros, der net op kunde skrive, skulde skamme sig ved at være Forfattere deraf; den yderste Armod kan ikke en gang være en Undskyldning for saadant Foretagende.

16

112 No. 113.

Præstens Læredigt i Anledning af Philopatreas Anmærkning: Om Geistlighedens Indkomster med vidtløftige dog ei overflødige Noter. — Gud forhindre hver Præst fra at vandre paa Bileams Vei, saa skal selv Prophetens Lyst at forbande udbrede Velsignelse over Standen. 4 Mose Bogs 22de og følgende Capitler, confereret med 2den Petri 2 Cap 14, 15 v. og Aabenb. 2 C14V. Nullibi 1771, sælges hos Schönning i Pusterviig og hos Møller og Junge paa Østergade for 10 Skilling, stor 1 1/2 Ark i 8vo,

Noterne ere langt bedre end Digtet, man overseer dette for at læse hine, endskiønt Forfatteren behandler Philopatreas langt haardere og med mere Vredagtighed, end man burde ønske. I øvrigt begaaer Forfatteren den samme Feil, som mange andre, at udpege skiønt paa en forblummet Maade, hvem han

17

113

formoder at være Forfattere af det Skrift han angriber, og dette er vist utilladeligt, i det mindste naar man ikke med upaatvivlelig Vished veed Forfatteren; og neppe troe vi at denne gode Præst gietter rigtigt.

No. 114,

Ode paa Grev Bernstorffs Afgang. Damoet! Hvad er din Graad ? men ak! og ak! vor Fader —

Var alt det Svar man fik. —

Nu kom han,— ak! vor Greve, Han forlader —

Og Røst og Sands forgik.

Af Philet en Fortælling. Sælges hos Schønning i Pusterviig og hos Møller og Junge paa Østergade for 4 Skilling, stor 1/2 Ark i 8vo.

Er et meget smukt Vers, der indeholder skiønsomme og meget varsomt udførte Tanker.

18

114 No. 115.

Tanker om Gejstligheden i en Stat ved Fr. Chr. Scheffer. Kiøbenhavn 1771. Trykt hos T. L. Borups Efterl. sælges hos Hørkræmmerne Horneman og Elsberg paa Ve- stergade for 8 Skilling, 2 Ark i 8vo.

Efter at Forfatteren har viist, dog ikke saa aldeles fuldkommeligen, den Geistlige Stands Nytte og Nødvendighed i en Star, giver han Charakteren paa en fornuftig og dydig Præst, som ikke er ubehagelig at læse; Der forekommer adskillige Steder, der mere synes at være Oversættelse end Original-Tanker.

No. 116.

Patriotiske Tanker i Anledning af Tal-Lotteriet. Skrevet den 1ste Martii af Philoplebis. Kiøbenhavn 1771, sælges hos I. G. Rothe i No. 8. paa Børsen for 8 Skilling, stor 2 Ark i 8vo.

Dersom Forfatteren af dette havde læst Upartiske Undersøgninger om Tal-Lotteriet (see

19

115

denne Fortegnelses No. 109.) førend han indleverte sit Skrift til Trykken, da havde han uden Tvivl frastaet sit Forehavende, saasom det derved blev unødvendigt. Dog fortjener han Berømmelse fordi han har umaget sig med at skrive denne liden men smukke Erindring til Advarsel for Almuen.

No. 117.

Tanker til Fabriqvers Anlæg og Vedligeholdelse, de Fattiges Fortieneste ved dem i Almindelighed og de Fattige Stiftelsers Forbedring, til mere Nytte for Landet og dem selv, end hidindtil. Skreven til Fordeel for den Arbejdsomme Fattige. Kiøbenhavn 1771, trykt idet K.U. Bogtrykkerie hos A. H. Godiches Efterleverske, sælges i den Mummiske Boglade No. 5. paa Børsen for 8 Skilling, stor 2 Ark i 8vo.

Adskillige gode Tanker og nyttige Forflag til Gavn for det Almindelige ved Fabrikers bedre Indretning gjøre dette Skrift læseværdigt.

20

116 No. 118,

Den forunderlige og over all Verden berømte og navnkundige Drømme-Sahl i Nørre-Skotland, beskrevet af Søren Mahlersvend. Kiøbenhavn, trykt hos L. N. Svare og findes der tilkiøbs saa og i No. 8. paa Børsen, for 4 Skilling, stor 1 Ark i 8vo.

Denne satyriske Søren Mahler skulde hede Søren Væver; thi han drømmer og væver hele Veien igiennem.

No. 119.

Det Gevaudanske Dyr i Dannemark Dets Rasenhed og Ødeleggelse først i Jylland, dernæst i Norge. Samt hvorledes dette skadelige Dyr endelig blev ødelagt, med mere, som Historien udviiser, beskrevet af en Jæger, og til Trykken befordret af en Krybeskytte. Kiøbenhavn 1771, trykt hos J. R. Thiele, sælges sammesteds saa og paa Børsens Boglader og hos Kan-

21

117

neworff i Silkegaden for 4 Skilling, stor i Ark i 8vo.

Skal være en Allegorie over to bekiendte Projektmagere.

No. 120.

Tolv Breve fra en Bonde til sin Herremand. Kiøbenhavn 1771, sælges hos Møller og Junge paa Østergade og hos Mad. Borup i store Hellig Gieststrædet for 8 Skilling, stor 2 Ark i 8vo.

Indholdet af disse Breve ere kririske Betænkninger om Handverksfolk som driver Handel, om Hospitalernes Indretninger, om Professorernes Gaarde, om Extra-Skatten, og adskilligt andet sligt. Undertiden har denne Forfattere største Ret, undertiden største Uret, og undertiden ingen af Delene.

NO. 121.

Tienstlig Giensvar til den unge Pasqvillant Rosentorn kaldet. Sælges paa Stadens Boglader for 2 Skilling, stor 1/4 Ark i 8vo.

22

118

Naar vi underrette Læserne om at dette er et Forsvars Skrift fra Junior Philopatris, saa have de uden Tvivl all den Kundskab, de behøve; at sige Indholdet deraf er os umueligt; thi vi forstaae det ikke, Titelen er allene Det, hvoraf man kan gjøre nogen Slutning. No. 122

Den poetiske Gartner-Kniv. 2det Stykke for Februarii Maaned 1771, sælpaa Børsens Boglader, hos Kannerorff i Silkegaden og Bogtrykker Thiele, for 6 Skilling 1 Ark i 8vo.

Forfatteren begynder med en liden Irettesættelse til de Smukke, fordi de ere saa langsomme i at pænummerere paa hans Blade. Kritiken over Skrifterne er i dette Stykke muntre, og siger mere end i det første. Han slutter med en Moralsk Fortælling om en Fyrste og en Gærtner, hvis Indhold er, at viise gode Loves Utilstrækkelighed, naar de ikke blive efterlevede.

23

119 No. 123.

Junior Philopatris Besvarelse til Beelzebul Fukssvanser som svingagtelig og saare underfundelig kalder sig Rosentorne. Indhold: 1. Om Diævelens Magt, Vælde og Argelist paa Jordkloden. 2) Om Mikel Rævs Faarekiol. 3) Nærmere Afklædelse af Paafugle-Fædrene med videre. 4) Til det respectuose Publicum om hvad i Hænde Hayes af Manuskripter til behagelig Udgivelse om forlanges. Kiøbenhavn 1771, sælges hos Bogtrykker Stein i Skidenstrædet og paa Børsens Boglader, for 4 Skilling, stor 1 Ark i 8vo.

Vel er dette Skrift skrevet efter Junior Philopatris Maade og kommer temmelig got overeens med hans øvrige Skrifter i Invention og Foredrag; men neppe vil han erkiende det selv for ægte. Det synes at den mumre Rosentorne her atter har spillet ham dette Puds, dog kan man ikke give dette ud for nogen Vished.

24

120

Ns. 124.

Pseudo Apollo Comoedie i 1 Act, Opført første Gang paa Kiøge Skueplads. Kiøbenhavn 1771, sælges i No. 8. paa Børsen, hos Møller og Junge paa Østergade og hos Fauerschou paa Adresse-Contoirtet for 8 Skilling, stor 2 Ark i 8vo.

Denne Comoedie skal være en Slags Kritik over de adskillige i disse Tider udkomne Skrifter, men det er saa tørt og jammerligt, at man ikke, uden at gjøre Vold paa sig selv, kan udholde at læse disse 2 Ark til Ende.

No. 125.

Penge er bedre end Forstand og Lærdom: Forestillet i en kort Afhandling, holden, som en Oration paa det øverste Auditorio i *** af Hieronimus Dumrian Professor i Ædekunsten og Magister i Hykle-Videnskabet, strøede som de sidste Blomster paa Graven af den berømte Skoebørste, som opslidt af Alderdom, døde af Svindsoet først i den sid-

25

121 ste Maaned, offererede til Trøst for dens forladte Arvinger, som ved Stervboets Aabning fandt intet, uden et ganske tyndflidt Haab, og en Hierne af Flor med mange Huller paa, i hvilken var en Haaben Krylhaar. Kiøbenhavn 1771, sælges hos Rothe i No. 8. paa Børsen, for 4 Skillings stor 1 Ark i 8vo.

Forfatterens antagne Navn og Titeler er det rimeligste af den heele Kram; En stor Dumrian maa han være, saa vidt man kan see af dette hans Foster, thi uden at have Kryller paa Hiernen kunde ingen falde paa at sammenjaske i i et radbrækket Sprog saa megen væmmelig Dumhed.

No. 126.

Erindringer imod den nyelig udgivne Betænkning, hvorvidt en Efterkommere i Regieringen er forbunden at betale sin Formande Gield. Kiøbenhavn 1771, trykt og findes tilkiøbs hos J. R. Thiele i Peder

26

122 Hvitfeldts Strædet, paa Børsens Boglader og hos Kannevorff i Silkegaden for 6 Skilling, stor 1 1/2 Ark i 8vo.

Disse Erindringer indeholde de Invendinger der i Almindelighed bleve giorte af alle fornuftige Folk, strax da Betænkningen om Giddens Afbetaling udkom.

No. 127.

S. Gessners Første Skipper i Tvende Sange oversat af P. T. W. Kiøbenhavn 1770, trykt hos Brødrene Berling, hvor den og sælges for 8 Skilling, stor 3 Ark i 8vo.

Hvem kiender ikke Gessners Skrifter? Oversættelsen er af Hr. Wandal. Skriftet vedkommer ellers ikke denne Samling.

No. 128

Tanker til høiere Eftertanke over Tobakshandelen i Dannemark. Sandfærdig fremsadt af den, som frygter Gud, ærer Kongen og elsker Fædrenelandet. Kiøbenhavn 1771, trykt hos Brødrene Berling

27

123 i Pilestrædet og findes der tilkiøbs saa og hos Pelt, samt i den Mummiske Boglade paa Børsen, og hos Kannevorff i Silkegaden for 6 Skilling, stor 2 Ark i 8vo,

Man bliver ved dette lidet Skrift temmelig overbeviist om, at den nu værende Tobakshandel har langt fra ikke været Landet til Gavn, men tvertimod til meget Tab.

No. 129.

Kort Efterretning om Biergverket i Sundhordlehn udi Bergens Stift i Norge, til Oplysning om Sandhed og Befordring af Rigets Nytte, samt for at forebygge saa vel det nærværende som tilkommende Verkets Eieres Skade. Forfattet af Henrich Frantzen Blichfeld, Kongl. Bergraad og Bergforvalter ved Bergværket i Sundhordlehn, samt Medlem i det Kongl. Danske Landhuusholdnings Selskab. Kiøbenhavn 1771, trykt hos Hofbogtrykker N. Møller, sælges hos Pelt i No. 22. paa

28

124 Børsen for 1 Mark 8 Skilling, stor 7 Ark i 8vo.

Her Bergraaden giver her en omstændelig Underretning om alle de fatalia der ere mødte og foraarsagede af underfundige og misundelige Mennester til at hindre dette Verks Fortgang; Man seer af denne Efterretning i fald den er tilforladelig, som man vel ikke bør tvivle om, hvad der tildeels er Aarsag i at alle nyttige Anstalter og Indretninger her have saa megen Vanskelighed og Besværighed ved at komme i Drift; Misundelse og Lyst til at skade er dog vel ikke en almindelig Feil iblant os? Men Patriotismus, indbyrdes Kierlighed og Eenighed er vist ikke vores National Dyd.

No. 130.

En kort Underretning om der beneficerede Gods i Norge. Kiøbenhavn 1771, trykt hos Brødrene Berling, sælges hos Boghandlerne Pelt, Rothe og Proft paa Børsen for 6 Skilling, stor 2 Ark i 8vo.

29

125

Forfatteren anseer det for en stor Forbrydelse om nogen ville give Forslag til at de beneficerede Godser skulde sælges, da han holder det ikke allene stridigt imod Ret og Billighed, men endog skadeligt for det Almindelige. Hans Beviser herpaa ere Privilegierne og Stiftamtmandenes Erklæringer.

No. 131,

Det Tredie kritiske Brev til Philopatreias, om hvad der blev forbigaaet i det første, og kunde ikke rummes i det andet, samt om hvad der af upatriotiske Sætninger, findes indført saa vel i hans Trende Anmærkninger, som i hans Fortsættelse. Skrevet i Klerkerup ved Cleriksborg Landevei og bortsendt med Posttrytteren Klerophilus, den 11 Marti 1771, fra Philodaneias. Trykt i Nye Clerichsstad 1771, sælges hos Løve i Myntergaden, hos Kannevorff i Silkegaden og hos Boghandlerne paa Børsen for 10 Skilling, stor 2 1/2 Ark i 8vo.

—

30

126 Det er Provsterne, saa vidt de ere Skifteforvaltere, som dette saa kaldte kritiske Brevs Indhold gaaer ud paa at forsvare imod Philopatreias; I dette Brev sees til Slutning et Svar fra Forfatteren paa et Brev han skal have faaet fra Philopatreias indeholdende nogle Spørsmaal, som den gode Hr. Philodaneias besvarer med sin sædvanlige Mandighed, og i Særdeleshed befrier sig i dette, som i hans 2de forhen udgivne Breve fra all den Mistanke Folk kunde have fattet om, at han var Forfattere af Skriftet, Den forhexede Dreng.

No. 132.

Bonde Plageren eller de danske Fogeders og Forpagteres Skilderie. Skreven af Ladefogeden paa Gaarden Christen. Kiøbenhavn 1771, sælges hos I. G. Rothe i No. 8. paa Børsen for 4 Skilling, stor 1 1/2 Ark i 8vo.

31

127

Af Titelen sees Indholdet. Skilderiet

er ikke saa aldeles ilde truffen.

No. 133

Fandens Tale til Smauserne. Sælges i i No. 5. og 8. paa Børsen og hos Kannevorff i Silkegaden for 4 Skilling, stor 1 Ark i 8vo.

En og anden rigtig dog laant Tanke findes herudi indsmurt iblant en Hoben unyttige Ord og Snak, saaledes, at man aldeles ikke kan see hvad Forfatterens Hensigt har været med dette Blad, i fald det ikke er skrevet allene for at fortiene en Skilling.

No. 134.

Patriotisk Afhandling om Kiøbenhavns Gaders Reenholdelse, skrevet i Anledning af Argi No. 19, af en Reenligheds Elskere. Kiøbenhavn 1771. Trykt hos J. Graae, og sælges hos Kannevorff i Silkegaden saa og i No. 8. paa Børsen, og hos Bogtryk-

32

128 ker Graae ved Stranden for 10 Skilling, stor 2 1/2 Ark i 8vo

Er uden Tvivl skrevet, for at betage Folk Mistanken om en slet Forvaltning ved Gadernes Reenholdelse.

No. 135.

G. W Rabeners Syv gange Syv Spaadomme om den første April, oversatte af P. T. W. Ride sifi Sapis. Mart. Kiøbenhavn 1771, tilkiøbs hos Kannevorff i Silkegaden for en Mark; stoer 4 Ark i 8vo.

Hvem kiender ikke Rabeners satyriske men behagelige Geist; de, som formedelst Ukyndighed i det tydske Sprog, ikke have kiendt dette Stykke vil blive Hr Wandel Tak skyldig for denne gode Oversættelse.

(Fortsættelsen skal følge.)

NB. Disse 135 Skrifter udgjør 314 8/2 Ark, koster 13 Rixdaler 2 Mark 12 Skilling.

1

Fortsættelse af Fortegnelsen paa alle de Skrifter Trykfriheden

har givet Anledning til,

hvor de selges, hvad de koste, og hvor mange Ark de indeholde.

Med en kort Erindring

om et hvert Skrift.

Niende og Tiende Stykke. Kiøbenhavn 1771.

Tilkiøbs hos Kannevorff i Silkegaden.

2

3

No. 136.

Et Brev fra den Forfløine til det Forfløine. Kiøbenhavn 1771, trykt og findes tilkiøbs hos T. L. Borups Efterleverske og hos Møller og Junge paa Østergade for 4 Skilling, stor 1 Ark i 8vo.

Indeholder et par galne Qvinders Begivenheder, som dog ikke ere af usædvanlig Indhold. I hvad Stiiil, og for hvad Slags Folk det er skreven, kan man slutte sig til af Titelen. Her maa være uendelig mange hungrige Skribentere i denne Bye.

No. 137

Le Moucheron Danois. Accompagnè de Notes, pour Servir d'Eclair-

4

132

ciffement. Feuille I. à Coppenhague chez A. F. Stein. Sælges hos Bogtrykker Stein i Skidenstrædet for 4 Skilling, stor 1 Ark i 8vo.

Det første Stykke af dette Ugeblad have vi allerede anmeldt under No. 73. i denne Fortegnelse, og dette er først det andet Blad; maaskee man kan blive saa lykkelig, at slippe for det tredie. Denne Franskmand er vist ikke skabt til det Arbeide han har paataget sig; thi foruden en svulstig og radbrækket Stiiil har han i alt for høi en Grad den Egenskab, at sige intet med mangfoldige Ord; det skulde være et Konststykke, at gjøre et Udtog, eller sige noget Indhold af dette hele Blad.

No. 138.

Fundne Breve. Første Stykke. Indeholdende: Om de til Kiøbenhavns Gaders Reenholdelse afgivne Feie-Penge. Kiøbenhavn 1771. Sælges hos Kannevorff i Silkegaden og No. 8 paa Børsen for 4 Skilling, stor 1 Ark i 8vo.

5

133

Hvad Hensigt der har drevet Forfatteren til at meddeele Publicum disse Blade er vanskeligt at sige. Ikke desto mindre har han dog faaet sagt et og andet i den Materie han skriver om, der vil smage en Deel af hans Læsere; men dog tør vi love ham, langt flere Kiøbere end Læsere.

No. 139.

Studenternes Skiebne. Sic fuit in

fatis. Trykt i Kiøbenhavn 1771, hos P. H. Höecke i store Helliggeist-Strædet, hvor den sælges for 4 Skilling, stor 1 Ark i 8vo.

Man kan lettelig forestille sig at Forfatteren ikke beskriver Studenternes Skiebne fra lykkeligste Side; thi nu er det Moden at besvære og beklage sig over alting, endog over det man selv ofte er største Aarsag i. Mod Slutningen af denne Jeremix Begrædelse, faaer Forfatteren paa en Gang en Drøm, der giver det beste Haab og Udsigt for Fremtiden.

6

134

No. 140.

Forsvars-Skrift for Fanden og Jøderne, skrevet af Anne Blyetækkers. Trykt hos Mad. Borup, og sælges der, hos Rothe i No. 8. paa Børsen, samt hos Møller og Junge paa Østergaden for 4 Skilling, stor 1 Ark i 8vo.

Titelen er nok til at betage enhver Lysten, at kaste Øinene paa disse Nyeboders Vittigheder, som denne Forfatter har pyntet sine Blade med.

No. 141.

En oprigtig Fortegnelse paa alle de Hexer og Troldfolk, som have været til siden Doct. Faust. Kiøbenhavn 1771, trykt hos T. L. Borups Efterleverske, og sælges hos Hornemann og Elsberg paa Vestergade for 4 Skilling, stor 1 Ark i 8vo.

Dette Stykke er en Satyre. De Hexer og Troldfolk her gives Fortegnelse paa, er Paverne, despotiske Konger, Kongers Maitresser, adskillige Stænder og Embeds Forvaltere m. m., som Forfatteren af

7

135

dette Skrift under forblummede Benævnelser med sin satyriske Pen afmaler, langt fra ikke som Rabener, thi ihvorvel saadanne Skrifter nu ere komne i Moden, tør det dog nok hende, at en god Deel af hans Oplag kommer til at tiene hans Commissionairer til Makulatur.

No. 142.

Den forvandlede Giedebuk, en forunderlig Tildragelse, kiøbt i Manuskript efter en afdød Hyrde, og nu for sin Sælsomhed udgivet i Trykken af Sandrue. Haag 1771, sælges hos Rothe i No. 8. paa Børsen for 8 Skilling, stor 2 Ark i 8vo.

Synes at være en personlig Satyre; men er til Lykke af den Art, at al Skammen falder paa Forlæggeren og Sælgeren, da den Person, som Forfatteren sigter til, gjerne kan læse det uden at blive rød, ifald det ellers var værd at læse disse nedrige og dumme Blade, der ere af saa smutsig et Indhold, at man snarere kan troe, de ere komne fra Ski-

8

136 denstrædet til No. 8. paa Børsen, end fra Haag til Kiøbenhavn.

No. 143.

Den saa kaldede Autor-Iggle, eller en vigtig Opdagelse for alle skiønsomme Insekt-Elskere. Uden Aarstal eller Sted hvor det er trykt. Sælges hos Løve i Myntergaden for 4 Skilling, stor 1/2 Ark i 8vo.

Den minste Deel af dem der læser dette Væv, skal kunde giette hvad Forfatteren sigter til. Han observerer med et Glas 2de Kryb, som han kalder Autor-Igler, det ene var ældre og hvidgraae af Couleur som en Møller, det andet kalder han den unge Autor-Iggle; imedens han betragter dem, løb de op ad Østergade ved et vist

Hjørne, og smuttede ind under en Stolpe i et gammelt forfaldet Huus. Saadanne Skribentere som Forfatteren af dette, kunde gjerne behøve Iglar og Aareladen, om de endda derved stod til at hielpe

9

137

No. 144.

Den forbexede Side Flesk, som efter at den var deelt i 3de Deelee lærte at snakke, eller Samtale imellem Fleske-Børsten, Mellem-Flesket og Skinken om en Taxt for Spekhøkerne. Skreven af Nihil og til Trykken befordret af Nemo. Uden Aarstal og Trykkersted. Sælges i No. 8. paa Børsen for 6 Skilling, stor 1 1/2 Ark 8vo.

Denne Promemoria kan maaskee have sin Nytte, da den giver dem, hvis Pligt det er at hemme Misbrug, en liden Erindring. Den er langt fra ikke skreven i en indtagende Stiil, men fuldkommen saaledes, som om den allene var skrevet for Spekhøkere.

No. 145.

Den gierriges Urte-Potte. Sammenskrevet af Claus Klompe, og til Trykken befordret af Christopher Langkaal. Forsent med Posten fra Randers den 12 Januarii 1771. Kiøbenhavn 1771, sælges i No. 8. paa Børsen, hos Løve i

10

138 Myntergaden, og Mad. Borup i store Helliggeist-Strædet for 4 Skilling, stor 1/2 Ark i 8vo.

Den misundelige Forfattere af disse 4 elendige Blade, opholder sig over dem der udleie disse Tidens nye Skrifter, for at spare Bekostning for Folk, som ere nysgierrige, og ofte af Titelen forledes til at kiøbe et slet Skrift, som dette iblant andre. Vel kan ikke nægtes, at Forfattere og Forlæggere jo tabe meget herved, og flere med os maa tilstaae at det synes at være ubilligt handlet, i Henseende til de gode Skribentere, som derved tabe en Deel af den Fordeel de kunde vente sig af deres Arbeide; men de slette derimod ere herved alt for lemfældigt straffede.

No. 146.

Anekdoten eines reisenden Russen über die Statsverfassung, Sitten und Gebräuche der Dänen, in Briefen an seine Freunde. Herausgegeben von K. Lybeck, 1771, auf Kosten des Herausgebers. Sælges hos Proft paa Børsen, og hos

11

139 Philibert for 1 Mark 4 Skilling, stor 5 Ark i 8vo.

Mange haarde Sandheder siger os denne Rus, i en munter og frie Skrivemaade, men iblant en Hoben Sandheder findes der vel og een og anden Usandhed, som man maa undskylde ham for som en Fremmed, saa meget mere, da der iblant disse Usandheder ere en Hoben, som vi maatte ønske ikke vare det, og som vi ikke uden en Slags Unseelfe kan tilstaae at være det. Lidet for meget er han og tilbøjelig til at udsætte paa alle Ting, og naar han opholder sig over, at vore Fruentimmer gaee og ride i Mandsklæder, kan man falde paa at tvivle om, at han er den han udgiver sig for at være, thi en Rus kan dette Syn ikke være fremmed, da Kejsrerinden selv til Hest i Mandsklæder mynstrer sin Armee.

No. 147.

Giensvar paa alle Laugenes Vegne til Autor af det Skrift kaldet: Beviis at

12

140 Argus uagtet sine 100de Øine har været stokblind, da han skrev sit No. 11. og 12. angaaende Amts-Laugs- og Frimestere. Hvori bevises at denne formeente Statsmand under en Haandverksmands Maske, har været forsætlig blind. I en redelig Hensigt fremlagt af den, som ønsker Laugenes Vedligeholdelse, og den dermed forbundne Statens Lyksalighed den sande Høide. Kiøbhv. 1771. Sælges hos Kannemorff i Silkegaden og Fauschau paa Adresse-Contoiret for 12 Skilling, stor 3 i 8vo.

Endskiønt denne gode Mand chicanerer Forfatteren af Forslaget til Laugenes Ophævelse paa en temmelig bizar Maade, uden nesten nogensinde grundig at igiendrive ham, saa forekommer her dog adskillige Sandheder iblant, som gjør dette Skrift læseværdigt. Vist er det, at den hidindtil brugte Maade til at ophæve Laugene, eller rettere sagt, til at svække og ødelegge Laugsmesterne, ved at underminere dem med saa mange Frimestere, er langt fra ikke den rette Maade til at ophæve Laugene paa, men vel til at gjøre

Mesterne ulykkelige.

13

141

No. 148.

En sandfærdig og tilforladelig Beretning om Junior Philopatreas Død og paafulgte Begravelse, samt en fuldstændig Beskrivelse over hans Parade-Seng, og en Samling af Vers og Gravskrifter, som i adskillige Sprog ere forfærdigede, tilligemed en Liig-Tale, som blev holt ved hans Begravelse af Mag. Klerkerup. Efter den Salige Afdødes Begiering til Trykken befordret af Rosentorne. Kollekolle 1771. Sælges paa Børsens Boglader, Hos Kannemorff i Silkegaden og hos Møller og Junge paa Østergade for 12 Skilling, stor 3 Ark i 8vo.

Hvem der kan taale at lee, og har Lyst dertil, maa læse dette spøgefulde Skrift.

No. 149.

Upartiske Erindringer til Philopatreas og Compatrioter, angaaende deres udgivne Patriotiske Skrifter, forfattede af en Enfoldig Borger. Trykt og findes tilkiøbs hos A. F. Stein, boende i Ski-

14

142 denstrædet for 10 Skilling, stor 2 1/2 Ark i 8vo.

Denne Forfattere gjør en Hoben Indvendinger imod det Forslag, at gjøre Bønderne Hoveriefrie, og besætte Hovedgaardsmarkerne med Bønder, og anfører alle de slemme Følger det vilde have for Landet i Almindelighed, men til Lykke ere alle disse Indvendinger 100de Gange besvarede. Det eneste nyttige man finder i dette Skrift, er Capitels-Taxten for hvert Aar paa Kornvare fra 1600 til 1770.

No. 150.

Reflection til høiere Decision af en gammel Patriot. Kiøbenhavn 1771, trykt hos Graae, boende ved gammel Strand, hvor den sælges, saa og i No. 8. paa Børsen og hos Kannemorff i Silkegaden for 4 Skilling, stor 1 Ark i 8vo.

Forfatteren tilkiendegiver, efter en liden Preludium om de dyre Tider, Forprang, og Landeprang, sin Misfornøielse med Indretningen til Gadernes Renovation, og man kan vel ikke nægte at han jo har Ret heri,

15

143 men man behøver ikke at lade sig underrette ved Skifter om det, man daglig kan see for Øinene, man kan derfor gjerne spare Umagen med at læse disse Blade.

No. 151.

Patriotiske Tanker udi Anledning af et Skrift kaldet korte Betragtninger over Hoveriets Afskaffelse i Dannemark. Aalborg 1770, trykt udi det Kongelige privilegerede Bogtrykkerie ved J. P. Holtzberg. Sælges i den Mummiske Boglade og hos Christian Kierulv, i den 6te Gang No. 5. paa Regentzen for 4 Skilling, stor 1 Ark i 8vo.

Forfatteren afhandler denne Materie, som en i alle Henseende misundelig og egennyttig Proprietair, der langt fra ikke bifalder den Plan, efter hvilken vores gode Regiering foretager sig at ophielpe det forfaldne Landvæsen. Men saadanne vil vist ikke forvilde dem, det er betroet, at Udføre og indrette denne forønskede Plan.

16

144 No. 152.

En Samtale holden i Niels Klims Rige, imellem Keiser Klim selv, en Borger, en Bonde og Klims Hofnar. Kiøbenhavn 1771, trykt og findes tilkiøbs hos T. Borups Efterleverske, boende i store Helliggeist-Strædet, i No. 8. paa Børsen, og hos Møller og Junge paa Østergade for 4 Skilling, stor 1 Ark i 8vo.

Dette Blad skal uden Tvivl være en Satyre, i Fald det ikke fortjener et haardere Navn, paa endeel af de Personer der tilforn havde den største Indflydelse i Regieringen; men det er tillige skrevet i saadan en Tone, som neppe vil have Klang uden i Nyboder, Ølhuse, og maaskee nok et andet Sted.

No. 153.

Det frivillige Slaverie, eller kort Begreb om Sølvverket Kongsbergs nærværende Tilstand. Kiøbenhavn 1771, trykt hos L. N. Svare, og sælges paa Adresse-Contoirtet, de frie Skoler for hielpeløse

17

145

Børn til Beste, for 4 Skilling, stor 1 Ark i 8vo.

Dette Ark indeholder en meget ubehagelig Beskrivelse over Tilstanden og Bestyrelsen ved Kongsberg, der vist ikke, ifald den er sandfærdig, geraader det der værende Berg-Amts-Collegium til Ære.

No. 154.

Samtale imellem en iegod, viis og stor Fyrste og en Minister, Borger, Bonde, Philosoph, Professor, Kiøbmand og Krigsmand, angaaende Finantserne, Handelen, Laugene, Krigsmagten til Lands og Vands, Lærdommens Udbredelse, Agerdyrkningen og de dyre Tider. Til alle Stænders fælleds Velfærd og Lyksalighed. Kiøbenhavn 1771. Sælges hos Kannemorff i Silkegaden og i No. 8. paa Børsen for 8 Skilling, stor 2 Ark i 8vo.

Forfatterens iegode og vise Fyrste snakker her som en god ærlig og enfoldig Skatteborger med disse paa Titlen anførte Gotfolk, der rører om i en og anden Landets Indretninger og Mangeler, og naar de der-

18

146

med er færdig, gjør enhver af dem sin Compliment paa Vers til Hans Maiestet, som svarer i samme Tone. Overalt svarer enhver af disse Personer ligesaa got til sin Character, som Chilian Ambassadeur svarer til sin i Holbergs Ulyses von Ithiaca.

No. 155.

Lucifers Begrædelse over Helvedes Forstyrrelse og de onde Aanders Udrydelse. Kiøbenhavn 1771, sælges hos Kannemorff i Silkegaden og i No. 8. paa Børsen for 4 Skilling, stor 1 Ark i 8vo.

Saa længe vi have saa god Forraad paa saadanne Patrioter og saadanne Skribentere, som Forfatteren af dette Ark, saa har Fanden intet at græde for, thi hvad han taber paa et Hiørne vinder han rigelig igien paa et andet. Læseren kan vel slutte sig til, at det er lykkelige Stats Forandringer, som Forfatterens Dievel græder over.

No. 156.

Efterretning om alle de Geheimeraadere i Geheime-Conseilet samt geheime Conferentz-

19

147 raader, der have været fra 1700 til indeværende Aar 1771, samt om deres Charger og Bestillinger, Fødsel, Giftermaal og Dødsfald. Ved mange Aars Flid samlet ved Obergraver Peder Birk, og efter hans Død udgivet af hans ældste Søn H. J. Birk. Kiøbenhavn 1771. Trykt Hos Godikes Efterleverske, og sælges hos Mumme og Rothe paa Børsen Hos Kannemorff i Silkegaden, og hos Møller og Junge paa Østergaden for 1 Mark 2 Skilling, stor 6 Ark i 4to.

Vi troe gierne at disse Efterretninger have kostet Umage, det var derfor at ønske, at de kunde være til nogen Nytte; men paa det at Læserne kunde vide, hvorudi disse Efterretninger bestaaer, ville vi give dem et Exempel paa en af Geheimeraadere: "Hr.

Schack Carl Greve af Ranhau, Herre til Ascheberg og Breitenborg i Holsteen.

1735 den 13 Maj fik Kapitains Karakter af Infanteriet, siden Kapitain ved Grenader-Choret. 1746 den 6 September Kammerherre. 1750 den 4 Martii

20

148

Oberst af Infanteriet ved Kronprintzens Regiment. 1752 den 5 April Oberst og Chef for samme. 1756 den 12 Julii Generalmajor af Infanteriet og demitteret den 14 Julii. 1764 den 11 December fik Ordenen de la Fidelité. 1766 den 3 Julii Generallieutenant af Infanteriet.

Den 28 Augusti Oberst og Chef ved Dronningens Livregiment til Fods. 1766 den 8 November Ridder af

Dannebroge.

1767 den 4 April commanderende Chef for den norske Armee Sønden og Nordenfields, som han igien tog Afskeed fra 1768. 1770 den 16 Augusti Deputeret

udi Generalitets og Commisariats-Collegio. Den 29 Dito tillige Commendant i Glyckstadt. 1771 den 29 Januari fik den regierende Dronnings Orden. — Fød 1717 den 11te Marti. Gift 1748 i Maj med Catharina Comtesse af Rantzau, fød 1729 den 4 Januarii af Ditlev Greve af Ranhou, Gehimeraad hos Fyrsten af Holstein."

Enhver seer at her fattes endnu en heel Hoben Anekdoter i denne Efterretning,

21

149

førend den kan siges at være fuldstændig. I øvrigt henhører ikke dette under Skrifter foranledigede af Trykkefriheden.

No. 157.

Den levende Skobørstes Løvtale over

den store berømte Bygmester af Skobørste Templets Opbyggelse i gammel Grønland, udgivet i det nye Grønlaud. Trykt i Kiøbenhavn 1771, sælges hos Kannemorff i Silkegaden, saa og hos Mumme og Rothe paa Børsen for 6 Skilling, stor 1 1/2 Ark i 8vo.

Dette skal uden Tvivl være en Art af Stridsskrift imod Forfatteren af Lovtalen over Skobørsten, (see No. 16 i denne Fortegnelse.) Et og andet af det man kan forstaae deraf synes rimeligt nok, men Foredraget er overalt saa uforstaaeligt, at man paa meget faa Steder kan slutte sig til Forfatterens Meening.

No. 158.

Den danske Haltefandens historiske Beretning om alle de forunderlige Syner og

22

150

Opdagelser, som han ved Hielp af en Messing Kugle har seet. Tilligemed et rart Vers, som blev funden inden i Kuglen, med mere Historien indeholder. Kiøbenhavn 1771, trykt hos J. R. Thiele, hvor den og sælges, saavel som paa Børsens Boglader og hos Kannemorff i Silkegaden for 8 Skilling, stor 2 Ark i 8vo.

Det er meget smaa Ting der bliver seet ved Hielp af denne Kugle, som Forfatteren dog efter egen Beretning er kommet saa suurt til. Til Slutning er et Vers om den sande Ære, foreenet med Flittighed, modsat Rigdom, foreenet med Dumhed, hvilket vel lader sig læse; men det paa Titelbladet belovede rare Vers have vi ingen Steds fundet.

No. 159.

En artig Sammenblanding af indeholdende Nyt og Gammelt. 1. Tungens forskellige Brug. 2. Beviis at de sandelige Redskaber hos Mennesket ere bygte paa en og den samme Maade.

23

151

3. Fruentimmerets Sammenkomst i de nyere Tider. Kiøbenhavn 1771, trykt og findes tilkiøbs hos Borups Efterleverne og sælges i No. 8. og 5. paa Børsen og hos Kannemorff i Silkegaden for 8 Skilling, stor 2 Ark i 8vo.

Indholdet er efter Titelen. Det meeste af disse Blade er udskrevet og oversat af andre Skrifter, og dette skal nok være det Forfatteren meener med gammelt. Den øvrige Deel deraf er opkogt, og det skal nok være det nye.

No. 160.

Celadon og Cloris, en Fortælling. Kiøbenhavn 1771. Sælges hos Proft paa Børsen for 6 Skilling, stor 1 Ark i 8vo.

Indholdet af denne Fortælling er, at Celadon finder sin Cloris blottet og sovende i en Have, som da hun

opvagner efter en liden Betænkning viiser ham den høieste Grad af Føielighed, Den Tydelighed der hersker i denne poetiske Fortælling, giver den til al Lykke en Ækelhed, som maaskee vil være

24

152 kraftig nok til at dæmpe en Deel af den Bevægelse, som disse vellystige Vers kunde opvække hos de smukke Læserinder, der maatte være saa vanhældige at faae dem i Hænder.

No. 161.

Hyæne-Jagden. Comoedie i Fem Handler, oversat efter Marquis de Saint Mirabelles: Les gros mangent les petits. Kiøbenhavn 1771. Sælges hos Bogtrykker Stein i Skidenstrædet for 1 Mark, stor 5 Ark i 8vo.

Dette Stykke er noget mere end en blot Oversættelse. Ugudelige Proprietairers og Forvalteres Omgang med Bønderne afskildres her saa rigtigt, at de, der have nogen Kundskab om den Uretfærdighed, der ustraffet kan udøves af en ond Proprietair imod sine Underhavende, ikke kan nægte, at det jo er taget efter Naturen. Dette Stykke burde spilles hver 11te Jnnii paa det danske Theater. Personerne i Stykket er Trækholt, en ond Proprietair, Igel hans Forvalter, Lucinde hans Datter, Pauline hendes Pige, Adelskiold Lucindes Brudgom,

25

153 Riigmand Lucindes Frier, en efter Moden lumskelig gierrig, men offentlig ædelmodig fornemme Embedsmand, Henrik hans Betient, Søren, Espen og en Deel fleere Bønderfolk, Førsten med fin Jagdfølge.

No. 162.

En læspende Sang paa en vigtig Dag, den 29 Januarii 1771. Un Chant begayant dans un jour interessant le 29 Janvier 1771. ved Martin Bruun, Phil. Stud. Kiøbenhavn, trykt hos L. N. Svare. Sælges hos Kannemorff i Silkegadden for 4 Skilling, stor 1 Ark i 8vo.

Vist nok er denne Sang læspende, og neppe vil den klingre got for dem, der har nogenlunde Gehør. Forfatteren har uden Tvivl vildet give Publicum en liden Prøve paa fin Styrke i det franske, siden han har udgivet denne saa kaldte Sang paa dansk og fransk; man kan heller ikke nægte at han jo har udtrykt sig lige sinderig i begge Sprog, til Exempel vil vi anføre Begyndelsen:

26

154 "I lærte Sønner af Apollo! I Viisdommens deilige Døttre! Eder skylder jeg min Sang; men en Sang af dette Slags bliver Undtagelsen af mine Skyldigheder. Fils lettrés d'Apollon! Filles gracieuses de la sagesse, c'est à vous que je dois mon Chant; mais un chant de cette nature est l'exception dans mes devoirs." Der hører Mod til at erklære sig for Fader til saadant et Foster.

No. 163.

Tronfølgen i Sidon, en original Lyrisk Tragi-Comoedie udi To Handler. Til den Kongelige Danske Skuepladses Brug forfattet af N. K. Bredal. Kiøbenhavn, trykt hos N. Møller, Kongelig Hof-Bogtrykker 1771. Sælges hos Fauerschau paa Adresse-Contoirtet for 12 Skilling, stor 3 1/4 Ark i 8vo. Fordeelen deraf er Skienket til de frie Skoler for Hielpeløse Børn.

Da dette Stykke er bleven adskillige Gange opført paa det danske Theater, saa

27

155 behøve vi ikke at underrette Læserne om dets Indhold, saa meget mere, da Forfatteren ikke har i minste Maade benyttet sig af Trykfriheden, endskiønt Materien vel kunde have givet Leilighed til en og anden kiæk Tanke.

No. 164.

Erindringer og bedre Underretning for dem, som have læst det nyelig udkomne Skrift om Tobaks-Handelen, skreven i Enfoldighed af en, som ønsker, at baade Kongens og Landets Fordeel maatte fremmes. Kiøbenhavn, trykt hos L. N. Svare, boende i Skindergaden, og er sammesteds tilkiøbs for 8 Skilling, stor 2 1/2 Ark i 8vo.

Er en Igiendrivelse imod det forhen udkomne og under No. 128 i denne Fortegnelse anmeldte Skrift om vores Tobakshandels nuværende Tilstand. Det er ikke ilde skrevet; men hvilken af disse to stridende Parter, der haver den meeste Ret behøves tilforladelige og paalidelige Underretninger til at bedømme.

28

156 No. 165.

Brev fra Hans Jensen, Selv-Eier Bonde paa det Bernstorffske Gods, til sine Landsmænd, de øvrige danske Bønder, om de nye Indretninger til Landvæsenets Forbedring i Dannemark. Kiøbenhavn, trykt hos Hof-Bogtrykker Møller, 1771. Sælges sammesteds, hos Boghandlerne paa Børsen og hos Kannemorff i Silkegaden for 6 Skilling, stor 2 1/2 Ark i 8vo.

Ingen maa troe, at den angivne Forfattere er opdigtet, thi Stilens naturlige Eenfoldighed, og Kyndighed i Tingene her afhandles, vidner tydeligen herom. Denne æreværdige Forfattere har ladet sig, som han selv siger, overtale af en Ven, til at skrive og udgive til Opmuntring for sine Landsmænd en Underretning og Beregning paa de Fordeele, de vil have ved Fælledsskabets og Landvæsenets Forbedring, for derved at gjøre dem villige til at frafalde gamle forudsattede Meeninger, og med Glæde og Tillid imodtage det Gode der tilbydes dem.

29

157 No. 166.

Danskvenius. Eines wahrhaften Handwerksmannes Beantwortung auf die falschen Beschuldigungen, die einer unter der Masqve eines Handwerksmannes denen Aemtern zu Last geleet. Kopenhagen 1771, gedruckt bey Joh. R. Thiele. Sælges sammesteds saa og paa Stadens Boglader og hos Kannemorff i Silkegaden for 14 Skilling, stor 4 1/4 Ark i 8vo.

Dette er en Besvarelse paa det under No. 70 i denne Fortegnelse anførte Skrift om Laugene. Forfatteren, som man ikke kan tvivle om at være en Handwerksmand, igiendriver Forfatteren af forbenævnte Skrift med saa megen Snildhed og ofte Grundighed, at man ikke uden Behag kan læse ham, saa meget mere, da han paa adskillige Steder finder Leilighed til at sige adskillige betydelige og eftertænkelig Sandheder

No. 167.

Velmeent Svar til den Russiske Bagtalere, af Sandheds Elskere. Kiøben-

30

havn 1771, trykt hos T. L. Borups Efterleverske, og sælges hos Møller og Jonge paa Østergaden for 4 Skilling, stor 1 Ark i 8vo.

Man venter af Titelen noget ganske andet end det man finder i Bladet. Uden Tvivl har en anden bekient Forfatter skrevet dette Blad paa Junior Philopatreas Regning. Han igiendriver Forfatteren af de Russiske Breve paa en Maade, som tydeligen giver hans Biefald tilkiende til hvad, der er sagt i disse Breve.

Allerunderdanigst Taksigelse til vor

største og viiseste Monark Kong Christian den Syvende, for de allerhøistpriseligste Indretninger udi Staden Kiøbenhavn i Aaret 1771. Allerunderdanigst insinueret af samtlige Stadens Borgere den 15 April 1771. Kiøbenhavn, trykt hos L. N. Svare, boende i Skindergaden, og sælges sammesteds for 4 Skilling, stor 1 Ark i 4to.

31

159

Det er underligt at Forfatteren, da han, som man dog vel skulde slutte sig til af Tittelen, har faaet Commission fra samtlige Stadens Borgere, ikke giver sig tilkiende; og ligesaa underligt er det og, at de skulde have været alle om at vælge en saa lidet veltalende Talsmand, som denne Forfattere viiser sig at være. Det er ellers Forandringen med Magistraten, den efter Kongelig Befalning foranstaltede Brødbagning og Udsalg af Rug fra Magazinerne, som Forfatteren i Særdeleshed paa Borgernes Vegne takker for, udbedende sig ydermere Tilladelse af Tilførsel, og en Taxt for Kornpuggerne, hvilken sidste vel ikke saa letteligen er at bestemme.

No. 169.

Den Grønlandske Professors og virkelig

constitueret Ober-Land Rabbiners Astronomiske, Metaphysiske, Moralske, Politiske og Oeconomiske velgrundede Betragtninger over Maanen. Oversat af det Grønlandske i det danske Sprog ved Peter Grønlandsfarer. Kiøbenhavn 1771. Sælges hos Kannevorff for 4 Skill, stor 1 Ark i 8vo.

32

160 Af Titelen allene kan man see, at Indholdet er Miskmask.

No. 170.

Zwen Briefe über die Akademie der Künste. Kopenhagen, gedruckt bey P. H. Höcke 1771. Sælges hos Kannevorff i Silkegaden for 2 Skilling, stor 1/2 Ark i 8vo.

Man skulde snart falde paa de Tanker, at dette var en tydsk Oversættelse, uddraget af et af de hos Philibert nyelig udkomne Ugeblade under Titel: Choix d'Opuscules, dog troe vi den Tydske er original, skiønt sildigere udkommen. Her ventileres med og imod Kunst-Akademiets Nytte og Nødvendighed. Det forstaaer sig selv, at Udfaldet bliver Akademiet til Fordeel.

(Fortsættelsen skal følge.)

NB. Disse 170 Skrifter udgjør i alt 379 1/2 Ark, koster 16 Rixdaler og 4 Skilling.

1

Forsættelse af
Fortegnelsen paa alle de Skrifter som
Trykfriheden
har givet Anledning til,
hvor de selges, hvad de koste, og hvor mange
Ark de indeholde.

Med en kort Erindring

om et hvert Skrift.

Ellevte og Tolvte Stykke.

Kiøbenhavn 1771.

Tilkiøbs hos Kannevorff i Silkegaden.

2

3

No. 171.

Den danske Democrit - Heraclit.

Under denne Hoved-Titel har Forlæggeren eller Forfatteren udgivet 6 Ark, hvert med sin forskjellige Titel. Disse

Blade udkom Stykkeviis hos Bogtrykker Svare i Skindergaden for 4 Skilling Stykket, i Form af Ugeblade, der til al god Lykke have ophørt, formodentlig af Mangel paa Kiøbere.

1. En Skrivelse fra Caroline, Mamaes

eneste Datter, til Pastor Fido, hendes

Skriftefader.

2. Brev til Mette Corporals, fra en Bekiendt i Fyen.

4

164

3. En Skrivelse fra Charlotte udi Kiøbenhavn til en Provstinde paa Landet, om Mandfolkets ynkelige Optøger.

4. En Skrivelse fra det af 8 Fruentimmer bestaaende Sælskab til Argus, denne nye modige og dristige Skribent, eller Retfærdiggjørelse for Caroline, Mette Corporals, Charlotte, & c. & c.

5. En Skrivelse fra Dorinde til sin Fader. 6. Sandfærdig Fortælling om besynderlige Tanker ved en mærkværdig Samling paa den danske Skueplads.

Disse 6 Blade ere hinanden fuldkommen lige, saa man ikke behøver at tvivle om at de jo ere avlede i en Hierne. De ere skrevne i den gemeeneste Tone, fulde af Kromands-Vittigheder og Nyeboders Klygter, der som oftest ytrer sig imod den saa kaldte Argus; thi Kragen veed nok hvad Soe den skal ride paa. De aller første

Linier i det første Stykke, maa tiene til at afskildre Forfatterens Genie.

"Velærværdige Hr. Pater! dersom jeg skulde besvare Deres Skrivelse saaledes, som De kunde ønske det, da skul-

5

165

de Kiøbenhavn ikke længer være Dydens Klippe og Rigets Røverkugle. Jeg svær Hr. Pastor paa, at jeg meer end een Gang har sukket over Mama, at hun har

ladet mig viide, at der var et Kiøbenhavn

til. Kunde jeg ikke gierne have levet,

uden at vide saa meget af Jordbeskrivelsen,

at Lasternes Boelig var Hovedstaden i mit Føde-Rige? Kunde jeg ikke gierne have døet, uden at sætte min Dyd paa Prøve i det Sællandske Helvede? de onde Aander med Strudsfær i Hatterne samlede sig omkring mig, da jeg kom her til Hovedstaden, som Spye-Fluer om en frisk Lammefierding, alt dette vidste Mama og en Klat til; thi hun havde selv lagt for Anker i Byen i hendes Jomfrue-Dage, og var bleven Mama tidligere end hun havde ventet."

Dette er dog kuns Indgangen, siden erindrer hun Hr. Pastoren om det blaae Kammer, paa Tabouretten ved Sengen, og mangfoldig dum Sladder mere af samme Surdeig.

6

166 No. 172.

Philopolis eller Borgernes Ven om Kiøbstederne. Kiøbenhavn 1771, trykt og faaes tilkiøbs hos August Friderik Stein, boende i Skidenstrædet, for 10 Skilling, stor 3 1/2 Ark i 8vo.

Omendskiønt de Sandheder der indeholdes i dette Skrift, uden Tvivl ere de fleste bekiente, saa har dog Forfatteren været den første, der i det mindste i den Orden og Rethed har angivet Aarsagerne til vore Kiøbstæders Undergang og Armod. Forfatteren afhandler sin Materie under følgende 3 Stykker:

1). Om Kiøbstedernes forrige Flor og nærværende Armod. 2). De oprindelige Aarsager til Kiøbstædernes Armod. Og disse ere efter Forfatterens Tanker: 1. Fornærmelse imod Borgernes Privilegier, ved Landprang af Valbye-Kræmmere og de rige Bønder paa Landet, saa og ved de omløbende handlende Jøder; ved Snighandlere, der indfinde sig ved visse beleylige Udhavne, og losse og lade hvor ingen Toldsted er eller bør være; ved Bøndernes Brændeviinsbrænden. 2.

7

167

Ved det at Proprietairerne forbyde Bønderne at føre deres Korn til Kiøbstæderne. 3* At Consumptionen ikke er lige deelt og lignet efter Indbyggernes Bedrift og Næring, men stiger og falder ved hver 3die Aars Auction, ligesom der findes Liebhabere eller Kiøbstæden kan have Misundere. 4. Handelens alt for snevre Grændser. 5. At Borgernes Tal derved formindskes. Derefter foreslaaer Forfatteren 4.) muelige Midler til Kiøbstædernes Opkomst.

No. 173.

Brev om nogle af de siden Trykke-Friheden udkomne Skrifter. Kiøbenhavn 1771, sælges hos Møller og Junge paa Østergade for 4 Skilling, stor 1/2 Ark i 8vo.

Af hvad Aarsag Forfatteren har udgivet dette Brev eller Tanker om nogle faa af de første efter Trykke-Friheden udkomne Skrifter, er vanskeligt at giette, da de ikke indeholder andet end almindelige Tanker, der ere saa ofte tænkt, hørt, skrevet og trykt tilforn. Vi ville dømme lemfældig, og troe, at det er allene Kierlighed til sit Af-

8

168 kom, der har overtalt Forfatteren til at lade det trykke.

No. 174.

Discours imellem en fremmed Reisende, en Officeer og en Borger ved Navn den Tænkende. Handlende 1. om de høie Priser paa Brød og Fødevarer. 2. Om de Fattiges Væsen. 3. Om Skrifter. 4. Om Procuratorers Antal for Underretterne. 5. Om Gade-Løgter. 6. Om Gade-Vægterne. Kiøbenhavn 1771, sælges hos Møller og Junge paa Østergade for 6 Skilling, stor 1 1/2 Ark i 8vo.

Forfatteren faaer med sin jævne Borgerlige Stil sagt en og anden gammel Sandhed, angaaende de paa Titelen anførte Poster; det han siger, angaaende det Fattiges Væsen, Gade-Løgterne og Vægterne er hidtil ikke endnu seet paa Prent, skiønt Anmærkningerne ere meget gamle.

No. 175.

Forslag til en forbedret Indretning ved de Latinske Skoler. Kiøbenhavn 1771, trykt

9

169

og faaes tilkiøbs hos August Friderich Stein, boende i Skidenstrædet for 8 Skilling, stor 2 Ark i 8vo.

Dette lidet Skrift er smukt og fortjener ikke allene at læses, men og at overveies af Vedkommende. Forfatteren vilde, at her skulde være flere Skoler, nogle, særdeles de paa større Steder, skulde lægges til de mindre, paa det at Lærerne kunde have mere Løn, og følgelig af dem kunde fordres større Kyndighed og Duelighed, at Disciplene ikke i Smaa-Lectierne skulde drive Tiden unyttig bort, for omsider i Mester-Lectien at lære alting paa en Gang, og følgelig intet tilfulde; men Forslaget maa læses i sin fulde Sammenhæng og med sine anførte Grunde.

No. 176.

Jødernes Rænkens Aabenbaring. Andet Hefte. Fortsent med Posten den 22 April 1771. Sælges hos Rothe i No. 8. paa Børsen, og hos Kannevorff i Silkegaden for 8 Skilling, stor 2 Ark i 8vo.

10

170

Det er let at see, at den galne Junior Philopatreias har atter vovet en Dyst imod den sunde Fornuft og al god Velanstændighed; thi her findes saa megen Dristighed, Dumhed og aabenbare Løgn i dette Sladder, at man maa undre sig over, at den Mand, som dette jammerlige Menneske fornemmelig sigter til, har holdt det Umagen værd at gjøre nogen Ophævelse des angaaende; thi naar han siger, at denne Mand indfører Aarlig Knappenaale for 10 til 20 Tønder Guld, Isen-Kramvare for 20 Tønder Guld o. s. v, saa kan enhver, der ikke har faaet Hiernen forbrændt under Linien, let see, at han lyver.

No. 177

Adskillige Tanker som Skrive-Friheden har givet Anledning til. Kiøbenhavn 1771, trykt hos J. R. Thiele, og sælges paa Børsens Boglader for 1 Mark, stor 5 Ark i 8vo.

Forfatteren af dette Skrift er efter hans egen Tilstaaelse Officier, og derfor med desto mere Føye og Grund kunde paatage sig

11

171

at udføre det som udgjør Hoved-Indholden af dette smukke Skrift, nemlig, at tale Krigs-Standens Sag imod de, der af Forbittelse imod Philopatreas have med Ubesindighed beegnet denne Stand i de adskillige udkomne Skrifter. Retsindighed, Dyd, Fornuft og Ædelmodighed fremskinner næsten i hver en Tanke som denne Veltænkende Patriot fremsætter, han forsvarer sin Stand med saa megen fyndig Grundighed uden at fornærme i mindste Maade nogen anden, at man ikke kan nægte ham det fuldkomneste Biefald; ingen af de der have skrevet til Forsvar for Geistligheden, have saa vit vi skjønnede, skrevet bedre. Han taler endog om den Geistlige Stand, paa saa fordeelagtig og omhyggelig en Maade, som om det var deres Sag han havde paataget sig at forsvare. Til Slutning udlader han sig med nogle ikke ugrundede Tanker, om en Forandring i Extra-Skatten, om Rangsygen m. m. Man kan ikke tvivle om, at en Forfattere, der gjør sin Stand saa megen Ære, og skriver med saa megen Indsigt, jo vil finde mange Læsere og megen Biefald.

12

172 No. 178.

Briefe eines Dänen, an den Verfasser der Anekdoten eines reisenden Russen. I stes Stück. Kopenhagen, bey Cl. Philibert, 1771, sælges sammesteds for 8 Skilling, stor 2 Ark i 8vo.

Dette Skrift bestaaer af 3 Breve, af ubestemt Indhold. Forfatteren har hist og her opsnappet noget af den saa kaldte reifende Russes Anekdoter, som han igiendriver med saa svage Grunde, at man ofte ikke veed om det er for Alvor eller for Spøg; man kunde falde paa at troe, at han af andre havde faaet Materialierne til disse Igiendrivelser, men ikke vidst ret at benytte sig deraf. Et og andet Satyrisk Træk som findes indstrøet, viser ellers, at han ikke er en Hadere af dristige Sandheder.

No. 179.

Et Himmel-Brev nedfaldet og fundet i Faard---rup af Stedets Degn og nogle andre hæderlige og dydzirede Matroner; men nu ved samme Mand til Tryk-

13

173

ken befordret og forøget med en liden Fortale. Kiøbenhavn 1771, sælges hos Rothe i No. 8. paa Børsen og hos Bogtrykker Borups Enke i store Helliggeist-Strædet for 6 Skilling, stor 1 1/2 Ark i 8vo.

Dette Himmel-Brev er af samme Invention, samme Art af Indhold, og uden Tvivl af samme Forfattere som Børge Olsens Syn. (See No. 7. og No. 20. i denne Fortegnelse.)

No. 180.

Et Brev til Forfatteren af de Kiøbenhavnske Samlinger, angaaende Skrive-Friheden. — Paa nye trykt med Anmærkninger til Forsvar for Skrive-Friheden. Kiøbenhavn 1771, trykt hos Brødrene Berling, og sælges samme Steds, saa og i den Mummiske Boglade paa Børsen og hos Kannevorff i Silkegaden for 6 Skilling, stor 2 Ark i 8vo.

Udgiveren beretter, at dette Brev har været trykt tilforn; men saa meget faa Ex-

14

174 emplarer deraf uddelte; at han har holdt det nødvendigt, at lade det trykke paa nye, for at kunde tillige bekendtgjøre sine Anmærkninger imod det. Forfatteren af Brevet maa være meget hypokondrisk; thi han viser saadan Ængstelse over Trykfriheden, og bebreider Forfatteren af Samlingerne, der har viist sig glad og taknemmelig derfor, sin Ubesindighed, med saa megen skielvende Iver, at man bliver fortrædelig i Sindet ved at læse ham. Forfatteren af Anmærkningerne, der indeholde til Deels laante dog rigtige Tanker, kunde derfor gjerne have sparet os dette andet Udgave, da saa faa have seet det første, han havde da tillige kunde sparet Umagen med Anmærkningerne.

No. 181.

S. T. Hvad dem behager. Første Stykke, kaldet Tossen. Udgivet og skienket til den nye Skole-Anstalt for forladte Børn af Barthold Joh. Lødde. Kiøbenhavn, trykt hos P.H. Höecke 1771, sælges paa Adresse-Contoiret

for I Mark, stor 4 1/2 Ark i 8vo.

15

175

Dette Stykke indeholder smukke moralske Betragtninger over Menneskenes saa ofte meget forskellige Domme og Meeninger, om een og selv samme Ting; over Ords og Titlers forskellige og uvisse Betydning, paa forskellige Tider og i forskiellig Omstændighed, og i den Anledning det Ord Tosses forskellige Betydning; om Menneskenes slaviske Lydighed imod Moden og de herskende Meeninger, at mange endog uden virkelig at være lastefulde, søge dog at give sig ud for at besidde alle de Udyder og Feil, som Moden tillader, og er bange for at lade sig mærke med, at de i deres Hierter troer, at Dyd og Guds frygt ere Fuldkommenheder, for ikke at blive anseet for Tossier. En og anden smuk og frie Tanke opliver dette efter disse Tidens herskende Smag, maaskee lidt for alvorlige Stykke, saa at man dog tør formode, at mere end et Slags Tossier skal finde Lyst i at læse det. Forfatteren mælder i sin Fortale, at dette Skrift ikke er en Virkning af Skrive-Friheden, men af en paalagt Skrive-Tvang. Hvorfor ikke Lyst og Pligt?

16

176 No. 182.

Det fjerde kritiske Brev til Philopatreias, om hvad der i de tre første enten er bleven forbigaaet, eller deri ikke kunde rummes, samt om hvad videre af upatriotiske Sætninger, der findes saavel

i hans 3 Anmærkninger, som i hans Fortsættelse. Skrevet i Klerkeruv, en Bondebye ved Klerichsborg Landevei, og bortsent med Postrytteren Klerophilus den

21de Martii 1771, fra Philodaneias. Trykt i nye Clerichstad 1771. Sælges hos Kannevorff i Silkegaden, Løve i Myntergaden, og paa Børsens Boglader for 12 Skilling, stor 3 Ark i 8vo.

Kirkens Vadmel bliver denne kiere Philodaneias ved at væve os i dette som i de foregaaende 3de Breve. Ordgyderie og Ølhuus-Vittighed finder man paa hver en Side, men ikke en eneste sund og sindig Tanke i det hele Skrift.

No. 183.

En reisende Russes Anekdoter over de

Danskes Stats-Forfatning, Sæder og

17

177 Skikke, i Breve til sine Venner, udgivne af K. Men nu af det Tydske oversat. Kiøbenhavn 1771, sælges i No. 8. paa Børsen, hos Kannevorff i Silkegaden, Møller og Junge paa Østergade for I Mark, stor 4 Ark i 8vo. Vi have under No. 146 anmeldt Originalen. Oversættelsen er ikke slet. No. 184 Velmeente Tanker til nærmere Betragtning om den danske og Holsteenske Ulds Udførsel, hvilket er skadeligt for Fabrikernes Handel og Landets Opkomst. Item Tanker om Toldforpagtningerne i Norge; Plan til Fabrikernes Debit ved samme Forpagtning; Promemoria og Anviisninger, hvilket ordlydende er indgivet i det Kongelige Toldkammer og Commerce-Collegio 1769 og 1770. Kiøbenhavn 1771, trykt og findes tilkiøbs hos J. R. Thiele, boende i Peder Hvitfeldts-Strædet, faa og hos Kannevorff i Silkegaden, og paa Stadens Boglader for 12 Skilling, stor 3 Ark i 8vo.

18

178 Alle disse Promemoria, der ikke lade til at være ugrundede, har Forfatteren Tid efter anden indgivet paa behørig Steder, uden nogen Sinde, som han siger, at faae noget Svar, skjønt dette synes dog i det mindste; at kunde have været billigt. Men det var den Gang ikke saaledes Moden.

No. 185.

Følelser ved at betragte Kongens Valsprog, i Anledning af Landets Tilstand og de forefaldne Forandringer i Staten, i Særdeleshed dem i Raadstuen, i en Samtale imellem en Borger og en af hans Naboer. Kiøbenhavn 1771, sælges i No. 8. paa Børsen og hos Kannevorff i Silkegaden for 6 Skilling, stor 1 1/2 Ark i 8vo.

B. underretter og overtyder A. om Nødvendigheden af de i Kiøbenhavn skeedte Forandringer, paa en Maade der vist ikke er de forrige Mægtige til Ære. Stor Indsigt lader denne Forfattere ikke til at have havt, men han har dog havt noget mere end den i Comedien bekiendte Rasmus von Bremenfelt.

19

179 No. 186.

Fandens Liv og Levnet, første Gang til Trykken befordret ved Doctor Faust. Venedig 1771, sælges hos Møller og Jonge paa Østergade for 4 Skilling, stor 1 Ark i 8vo.

Atter et værdigt Foster af de 3de bekiendte Brændeviins-Brøder der i disse Tider frembringe de fleste nedrige Piecer, som til trykken befordres i en viss Forleggerindes eget Trykkeri, der understøtter deres Flittighed, at hun igien af denne Møydynge kan samle Guld. Dette Skrift er ellers avlet i Respect af os eller vores Fortegnelse, da de tillige som i forbiegaaende, giver et Bief til den Kritiske Journal. Vi takke dem for den Ære de viser os; thi vi gjøre os virkelig til af, at ikke have saadanne Forfatteres Biefald, og vi ere forsikrede at Forfatterne af den Kritiske Journal ville i saadan Henseende ikke heller holde sig fornærmede. Men paa det at Læserne kunne spare Umagen at købe dette smukke Skrift, ville vi anføre det deraf, som egentlig opfylder Forfatterens Hoved-Hensigt, og er os angaaende. Efter at denne Forfat-

20

180

terens Dievel har givet et kort Udtog af hans Levnet fra Verdens Skabelse af, udlader han sig S. 14 saaledes:

"Jeg er fortvivlet over, at see al den virkelig, og al den i Haabet forestaaende Lyksalighed i Norden. Forfatteren af Fortegnelsen paa alle de Skrifter, som Trykfriheden har givet Anledning til, 1. 2. 3. 4. 5. 6 Stykke, er mig vel en kier og trofast Mand; thi ved sine bagvendte, dumme og partiske Kritikker eller Sludder-Sladder (rettere sagt,) faaer han Almuen (Vulgus,) til at troe, at kroget er ret, og ret kroget. Men hvad hjælper mig en Mand? havde jeg mange Regimenter af samme nedrig Aand, som han, da vilde jeg love mig store Ting; men ak! en Svale gjør ingen Sommer. Dog tag Mod til dig, min kiere Søn! maaske al Ting kan lykkes os i Længden. Fortsæt dine Fortegnelser i det Uendelige. Bliv ved som du har begynt, at laste og bespotte alt det som skrives til Statens Beste, og roes alt dit eget Arbeide, alle de Piecer du er Forleggere af, alle

21

181 de Narrerier, som enten din Sekt føder af sig, eller som i det mindste vorde trykkede hos den Bogtrykker hvor du tager din Middagsmad. Jeg skal staae dig bie, som en øm Fader sin virksomme og lydige Søn. Jeg skal stræbe at gjøre alle Veltænkende Patrioter stinkende, og jeg skal stræbe at faae hele Landet til at løbe efter Snorre-Piberier, og alle de Bagateller, som du roser og ophøier. Og S. 16. Den forundte Frihed avler Minutviis

nye Oplysninger, til Trods for Journalisten i H, til Trods for Fortegnelse-Mageren."

Læserne tilgive os vel denne Vitløftighed, uden at troe at det er Hevngierrighed der har givet os Taalmodighed nok til at afskrive saa stort et Stykke af dette usle og dumme Skrift. Vi have ellers hørt at Forleggeren til denne Fortegnelse ikke haver vildet modtage til Forhandling 2de Skrifter, som sigtede til Sælgerne af denne Piece; men her have disse ganske forglemt Giengieldelsens-Retten. Naar skal dog den Tid engang komme at Bogtrykkere og Boghandlere vil tænke fornuftig.

22

182 No. 187.

Sandheds Besvarelse mod Sandrue, i Anledning af den forvandlede Giedebuk. Valbye 1771, sælges i No. 5. paa Børsen og hos Mad. Borup i store Helliggeist-Strædet for 4 Skilling, stor 1 Ark i 8vo.

Dette Stykke er i Vers, og uden Tvivl af samme Forfattere som næst foregaaende, det er endog underskrevet S**. Læserne kan altsaa let slutte sig til dets Værd, allerhelst naar vi anføre de aller første Linier; "Tredobbelt Nar! du har i største Ondskab skreven;

Men Lykke var det om din Pen ei slap var

bleven.

Er du som Abe selv almægtig til at skabe? Kan du forvandle Folk til Geddebuk og Abe? Skriv frit; — men troe og viid at Avind

er en Lyde,

At gribe Laster an, dig ingen vil forbyde; Men naar du paa et H. som paa en

Buk vil ride,

Bør Bukken slaae dig af, og Rytteren

besk**.

23

183

No. 188,

Underviisning for Elskere af Tal-Lotteriet, hvorefter enhver kan udregne sit Haab til de store Gevinster. Hunc tu Romane Caveto. Kiøbenhavn 1771, findes tilkiøbs i den Mummiske Boglade paa Børsen i No. 5. for 10 Skilling, stor 4 Ark i 8vo.

Denne Underviisning er meget smuk og fuldkommen underrettende, men ingenlunde til Ære eller Fordeel for Tal-Lotterieret. Man kan endog af dette lære Spille-Maaden langt lettere og tydeligere end af de Planer og Underretninger, som Lotteriets Patroner selv have besørget udgivne.

No. 189.

Lavmand Povel Vidalins Skrivelse til Biskop Arnesen om Jus Patronatus i Island oversat paa Dansk af S. M. I. D. Kiøbenhavn, i den Mummiske Boghandling hos Heinek og Faber, hvor den sælges for 6 Skilling, stor 2 Ark i 8vo.

24

184

Forfatteren giver i dette Skrift en Historisk og Kritisk Efterretning om hvad der har været Aarsag i at de Islandske Indbyggere have mistet efter Haanden deres Jus Patronatus, der dog tilhører dem som en lovlig Eiendoms-Ret. Oversætteren har tillagt en Anmærkning paa 10 Sider, om Ærens Virkning paa et Folk, og hvorledes Ærekierhed bør vedligeholdes hos samme. Dette, saavel som Skriftet selv, for tiener: skiønsomme Læseres Biefald.

No. 190.

Om Oeconomien, særdeles Norges, af Peter Friderich Suhm. Kiøbenhavn 1771, trykt hos Brødrene Berling, og sælges i den Mummiske Boglade No. 5 paa Børsen for 1 Mark, stor 6 Ark i 8vo.

Dette er et af de nyttigste Skrifter der ere udkomne fra denne lærde og patriotiske Pen. Det er udgivet paa nogle Anmærkninger nær, som her ere tilføjede, ligesom det findes i 2den og 3die Tome af de Tronhiemske Samlinger allerede Aar 1763,

25

men dog saa vel passende paa vore Tider, at man uden at være bedre overbeviist skulde have Møie med at troe, at det ikke er skrevet i disse allerseeneste Tider. Forfatteren har vist gjort sig sine Landsmænd forbunden, med at gjøre dette Skrift almindeligen bekient i disse Tider, da det indeholder saa megen Indsigt og saa mange nyttige Efterretninger, som man maaskee paa et hvert andet Sted vilde søge forgieves. Vi ville ikkr uddrage noget af Indholdet; thi det hele Skrift bør læses af enhver kyndig og god Patriot.

No. 191.

De vigtigste Fordele for et Folk, forestillede i en Prædiken, holden paa 10de Søndag efter Trinitatis over Evangelium Luc. 19, 41. af Christopher Knudsviig, Prædikant ved det Harboeske Enke-Frue-Kloster. Kiøbenhavn 1771, trykt hos T. L. Borups Efterleverske boende i store og sælges i No. 8. paa Børsen, hos Kannevorff i Silkegaden i No. 66. og hos Forfatteren i

26

186

Grønnegade for 10 Skilling, stor 2 1/4 Ark i 8vo.

Titelen vil maaskee lokke en Deel af dem, der ellers ikke finde Behag i Prædikener, til at læse denne, og for at vedligeholde dissers Nysgierrighed, ville vi tilbageholde vores Dom og vidre Udladelse om denne saa vel indrettede og smukke Prædiken.

No. 192.

Triumph, Glæde og Seier i Skovens

Rige, eller de uskyldige, retfindige og philosylvanske Dyrs Fryd og Glæde over de overmodige og ildefindede Vanskabningers billigste Undertrykkelse. Fortælning om nogle af de vederstyggelige Dyrs Ondskab og Straf. Og endelig tilsidst en enstemmig Lovsang af alle de Gode og Ærekiere Dyr, for at prise Løvens store og beundringsværdige Visdom. Kiøbenhavn 1771, sælges hos Rothe og Pelt paa Børsen og hos Kannevorff i Silkegaden i No. 66. for 6 Skilling, stor 1 1/2 Ark i 8vo.

27

187

Er en af disse Tidens sindrige Allegorier over de forefaldne Stats-Indretninger og Forandringer, det er Lyst at læse al denne Lyksalighed der paatvinges disse stakkels Dyr.

No. 193.

Spørgsmaale beqvemme til vore Tider. Rara temporam felicitas, ubi sentire qvæ velis & qvæ sentias dicere licet. Tacit. Trykt 1771, sælges paa Adresse-Contoires Lotterie-Contoir for 1 Mark 4 Skilling, stor 3 1/2 Ark i 8vo. Altsaa 6 Skilling Arket.

Disse Spørgsmaale, som ere alle politiske eller oeconomiske, ere i alt 113 i Tallet. Til Slutning er tilføyet en Formanelses-Tale fra Forfatteren til sine Landsmænd. Af alle disse Spørgsmaale ville vi allene anføre det 111te og 112te, som de der uden Tvivl vil sinde det meeste Biefald.

"111, Er ikke den fremmede Gield en meget besværlig Byrde, og en stor Hinder i at gjøre nyttige Forbedringer i vor Agerbrug, Handel, Manufacturer og

28

188

Seilads? Er det ikke lige saa meget Folkets som Kongens Fordeel, at saadan en Byrde ryddes af Veien, jo før jo bedre?

112 Bør da ikke enhver Undersaat, baade høi og lav af yderste Kræfter gjøre sit til dette Øiemeeds Erholdelse, ved at forstrække Kongen med saa mange Penge, som mueligen skee kan? Bør han ikke gjøre dette villigen og med største Fornøjelse? Og er ikke enhver fornnftig og Veltænkende Mand overbevist, at han derved forfremmer sin egen og sine Medborgers sande Lyksalighed og Velfærdt?

No. 194

Raisonnementens over Kiøbenhavns Universitet, af Forfatteren af upartisk Undersøgelse, om academiske Examina ere Videnskaberne og Lærdommen til Gavn eller Skade. Helsingør, 1771. Trykt i det kongel. privileg. Bogtrykkerie, og sælges hos Fauerskou paa Adresse-Contoiret, i den Mummiske Boglade, og hos Proft paa Børsen for 1 Mark 4 Skilling, stor 4 1/2 Ark. i 8vo.

Forfatteren afhandler først Manglerne ved Kiøbenhavns Universitet, under følgende Po-

29

189

ster, 1) Er det en Mangel at Universitetet er anlagt i Hovedstaden. 2) Er Docenternes Antal for ringe imod de Studerendes. Ikkun den halve Deel af de Lærere, som ere forbundne til at lære ved Universitetet, læser virkelig, fordi de Lærere som ikke ere Examinatores søges ikke. 4) De academiske Examina ere derfor en Hovedmangel ved vor Universitets Forfatning. 5) Den Maade, hvorpaa Professorerne lønnes er ikke til Studerendes Opmuntring, 6) Den fordervelige anciennetets Indretning med Professores designati. 7) Hvad Farlighed der er ved at have en Patron ved Universitet i fald han anseer sig som Oldermænd for et Laug, hvis Rettigheder og Vedtægter han holder sig forpligtet til at handhæve paa andre Societeters og paa det almindeliges Bekostning. Disse er Hovedsummen af de Mangler, som den Ingsigtsfulde Forfatter betragter, førend han begiver sig til, at vove nogle Forslag til deres Afhielpning; men han skulde vist kunde have angivet mange flere i Fald han havde været paa en føye Tid Medlem i Consistorio eller allene i et af Faculteterne, han skulde da vist have fundet flere Kilder til de Uordener der herske ved Universitetet, og fundet flere og tilforladeligere Midler til at afhielp dem.

30

190

No. 195

Velmeente Betænkninger over alle Laugene til høiere Eftertanke. Første Deel. Første Hæfte af den første Deel, forfattet 1769. Trykt 1771. Sælges hos Pelt, Rothe, i den Mummiske Boglade, hos Kanneworff, og hos Møller og Junge paa østergaden for 1 Mark, stor 3 1/2 Ark 4to. Denne første Deel mældes i en liden forberedelses Efterretning at indeholde 42 Anmærkninger af hvilke i dette første Hæfte allene findes 7, Værket vil altsaa blive anseelig. Anmærkningerne anføres under følgende Titler. " 1) I Verden er ingen Regiering saa vel indrettet for Kongen og Folket, som den Danske. 2) Ærebødigst Erindring til mine retsindige Læsere, og Aarsagen, hvorfor her ikke skrives andet end Dansk i dette Værk."

Uden tvivl er den rette Aarsag dertil, og vi tør vædde derpaa, at Forfatteren ikke forstaar andet; ikke desmindre har han Ret i det han siger at vi bør holde vort eget Sprog i Ære.

" 3) Hvad de bør at vide, tale og

skrive om, som vil skrive oekonomisk til Kongens og Rigets sande Formuenhed og Velstand.

31

191

De bør vist vide mere end den Kundskab Forfatteren forraader i disse Anmærkninger.

"4) Om Guldsmed Lauget."

Alle de Aarsager Forfatteren giver til Guldsmed-Laugets Undertrykkelse og Forfaldenhed ere langt fra ikke allene de rette og sande. Den fornemste er uden Tvivl, at de alle her arbeide i Hænderne, det er at sige ikke Fabrikmæssig, de have ikke og vilde ikke være sig om bedre Indretninger og Værktøyt til at kunde i kortere Tid og med mindre Besværlighed, gjøre smukt Arbeide. En fransk Guldsmed, som er vel indrettet gjør iblandt andet uden nogens Hielp 12 Sølvspiseskeer færdige i mindre Tid og meget bedre en nogen Guldsmed her kan gjøre een eeneste, og det allene fordi han har bedre indrettet Værktøyt, da derimod en Fiil, en Hammer og et Blæserør er næsten det eeneste Værktøyt en dansk Guldsmed i Almindelighed kiender, og hvor kan de da arbeide saa let kiøb, som fremmede

"5) Jern-Smede Laugenes Arbejdsløn gaar af Riget uden Tvivl af samme Aarsag."

"6) Observation til Garver - Laugets nødvendige Ophielpning, til Kongens og Rigets store Rotte."

32

192

" 7) At Laugene ikke kan ophæves uden til stor Skade for Kongen."

Denne sidste Anmærkning er den jammerligste. Til Slutning er anført: "Et lidet Anhang til dette Hæfte, som indeholder en liden Velmeent oekonomisk Udregning om hvormeget Brød, Brændeviin, Øll, Oxekiød, Smør, Gryn og Erter et Menneske daglig fortærer og Sk--- deraf til K.***" No. 196.

Philomusus om de Academiske Examina ere Videnskaberne og Lærdommen til Gavn eller Skade. Kiøbenhavn 1771, sælges hos I. G. Rothe, Kongl. Hof- og Universitets Boghandler i No. 8. paa Børsen for 1 Mark, stor 4 Arkst i 8vo.

Dette er en Igiendrivelse af de betydeligste Satser hos Forfatteren af Upartisk Undersøgel. se om de Academiske Examina & c. (see No. 25, i denne Fortegnelse) og Forslag til lemfeldigere Forandringer. Denne heele Afhandling er skreven med Insigt og Sindighed.

(Fortsættelsen skal følge.)

Disse 196 Skrifter udgjør i alt 455 Ark, koster 19 Rixdaler og 2 Skilling.

1

Fortsættelse af

Fortegnelsen paa alle de Skrifter som Trykfriheden

har givet Anledning til,

hvor de sælges, hvad de koste, og hvor mange Ark de indeholde.

Med en kort Erindring

om et hvert Skrift.

Trettende Stykke.

Kjøbenhavn 1771.

Tilkiøbs hos Kannevorff i Silkegaden.

2
3

No. 197.

Azan eller den fra Gield udfriede Fyrste.

\\ En Fortælling. Kjøbenhavn 1771, trykt og findes tilkiøbs hos A. F. Stein i Skiden Strædet; den sælges og hos Fauerschau paa Adresse-Contoiret og paa Børsens Boglader for 1 Mark 8 Skilling, stor 7 1/2 Ark

i 8vo.

Denne smukke Fortællings Øiemeed er, at igiendrive det Skrift under Titel: Betænkning hvorvidt en Efterkommere i Regieringen er forbunden at betale sin Formands Gield & c. (fee No. 57. i denne Fortegnelse.) Forfatteren har udført Tingene paa en særdeles behagelig og indtagende, dog grundig og tydelig Maade.

4

No. 198.

En døbt Jødes alvorlige og skiemtefulde Giensvar, til den som nyelig har ladet Udgive det Skrift: Velmeent Svar til den russiske Bagtalere under Navn af Sandheds Elskere. Kjøbenhavn 1771, sælges paa Børsens Boglader, hos Kannevorff i Silkegaden og hos Møller og Jonge paa Østergaden for 6 Skilling, stor 1 1/2 Ark i 8vo.

Dette er allehaande Blandings-Gods: Lidt Spøg med Junior Philopatris; med Forfatteren af velmeent Svar; noget om Christne og Jøder der tage ubillig Rente, m. m. Men det er alt i saadan forvirret Orden, at ingen saa let skal giette hvor Forfatteren vil hen, eller hvad hans Hensigt er; Aarsagen er nok, at han har selv ikke vidst hvad han vilde, og har allene søgt at faae noget paa Papiret, ligemeget hvad det var.

No. 199.

De Danske og Norske Sømænds Ære, forestillet i et Lykønsknings-Vers til Kongen, betænkt at indleveres paa

5

197

Høistsammes bestuttede Reise til Norge 1768. Kiøbenhavn 1771, trykt hos N. Møller, Kongel. Hof-Bogtrykker, sælges paa Børsens Boglader og hos Kannevorff i Silkegaden for 4 Skilling, stor 1 Ark i 4to.

Til det Brug dette Vers var bestemt kunde del gjerne passere. Forfatteren siger at han var betænkt tillige med dette Vers at indlevere en Bog med Titel: Søhelte-Bedrifter.

No. 200,

Merkværdtg, sandfærdig og tilforladelig Beretning om den buggede Ræv, som var Proviant-Forvalter i Niels Klims Rige. Kiøbenhavn 1771, sælges paa alle Stadens Boglader for 2 Skilling, stor 1/2 Ark i 8vo.

Vi undseer os ved at være nødt til at besudle vores Fortegnelse med Titelen af saa afskyeligt og ugudeligt et Skrift, som denne Pasqvil. Det var at ønske, at dog en Gang kunde blive viist Exempel paa, at Regieringen med den tilladte Trykfrihed ikke besikiermer disse Vanskabninger af Mennesker, der

6

198 med god Lyst og uden anden Fristelse end deres egen Ondskab, søger at beskiemme og vanære deres Næste. Den Medlidenhed man bør vise endog mod dem, der ved Forbrydelser blive ulykkelige, vilde neppe hos de meest Blødhiertede finde Sted, ved at see det Udyr, der har udspyet dette onde Skrift at lide den haanligste Straf.

No. 201.

Den poetiske Gartner-Kniv. 3die Stykke for Martii Maaned 1771. Sælges paa Stadens Boglader, hos Kannevorff i Silkegaden i No. 66. og hos Bogtrykker Thiele i Peder-Hvitfeldts-Strædet for 6 Skilling, stor 1 Ark i 8vo.

Kritiken over Bøger synes os ikke saa vel udarbejdet i dette Stykke, som i det næst foregaaende, (see No. 122. i denne Fortegnelse.) Til Slutning er en Fortælling om Ydmygheds og Erfarenheds Vandring, som ikke er upasselig i vore Tider. Ydmyghed og Erfarenhed vandrede vit omkring, i Haab om at finde en Gang et Menneske frie for Hovmod, men

7

199

fandt det ikke, førend de kom til Fyrstens Boelig; der siger Forfatteren:

"Den minst var stolt som meest var værdig, Men Portneren var meest hoffærdig.

Omsider de til Fyrsten kom,

En Herre, deilig, prægtig, herlig,

Var fuld af Glands og Majestet,

Derhos omgjengelig og kierlig,

Og frie for al Hovmodighed."

No. 202.

Den poetiske Gartner-Kniv. 4de Stykke

for April Maaned 1771. Sælges paa samme Steder som foregaaende, for 6 Skilling.

Kritiken over Skrifter i dette Ark er for den største Deel mere heldig end i foregaaende Stykke. Fortællingen om Lærken og Strudsen, der slutter Stykket, er mere satyrisk end poetisk. Lærken var en Skialder, som sang om de andre Fugles Feil, om Høgens Rov, Paafuglens Mod, m. m. Den sang en Gang om Strudsens Slug, at den fortærede Metaller, og for at fede sig opaad de andres Mad; denne Sang

8

200

bragte den sladderagtige Skade for Strudsen, den naadige Herre, som derved opirredes til Hevn; men saasom Samvittighed og Skam forbød den, at kiende sig ved de Sandheder Lærken bebreider den, opsætter den sin Hevn. Men Lærken synger en Sang, hvormed den allene sigter til Hyrden Melidor, som var en slet Digter, dette udtydes paa Skovens Nattergal, som var i stor Anseelse, og derved faaer Strudsen Leilighed til

at hævne sig, og sætter Lærken i Buur; men en Hyrde gik forbie, og da den hørde Lærkens Klage og Sagens Sammenhæng, gav den Lærken frie og sadte Strudsen i Buret.

"Hvorpaa sig Lærken strax med denne Sang

opsvinger:

Forfængelige Struds,

Som nys var strunk og studs,

Lad denne Hændelse dig lære,

At det er liden Kunst og Ære,

At tvinge en med Overmagt,

Vor begges Overmand, en Hyrde som

retfærdig,

Fant ingen Skyld Hos mig, men agtet dig

strafværdig."

9

201

Læserne synes uden Tvivl at denne Lærke svinger sig ikke ret høit.

No. 203.

Upartiske Tanker om det Islandske Handels-Kompagnie og dets færende Kiøbmænd. Gratia si nulla est, lacrymæ tibi gratia siant; Hoc potes aut nulla parte movere Deos. Kiøbenhavn 1771,

trykt hos Brødrene Berling. Sælges samme Steds, saa og i den Mummiske Boglade paa Børsen, og hos Kannevorff i Silkegaden i No. 66. for 12 Skilling,

stor 3 Ark i 8vo.

Forfatteren af dette Skrift har vist været vel underrettet om det han har skrevet. Foruden de sædvanlige Klagemaal over Kompagniet og dets Kiøbmænds slette Huusholdning med Indbyggerne i Island, anfører denne Forfattere adskillige smaa Anekdoter og Anmærkninger, som kunne tiene til ydermere Oplysning i denne Sag.

10

202

No. 204.

Fruentimmer Regler til Pardera, den forlovede Møe, eller Leopold til sin Fætterske. Kiøbenhavn 1771, trykt og findes tilkiøbs hos J. R. Thiele, boende i Peder-Hvitfeldts Strædet. Sælges og paa Børsens Boglader og hos Kannevorff i Silkegaden i No. 66. for 4 Skilling, stor 1 Ark i 8vo.

Udgiveren beretter, at han har fundet dette Skrift efter en gammel Mands Død, iblant hans Papirer, og har holdt det værdigt til Trykken, for den gammeldags reene usminkede og strænge Maades Skyld der bruges at sige Dyder og Laster ligefrem. Men vi ere bange at disse alvorlige Formaninger, i hvor velmeente de i sin Tid kan have været, vil allene tiene til at opvække Latter hos Læserne, i Fald det maatte sinde nogle; thi saa fordrejet, bagvendt og uforstaaelig er Stilen og Foredraget, at man skulde snart troe, at den gamle Mand der har efterladt dette Skrift til sin Fætterske, har været en Fader af Junior Philopatreas, og at denne af Høiagtelse for Autor har besørget det bekient ved Trykken.

11

203

No. 205.

En Landmands Tanker, angaaende: 1). Dommere. 2). Tings-Vidner. 3). Tiender. 4). Qvægsygen. 5). Hoveriets Afskaffelse, og 6). dyre Tider. Deels anlediget af Philopatreas, deels forhen efter en Vens Begiering forfattede. Kiøbenhavn 1771. Sælges hos Kanneworff i Silkegaden i No. 66. og i No. 8. paa Børsen for 10 Skilling, stor 2 1/2 Ark i 8vo.

En og anden Tanke og Forslag angaaende de Poster Forfatteren afhandler er vel ikke ugrundet; men der ere og nogle, som kun faa Retskiønnende vil bifalde, iblant andet er denne Forfattere og i deres Tal, der holde Hoveriets Afskaffelse for en betænkelig Sag, og i en vis Henseende kan han og have Ret; men naar Hoveriet afskaffes paa den rette Maade, og denne Frihed tillige forbindes med andre nyttige Forandringer i Landvæsenet, saa kan denne gode Forfattere, og alle de der ere lige saa kortsynede som han, gjerne være uden Frygt for farlige Følger i Fremtiden, da de langt hellere bør velsigne Regieringen, der rædder

12

204

derved deres Efterkommere fra en uundgaaelig Ulykke og Undergang, der vilde blive en vis Følge af Landvæsenets hidtil værende Forfatning. — Stilen og Foredraget er ellers i dette Skrift særdeles jevn.

No. 206.

Bergens Byes Klage-Brev over sidste Ildebrand til Hans Majestet Kongen 1771. Sælges hos Bogtrykker Höecke i store Helliggeist-Strædet og paa Stadens Boglader for 4 Skilling, stor 1 Ark i 8vo.

En slet Talsmand har her paataget sig denne ulykkelige Byes Sag; men Skam og Skade følges gjerne ad. Forfatteren begynder i denne Tone: "Deres Kongel. Majestet vilde i Naade optage disse faae Stropher, der har sit Udspring af en reen Patriotisme." Hvem venter ikke efter saadan Begyndelse en Ode, eller i det mindste et Riim; men tvertimod, dette hele Skrift er i ubunden, og meget ubunden Stil. Denne vigtige Handelsstad, siger Forfatteren, har i dette Seculo undergaaet 4 store Ildebrande, og denne sidste, siger han, er skeedt ved

13

205 Mordbrænderie, efter al Formodning; han anfører Grundene til denne Formodning, af hvilke den fornemste er Pøbelens Ubændighed, der ikke ved de beste Anstalter kan styres, formedelst det Medhold de fik mod deres Øvrighed ved den sidste opsendte Commission, som denne reene Patriot søger paa det høieste at beskiemme; men de Bebreidelser han gjør samme, ere dog af den Art, at man snarere derved mistænker Forfatteren for et ont og nedrigt Hierte, end Commissionen for en slet og utilbørlig Omgang. Efter denne smukke Tiltale gjør Forfatteren den Begiering, at hans Majestet vilde laane Byen til Opreisning et Par Tønder Guld, Rentefrie paa visse Aar; men da Forfatteren med heele Publikum veed, at Hans Majestets Kasse ikke taaler saadan Udgift, saa indstiller han allerunderdanigst, om Kongen ikke vilde eftergive Extra-Skatten paa visse Aar, indtil Byen kunde komme sig noget igien, og dette sidste er det rimeligste Forfatteren siger paa hele 14 Sider.

No. 207.

Almuens Øine opklarede i Anledning af den Daarlighed at vove sine Penge i Tal-Lotte-

14

206

rier. Oversadt ved B. J. Lodde. Kiøbenhavn 1771, trykt og findes tilkiøbs hos N. Møller, Kongel. Hof-Bogtrykker, sælges sammesteds og i den Mummiske Boglade paa Børsen for 10 Skilling, stor 3 1/2 Ark i 8vo. Skriftet er forsynet med en passende Vignet paa Titelen.

De, som endnu tvivle om at dette Lotterie er mere indrettet til Fordeel for dem, der eie Actier deri, end for den spillende Almue, kunne faae fuldkomnere Overtydning af dette, end af de forhen i samme Hensigt udgivne Skrifter; men jeg frygter at alle disse Skrifter vil kun lidet formaae, at afvende den enfoldige Hob fra at opofre sin Nødtørfts Skilling derpaa; og det var dog just Hoben der fornemmelig burde udfries af denne tillokkende Snare.

No. 208.

Harliqvin Vildmans Betragtninger over Statens Tarv, Feil og Forbedring. Skreven i Snakke-Maaneden, først i Aaret efter Skrive-Friheden. Kiøbenhavn 1771.

15

207 Sælges hos Kannevorff i Silkegaden i No. 66. og hos Møller og Junge paa Østergade for 6 Skilling, stor 1 1/2 Ark i 8vo.

Den Carakteer Forfatteren antager, undskylder nogenledes hans uslebne Stil, og den Maade paa hvilken han siger en og anden ofte ikke urimelig Ting. Hvad han siger om Slagterne har temmelig Skin af Rimelighed. Titelen er ellers af alt for vidtløftig Begreb til et saa indskrænket et Skrift.

No. 209.

Sendschreiben eines Russen aus St. Petersburg, an den Russen aus Deutschland der Dänische Anecdoten zum Gebrauch der Gewürtzkrämer samlet. 1771. Sælges hos Schønning i Pusterviig og hos Møller og Junge paa Østergaden for 4 Skilling, stor 1 Ark i 8vo.

Dette Ark indeholder en temmelig haandfast Kritike over den reisende Russes Anekdoter. Forfatteren er uden Tvivl af det Slags Skribentere, der gjerne prygler og skielder sig frem. Han lader til at

16

208

have særdeles Gaver til at døde sine Modstandere med grove og bidende vittige Udtryk; men Sædelighed og Grundighed ere to Egenskaber som han i høieste Grad synes at feile.

No. 210.

Anhang til det frievillige Slaverie. Kiøbenhavn 1771, trykt hos L. N. Svare, boende

i Skindergaden, og sælges sammesteds for

2 Skilling, stor 1/2 Ark i 8vo.

Disse Blade er et Forsvarsskrift fra Hr. Geert Ch. Schwingel, Oberberg-Casserer imod Forfatteren af Skriftet: det frivillige Slaverie eller kort Begreb om Sølvverket Kongsbergs nærværende Tilstand, (see No. 153 i denne Fortegnelse,) Hr. Schwingel vil vist ikke gjøre sig stort Partie ved et Skrift som dette, der næsten intet andet indeholder end hans lovlige Adkomst til Casserer-Embedet, og er for Resten skreven i en megen lav og eenfoldig Tone.

(Fortsættelsen skal følge.)

NB. Disse 210 Skrifter udgjør i alt 481 Ark, koster 20 Rixdaler og 6 Skilling.

1

Fortsættelse af Fortegnelsen paa alle de Skrifter som Trykfriheden har givet Anledning til,

**hvor de sælges, hvad de koste, og hvor mange
Ark de indeholde. Med en kort Erindring om et
hvert Skrift.**

Fiortende Stykke.

Kiøbenhavn 1771.

Tilkiøbs hos Kanneworff i Silkegaden.

2
3

No. 211.

En uinteresseret Normands simple

Tanker, angaaende Norge. Kiøbenhavn, 1771. Sælges hos Bogtrykker Borups Enke i Helliggieststrædet, og hos Svare i Skindergaden for 8 Skilling, stor 2 Ark i 8vo.

Denne Forfattere fremsætter paa disse Blade adskillige Aarsager til Norges nærværende slette Tilstand; iblant disse ere efter Forfatterens Meening Told- og Comsumptions-Forpagtningen den fornemmeste, da derved nogle faa Borgere have faaet Herredømme over alle de andre, og tilrevet sig den meeste og beste Handel m. m. Til den anden Aarsag regner

4

212 Forfatteren Privilegier paa Fabriker og Indretninger, hvorved nogle ligesom faae Frihed til at lægge Skat paa alle de øvrige, der maa betale disse privilegerede Fabrikeurer deres Varer meget dyrere, end de have kundet kjøbt dem førend de fik Privilegium, og det værste er, at de uhørlige Priser, som eengang sat, blive altid staaende. Desuden, siger Forfatteren, er Norge ikke skikket til at underholde mange eller kostbare Fabriker, da det selv har lidet eller intet at virke saadanne Ting af, men maa baade have Materialier og Arbeidere Udenrigs fra. Derimod, siger han, burde vi selv arbeide vores Jern, Kobber og Træ, ikke allene for os selv, men og for Danmark. Til det tredie Slags Ødelæggelses Befordreere regner Forfatteren Landkræmmerne, som han siger, at være udstrøede overalt i de Syndenfieldske Distrikter, hvor der i et hvert Sogn befinder sig en saadan. Disse ere for en Deel Aar siden blevne berettigede til at handle paa Landet med adskillige Overdaadigheds og Forfængeligheds Kramvarer, som de udhøkrer iblant Bønderne, der ere enfoldige nok til at øde paa saadant den Skilling, de med megen Møie have erhvervet. Forf. beklager og, at der mangle gode Politie-

5

215

Anstalter paa Landet, hvorved megen Uorden i Særdeleshed med Tienestefolk gaaer i Svang. Skovenes slette Behandling paa nogle Aar beklager han ligeledes, og takker Kongen, der har befriet dem fra disse Skovrøvere, som dog af et vist Collegium saa mægtig blev beskiermet.

Forfatterens Forslag ere følgende: 1) At Kongen vilde ophæve Toldforpagtningerne, tillade fri Indførsel overalt i Norge, og lade Told og Accise blive lignet paa alle Handlende. 2) At Kongsbergs Sølv maatte som før blive myntet i Landet. 3) At alle specielle Privilegier maatte blive undersøgte, hvorvidt de kunde være Landet tienlige eller skadelige, og sidste Fald enten aldeles ophæves, eller og tillades alle og enhver at anlægge lige saadanne Fabriker og Indretninger. 4) De saa kaldte Landkræmmere afskaffede. 5) At i Christiania maatte blive sat en Undersøgnings-Commission til at overveie foregaaende Poster, saa og at gjøre Forslag til et Oekonomie- og Politie-Collegium for Landvæsenet i Norge.

6

216 N. 212.

Den uinteresserede Nordmand. Kiøbenhavn, 1771. Sælges paa samme Stæder, som næst foregaaende, for 2 Skilling ling, stor 1/2 Ark i 8vo.

I dette Stykke er en norsk Intelligenz-Seddel af 6te Martii 1771, udi hvilken Eierne af Faabroe Spiger-Værk besvære sig over, at der indføres svenske Spiger imod Forordningen og Fabrikens Privilegium, og lover en Belønning til den der kan give nogen Oplysning om, hvor saadanne svenske Spiger ere oplagde.

Denne Bekiendtgjørelse besvarer Forfatteren under det antagne Navn af den uinteresserede Nordmand, paastaaende, at de der indføre svenske Spiger ere at undskylde, da Eierne af Faabroe-Værk ere saa uhørlig dyre, at de tage 28 Skilling for 100de af de saa kaldte dobbelte Nagler, og 24 Skilling for 100de af de enkelte, da første Slags kan faaes for 18 til 20 Skilling, og den anden Sort for 14 til 16 Skilling af de Svenske.

Denne gode Nordmand vil derfor, at Verkets Eiere skal nedsætte deres Priser, da de allerede i nogle Aar have tilbragt sig betydelig Fordeel af deres Fabrike.

7

217

Adskillige i denne Anledning af Forfatteren anbragte smaa Anmærkninger forbigaae vi.

No. 213.

En Præstes Tanker om Universitetets Forbedring, og om et Universitets Oprettelse i Norge. I en Skrivelse til sin Ven. Kiøbenhavn, 1771. Trykt og findes tilkiøbs hos Borups Enke, boende i store Helliggieststrædet. Sælges og paa Børsens Boglader, hos Kannevorf i Silkegaden, og Møller og Junge paa Østergade for 2 Skilling, stor 1/2 Ark i 8vo.

Paa 3 Blade afgjør denne gode Præst de vigtige Poster, som Titelen mælder om; men han siger os heller ikke andet, end nogle lemlæstede Satser af de gode Afhandlinger vi allerede have læst desangaaende. Dette troe vi dog er Forfatterens eget: At Professorerne skulde forbydes at tage nogen Belønning af Candidaterne for deres Collegia, saa og at Professorerne burde ikke efter eget Tykke tildømme Candidaterne Æretrin efter Examen, men det hele Auditorium tilspørges, og Candidaterne efter deres Dom ophøyes. Udgifveren

8

218

lover ellers sin Vens udførligere Tanker om et Universitets Oprettelse i Norge. Gid Han kuns ikke haste for meget dermed, at ikke denne gode Sag skal komme i Vanrygte.

No. 214.

Et Brev til Jakob Skoleholder, indeholdende nogle Anmærkninger over hans Afhandling om det Vordingborske Rytter-Districts forrige og nu værende Tilstand, som findes tilført i det Kiøbenhavnske Magazin No. 39 og 40 fra Jakob Regiments-Trommeslager ved Land-Malicen i bemeldte Distrikt. Til Trykken befordret til Gavn for det ny Opfostrings Huus for spæde Børn. Trykt Aar 1771. Sælges paa Hr. Syndici Lundings Contoir i Raadhuusstrædet for 8 Skilling, stor 2 Ark i 8vo.

Af Titelen seer man Indholdet. Den tvungne Vittighed, med hvilken dette Stykke er skreven, gjør det ubehageligt at læse; hvorvidt Forfatteren ellers kan have Ret til at bebreide Forf. af det i Magazine anførte om Usandfærdighed og Urigtighed i adskillige Poster, overlade vi til mere Indsigtsfulde at dømme om.

9

219

No. 215.

Ny Plan til Forbedring i Studenternes Vilkaar, forestillet i Breve til Hr. Raadvild. Skreven i Pressens Friheds Alder den 7de April 1771. Ubi adsunt Mæcenates, ibi non deerunt Marones. 1ste Hefte. Kiøbenhavn, trykt og faaes tilkiøbs hos August Friderich Stein, boende i Skidenstrædet. Sælges og paa Stadens Boglader og Adresse-Contoiret for 8 Skilling, stor 2 1/2 Ark i 8vo.

Denne saa kaldte ny Plan indbefattes i tre Breve. I det første viser Forfatteren alle de Vanskeligheder, der hindre en Student i at komme fort, naar han ikke har Midler, da han enten ved Stipendier eller Informationer skal søge sit Underhold, og ved begge disse Hielpemidler ere saa mange Vanskeligheder og Hindringer. I det andet gjør han nogle Forslag om Stipendiens bedre Anvendelse og Indretning, tildeels overeensstemmende med Philokalus; han vilde og, at der skulde sættes nogle Premier for Studentere, der udarbejdede smukke Prædikener; men naar Forf. gjør det Forslag, at ingen Student under Mulkt maatte antage

10

220

nogen Information under en vis fastsat taalelig Pris, saa kunne vi ikke troe, at han mener det for fuld Alvor. I det tredie Brev handler han om Embeders Uddeelse, og holder for, at Jus vocandi, som forundes Jordegods-Eiere, og den Misbrug de norske Præster hidtil have indført, at anskaffe sig Personel-Capellaner, der siden en føie Tid efter komme til Dannemark, og søge Embeder, ere tvende Hovedaarsager til at saa mange brave Studentere blive gamle uden Befordring til Embede.

Det meeste af det Gode der findes i dette Skrift, er ellers sagt tilforn i de Afhandlinger, som allerede ere udkomne om Universitetet og didhenhørende Ting.

No. 216.

Vorläufige Gedanken von dem Nußen der Manufakturen überhaupt, besonders aber in Betrachtung auf Dännemark. Kopenhagen 1771. Gedruckt bey L. N. Sware, wohnhaft in der Schinderstrasse. Sælges hos Boghandler Proft paa Børsen for 8 Skilling, stor 1 1/2 Ark i 8vo.

11

221 Af de mange udkomne oekonomiske og politiske Skrifter, hvis Forfattere snart holder fri Handel for den eneste Vei til at ophielpe Landet, snart Agerdyrkningens bedre Drift og Opkomst, uden at tale noget om Manufakturer, slutter denne Forfattere, at ingen ret kiender Manufakturers Værd i et Land. Han holder det derfor for sin Pligt, at vise Manufakturers Vigtighed for et Land i Almindelighed, og i Særdeleshed for Dännemark, og dette betragter han under følgende Satser: 1) At Manufakturer hielpe til Folkeformeerelse. 2) At de sparer store Summer Penge i Landet. 3) At de ophielpe Agerdyrkingen. 4) At de befordre Handelen. 5) At de ophielpe Kiøbstæderne. Alle disse Satser ere temmelig vel beviste, saa meget, som skee kunde paa saa lidet et Rum, og ingen tvivler om, at jo Fabriker og Manufakturer kunne være til stor Fordeel for et Land; men af Erfarenhed kan vi Danske vist ikke sige og bevise det, saa længe vore Fabriker drives paa den hidtil brugelige Maade, at hver en ny Fabrike bliver en ny Skat der paalægges Folket; herfra bør dog undtages vore Klædefabriker, som egentligen ere de Forfatteren taler om, allerhelst, dersom vi her tillige, som i Holland og

12

222 Engeland, kunde have gode Middelsorter af Klæde for billige Priser.

No. 217.

Botanikens udstrakte Nytte, foredraget i et Indbydelses Skrift til Forelæsningerne i den botaniske Have for Aaret 1771, af Christen Friis Rottbøll, Professor i Lægekonsten ved Kiøbenhavns Akademie. Kiøbenhavn, trykt hos Nikolaus Møller, kongel. Hof-Bogtrykker 1771. Sælges i den Mummiske Boglade paa Børsen for 2 Mrk. stor 4 Ark i 8vo, med Kobber.

Forfatteren af dette smukke Indbydelses Skrift forestiller Nyttens af Urtekundskaben paa en saa indtagende Maade, at enhver, som læser det, finder sig lokket til at gjøre sig nærmere bekiendt med en Videnskab, der har saa megen Behagelighed; vi tvivle derfor ikke paa, at Forfatteren jo vil naae sin Hensigt, som er at opvække Lyst hos de unge og i Videnskabens ukyndige Læsere til at lære at kiende Floræ Yndigheder. For de Kyndige i Urtekundskaben er til Slutning tilføyet nogle ny Bemærkelser over Snøe-Planternes Frugtdeele, som

13

223

uden Tvivl kunne give Anledning til en ny Klasse i Botaniken.

No. 218.

Samtale imellem Einar Jermonsøn og Reiar Randulvsøn paa Opland i Aggerhuus Stift i Norge. Kiøbenhavn 1771. Trykt og findes tilkiøbs hos J. R. Thiele, boende i Peder Hvidtfeldtsstræde. Sælges og paa Stadens Boglader, hos Kannevorf i Silkegaden, og hos Møller og Junge paa Østergade for 8 Skilling, stor 2 Ark i 8vo.

Denne Samtale handler om nogle af de Forandringer Rygtet har sagt, at skulde skee i Norge, og over hvilke disse Bønder glæde sig; dog ville de ikke, at Præsterne skulde miste deres Mensalgodser. Nogle haarde Udladelser sigtende paa visse Fogeders røveragtige Omgang med Bønderne udmærker fornemmelig dette Skrift, som Forlæggeren mælder at være sendt ham i et Brev, skrevet paa Norsk. Han har og derfor besørget en Oversættelse i Dansk tilføjet.

14

224 No. 219.

Breve fra en Dansk til Forfatteren af en foregiven reisende Russes Anekdoter. Først udgivne paa Tydsk, nu oversatte. Første

Stykke. Kiøbenhavn 1771. Sælges paa Stadens Boglader, hos Kannevorf i Silkegaden No. 66, og hos Løwe i Myntergaden for 8 Skilling, stor 2 1/4 Ark i 8vo.

Vi have under No. 178 i denne Fortegnelse anmeldt den tydske Original, af hvilken dette er en meget slet Oversættelse.

No. 220.

Briefe eines Dänen an den Verfasser der Anekdoten eines angeblichen reisenden Russes. 2tes Stück. Kopenhagen, bey El. Philibert, 1771. Sælges hos bemeldte Boghandler Philibert paa Kongens Nytorv for 1 Mark, stor 4 Ark i 8vo.

Dette er Fortsættelsen af næst foregaaende, og under No. 178 anmeldte Skrift; samme indeholder atter tre Breve, af hvilke det første betragter det, Forfatteren af de russiske Anekdoter har sagt om vores Handel og det

15

225

asiatiske Kompagnie, i denne Anledning forekommer her en Beregning paa Fordeelene og Omkostningerne i tvende Aar 1763 og 1764 med 5 Skibes Handel paa China, ved hvilken Forfatteren vil bevise, at Danmark ved disse 5 Skibes Handel har i rede Penge vundet fra Udlændingerne i forbemeldte tvende Aar 819283 Rdlr. 1 Mrk. 1 Sk. Om denne Beregnings Rigtighed var det Umagen værd at see flere kyndige Patriots Tanker. Det andet eller 5te Brev, i Følge Fortsættelsen af 1ste Stykke, angaaer Fabrik- og Manufaktur-Væsenet; og det 6te Brev er Kritiken over det Forfatteren af Anekdoterne har anført om det Laan Danmark ved et Lotterie vilde gjøre til Colonisterne i Amerika m. m. Disse tre Breve ere skrevne med mere Overlæg, og ere i Almindelighed læseværdigere end de tre første.

No. 221.

Illustration over Biske-Visitatserne i Norge. Tilskrevet Hans Kongelige Majestæt. Kiøbenhavn 1771. Sælges paa Børsens Boglader, og hos Höecke i Helliggeiststrædet for 4 Skilling, stor 1 Ark i 8vo.

16

226

Dette er uden Tvivl af samme høit ærværdige Forfattere, som Bergens Klagebrev, (see No. 206 i denne Fortegnelse), og denne Slutning grunder vi foruden andet paa Skrivemaaden og paa den Ondskab, der saa tydeligen fremskinner i hver en Linie, da de fleste af de Gierninger denne nedrige Forfattere bebreider Biskoppen i Tronhiem, have næsten alle intet andet ont Mærke ved sig, end det denne ondsksfulde og avindsyge Forfattere selv har besmittet dem med; det er Mandens Lærdom og Lyst til Videnskaber, som han tager den meeste Anledning af, til at sværte ham i Fald han kunde. Paa saadan en Maade, med saa ont et Hierte, saa dumt et Hoved, og saa megen Uforskammenhed er det en let Sag, at gjøre de berømmeligste og uskyldigste Gierninger mistænkte. Den slemme Forfattere har reent glemt det første Stykke i Huustavlen.

(Fortsættelsen skal følge.)

NB. Disse 221 Skrifter udgjør i alt 503 3/4 Ark,

koster 21 Rixdaler og 14 Skilling.

1

Fortsættelse af Fortegnelsen paa alle de Skrifter

som

Trykfriheden

har givet Anledning til, hvor de sælges, hvad de koste, og hvor mange Ark de indeholde.

Med en kort Erindring

om et hvert Skrift.

Femtende Stykke.

Kiøbenhavn 1771.

Tilkiøbs hos KANNEWORFF i Silkegaden.

2

Anmeldelse.

Det er tildeels allerede bekendt, at Videnskabernes Selskab i Kiøbenhavn har efter Kongelig Befaling ved tvende kyndige og vel studerede Islændere, afgangne Vi ce-Laugmand Olsen og Land-Phyficus Biørne Olsen, ladet gjøre en Reise i Island, for at faae dette Lands na-- turlige og oeconomiske Beskaffenhed undersøgt og beskreven, samt at der siden, i Anledning af samme Reise, er bleven forfattet paa Dansk under Selskabets Opsyn en udførlig Beskrivelse over det hele Land.

Beskrivelsen er inddeelt efter Landets Fierdinger og Sysseler, og alle saavel geographiske som physiske og oeconomiske, ja ogsaa nogle historiske Mærkværdigheder, som forekomme paa dette Land, forklarede.

En mere speciel Forklaring over Indretningen og Beskrivelsen af dette Værk, skal i Fortalen til Værket blive anført.

Dette Værk har nu Videnskabernes Selskab ladet giennemsee af de to brave og lærde Professorer paa Sorøe. Professor Schønning og Erichsen, og allerede givet under Pressen. Nesten to Alphabeter ere alt aftrykte og de fleste af Kobberne stukne, hvortil kommer et ganske nyt og meget accurat geographisk Carte over Island.

Det hele Verk bliver 2 Tomer, og vil omtrent udgiøre 130 Ark i Median 4to, foruden Kobberne, og skal, om mueligt, blive færdigt ved Aarets Udgang eller næste Aars Begyndelse.

Da der nu til dette Værk er medgaaet og fremdeles vil medgaae anseelige Bekostninger; saa har Videnskabernes Societet besluttet at antage, hvortil de ogsaa hermed indbyder Subscription paa Værket, hvori det haaber, at Lærdoms og Videnskabers Elskere i Rigerne ville saa meget hellere understøtte dets Hensigter, som dette Værk indeholder mange hidtil ubekjendte Efterretninger. (Slutningen skal følge.)

3

No. 222.

Beviis at Lotteriernes Fremgang er Europæ Fald og Staternes Ødelæggelse. Kiøbenhavn, trykt hos Hof-Bogtrykker Møller. 1771. Sælges hos Kannevorff i Silkegaden i No. 66. og i den Mummiske Boglade paa Børsen for 8 Skilling, stor 2 Ark i 8vo.

Forfatteren meener at Lotterierne formindske Folkes Vinskibelighed og Stræbsomhed ved det de komme i Vane med at sætte Haab til blind Lykke. Tankerne og adskillige Satser i dette Skrift ere ikke ugrundede, men Stiilen og Foredraget er uden Orden og Behagelighed.

4

230 No. 223.

Instruction for Qvarteer-Commissarierne og Betienterne i den Kongelige Residentz-Stad Kiøbenhavn. Trykt hos Paul Herman Höecke, boende i store Helliggeist-Stræde. 1771. Sælges hos bemeldte Bogtrykker i No. 141. for 6 Skilling, stor 2 1/4 Ark i 8vo.

Megen Tydelighed, Forsigtighed og nøie Bestemmelse i saa vitløfrigt et Omfang udmærker denne vel forfattede Instruction for disse nye Embedsmand, saa at Byen kan ved denne Indretning vente megen Forbedring i Politi-Væsenet.

No. 224.

En reisende Russes Anekdoter over de

Danskes Statsforfatning, Sæder og Skikke i Breve til sine Venner. Udgiven i Let Tydske Sprog af K., til almindelig Underretning efter et nyt forbedret og formeeret Oplag oversat i det Danske af M. C. R. Kiøbenhavn 1771. Findes tilkiøbs paa Børsen i No. 11. 12. og 13. hos Rothens Arvinger og Proft for 1 Mk., stor 5 Ark.

5

231 Vi have allerede under No. 183. i denne Fortegnelse anmeldt en Oversættelse af dette Skift. Denne nye Oversættelse haver i adskillige Henseender Fortrin for den første, omendskiønt den ikke er oversat efter noget nyt Oplag, er den dog paa adskillige Steder forbedret, og af Oversætteren ydermere forøget med endeel smukke kritiske Anmærkninger over Originalen.

No. 125.

Fruentimmerets Magt til at ophielpe Staten. Kiøbenhavn, trykt Hof-Bogtrykker Nicolaus Møller, 1771. Sælges sammesteds, saa og paa Børsens Boglader og hos Kannevorff i Silkegaden for 6 Skilling, stor 1 1/2 Ark i 8vo.

Det er Tarvelighed Forfatteren tilraader de Smukke, i Staten at indføre grundende Mueligheden til dette Forslags Fuldførelse, paa den Magt de have over Mandkiønnet, til at føre samme efter deres Tilbøieligheder. Stilen er artig og passende for de Læsere Forfatteren skriver til.

6

232 No. 226. Philocosmi Betænkninger over adskillige

vigtige politiske Materier, i Anledning af Philodani Undersøgelse, meddeelte en god Ven paa Landet. Trykt Aar 1771, Pressens gyldne Alder. Tilfalds hos August Friderich Stein, boende i Skidenstrædet for 1 Rdlr., stor 33 Ark i 8vo. Med et symbolisk Vignet.

Dette er det betydeligste, værdigste og nyttigste Skrift, som endnu er udkommen siden Trykfriheden; det betaler fuldkommen ved sin muelige mangfoldig Nytte enhver retsindig Borger for den Græmmelse han saa ofte har maattet udstaaet, ved at see saa mange af sine Landsmænd vanære sig med de dummeste, ugudeligste og væmmeligste Skrifter, som saa mange selvkloge, avindsyge, dumme, pøbelagtige og i den høieste Grad onskabsfulde Forfattere i denne Tid har givet sig Lov til at overvælde Presserne med. Ikke at vi jo har havt mange gode og anstændige Skrifter i denne samme Tid; men ingen af disse har dog været af den Art, at de kunde give Nationen Indsigt og

7

233

Kundskab om de Ting, de nu omstunder elske saa meget, at tale og skrive om, nemlig Politik og Cammeral-Videnskab, uden dette ene. Dog havde det været at ønske, at Forfatteren paa een for alle fatteligere Maade, og i en ordentligere Kiæde og Sammenhæng, havde fremsat de Sandheder der indeholdes i dette Skrift. Han har taget Anledning af Philodani Undersøgelse af Philopatreias Anmærkning, til at fremlegge sine moedne Indsigter for alles Øine; han har fulgt denne fromme Forfatter Stykke for for Stykke, og deraf kommer den Uorden i Sammenhængen og en Slags Utydelighed i det Hele. Dog lader det tillige ofte, som om han med Flid havde gjort sig utydelig for at kunde blive tilspurgt, og gjøre sin Person mere nødvendig; men denne Skrøbelighed bør tilgives en Mand, der i øvrigt har saa stor Fortjeneste, og som en umildere Skiæbne maaskee forfører til at viise en Slags Egennyttighed. Afhandlingen er ellers omtrent af følgende Indhold:

1) Betragter han Side 51-55. Kiøbenhavns og de andre Kiøbstæders Handels- og

8

234

Nærings-Tilstand, som den er nu, og som den burde være. S. 60-71. 2)

Beviser han med megen Grund og Indsigt, hvor nødvendigt og overmaade nyttigt det er at bestemme Kornpriserne. S. 80-91-261. 3) Foreslaaer han en

nye Consumptions-Rulle, og paastaaer, at næsten al Slags Skat og Afgift burde bestaae i Consumptionen. S. 95-103. 4) Om de Ostindiske og Vestindiske, samt andre fremmede Vahrer, som vel skaffe en anseelig Fordeel for Kongens Casse, men ere dog Landet til virkelig Tab. S. 110-121. 5) Om Renternes Nedsættelse, hvor han ikke med Philodanus troer, at de bør falde af sig selv, skjønt vi dog ikke, uagtet alle de Grunde han anfører, kan frafalde Philodani Mening. At Regenten jo ved Love bør fastsætte og bestemme hvor høje Renter der maa tages, er ingen Tvivl om, men denne Bestemmelse bør grunde sig paa de circulerende Penges Mængde og Letheden af at faae til Laans; følgelig kan man paastaae, at Renterne bør falde af sig selv. S. 68. (her er en Irring i Si-

9

235

dernes Tal) giver Forfatteren mange nye og ypperlige Underretninger om Svinefedningen. S. 69-70. Om Skov-Væsenet. S. 87-91. Yttres mange gode

Forslag mod Overdaadighed, skjønt her endda vel bliver en viid Mark tilovers for andre, som herom kunde have Lyst til at udarbeide nyttige Forslag. S. 92-111, Om Landvæsenet og Agerdyrkning.

Stor Skam for Nationen er det, Forfatteren siger med Rette S. 127. om alt det meget Arbeide Hollænderne gjør for os. S. 143. Opregnes de Midler, ved hvilke Holland er bleven Holland, og ved hvilke vi kunde blive mere end vi ere. S. 145-154. Opmuntres Læseren ved de mange herlige Udsigter der er for Dannemark, naar det bliver ret bestyret. S. 170-201. Siges mangfoldig Sandhed om det almindelige Handels-Compagnie, som ikke geraader dets Indretning og Bestyrelse til Ære. S. 202-253. Er om Island sagt mange Ting med megen Indsigt. S. 278-291. Om vore Fabriker. S.

10

336

293-324. Om Monopolier og Næringers rette Bestyrelse, hvoriblant andet, i Henseende til Laugene, Forfatteren viger noget fra de almindelige Meninger. S. 319-324. Om de Vare, som ikke burde udføres af Landet. S. 325-332. Nøiere Betragtninger over Kiøbenhavns Nærings-Veie og Previlegier, for andre Steder. S. 367-428. En Plan for vor Handel, som er læreriig, og bør læses og eftertænkes af en hver, som i mindste Maade er i Stand til at drage nogen Fordeel deraf for Landet. S. 433-438. Om Norges Opkomst. S. 440. Om Statens Gield, som Forfatteren temmelig nøie bestemmer. Hvor mange vigtige Ting er ikke her afhandlede, og hvor mange i Dannemark og Norge vare vel i Stand til at afhandle disse Materier med saa megen Indsigt, som denne Forfattere, ingen har i det mindste givet Prøver derpaa: Mon det da ikke var billigt, at en saadan Mand blev fremtrukken af Mørket, belønnet, og med særdeles Opmærksomhed antaget af Regieringen, andre til Opmuntring, at erhverve sig grundige Indsigter.

11

237 No. 227.

Philodani Tanker over Philocosmi Betænkninger. Kiøbenhavn, 1781. trykt og findes til Kiøbs hos August Friderich Stein, boende i Skidenstrædet, for 4 Skilling, stor 1 Ark i 8vo.

Iblant de faa gode Stykker, siger denne ærværdige Forfatter, som i dette Skrive-Frihedens Foraar ere fremkomne, har jeg intet læst, som jeg agter højere end Philocosmi Betænkninger. Dersom det kiere Publicum har værdiget mine Undersøgelser nogen Tillid, vilde jeg agte mig lykkelig, om mit Vidnesbyrd kunde hielpe til at opvække den Agt for dette Værk, som det i høi Grad fortjener. Derefter giver han en almindelig Kritik over det, som kan være at udsætte paa Philocosmi Betænkninger, nemlig, at de ikke burde have været skrevne i Form af et Brev, at hans Indledning kunde have været kortere og hans Stiil tydeligere, samt at han ikke burde have igiendrevet Philodanus, saasom han derved er bleven nødt til at opofre den Orden han ellers burde have fulgt; men disse Feil, siger Philodanus ere oprettede

12

238

ved væsentlige Fuldkommenheder, og om man vil dadle ham derfor, bør man gjøre det med Ærbødighed. Derefter anfører han de fornemste Indhold af Philocosmi Skrift, og endelig forsvarer sig med en indtagende Fromhed for de Steder i hans lidet Skrift, som Philocosmus enten har urettelig forstaaet, eller og uddraget større Slutninger af, end han burde, og glemt i hvad Forfatning og mod hvem Philodanus skrev.

No. 228.

Philocosmi Brev til Philodanus, som

Svar paa hans Tanker om Philocosmi Betænkninger. Kiøbenhavn, trykt hos Hof-Bogtrykker Møller, 1771. Sælges hos Boghandlerne paa Børsen, og hos Kanneworff i Silkegaden i No. 66. for 2 Skilling, stor 1 Ark i 8vo.

Er et Compliment-Brev til Philodanus. Forfatteren ytrer her atter sin Lyst til at blive betroet et Embede i Oeconomieog Cammeral-Væsenet, og forsikkrer til Slutning, at dersom hans Handels-Plan ikke vælges af det nye Finantz-Collegio, saa bli-

13

239 ver hverken Gielden betalt, eller Agerdyrkning, Fiskerie, Kunster og Handel satte i en ret Gang i dette, hvad det vil skee i det tilkommende Seculo.

No. 229.

Historia Mirabilis, det er: En forunderlig Tildragelse med Junior Philopatreias i de Dødes Rige, og hans Tilbagekomst fra de evige Boliger, tilligemed en Fortale, indeholdende den forhen Afdødes Liig-Procession, langs igiennem Nye-Boder og ud af Øster-Port, til Trykken befordret i Aaret 1771, Krabben-Eiland. Sælges

i No. 5. paa Børsen og hos Møller og Juuge paa Østergade for 8 Skilling, stor

2 Ark i 8vo.

Dette er en slet Efterabelse af de 2de forhen mod Junior Philopatreias udkomne spøgefulde Skrifter, hvilket man allerede nu gierne kan lade sig nøie med; allerhelst da disse ikke have frugtet det de burde, nemlig betaget Junior Philopatreias Lysten til at skrive, og Publicum Lysten til at læse hans Skrifter.

14

240

No. 230.

Svar paa Publici Vegne til Philopatreias paa adskilligt af hans umodne Forslage, af en patriotisk Sandsigere. Kiøbenhavn, trykt hos Paul Herman Höecke. 1771. Sælges der og paa Adresse-Contoiret for 12 Skilling, stor 3 Ark i 8vo.

Da man nu allerede næsten har glemt Philopatreias, og alt hvad han har skrevet, opstaaer endelig endnu en Modstander, der duser ham med en Heftighed, som om han vilde give ham Ørefigen, og antaster ham paa Geistlighedens Vegne med en fuldkommen Inquisitors-Geist; thi Dumhed, Grovhed, dristige og lumske forvovne Udtryk, der under en slet og vaklende Regiering letteligen kunde blive en Gnist til en langt større Ild, er det eeneste, der gjør dette slette Skrift mærkværdigt.

No. 231.

Eenfoldige Danske og Norske Tanker,

hensigtende til de Danske, Norske og tilhørende Landes Indvaaneres Huushold-

15

241

nings-Maader i Sammenhæng med Rigets Huusholdning til Rigets Nytte. Skrevet udi Januui Maaned Aar 1771. Andet Hefte. Kiøbenhavn, trykt hos Nicolaus Møller, Kongel. Hof-Bogtrykker. Sælges hos Pelt vaa Børsen for 1 Mk. 8 Skilling, stor 8 Ark i 8vo. kontinuerer Alphabet og Side-Tal med første Hefte.

Under No. 74. i denne Fortegnelse have vi anmeldt det første Hefte, af hvilket dette er en Fortsættelse, der er ligesaa forvirret som hiint, udi hvilket man dog saavel som i dette finder ligesom i en Taage adskillige nyttige Tanker og Udsigter i Huusholdnings-Væsenet. Forfatteren begynder endnu i dette andet Hefte fra Elementerne af, saasom hans Afhandlig er som et Slags Commentarium over Linnei Tanker om Grunden til Huusholdnings-Konsten. Der findes blant andet i dette Hefte en Forklaring om Salpeters Avling og Virkning, der seer temmelig uchymisk ud, saa og en Plan til en Berg- og Landvæsens Skoles Oprettelse i Norge, som i hvor Pedantisk den er udført, indeholder dog adskilligt got og rimeligt.

16

422 (242)

No. 232.

Anordning og Reglement angaaende adskillige oeconomicke og borgerlige Indretninger, dateret Kiøbenhavns Raadstue den 5te Junii Anno 1771. Kiøbenhavn, trykt i det Kongel. Universitets Bogtrykkerie hos A. H. Godiches Efterleverske, ved Fridr. Christ. Godiche. Sælges i sammes Bogtrykkerie for 6 Skilling, stor 1 1/2 Ark i 8vo.

Det oeconomicke i denne omsorgsfulde Anordning, bestaaer i en Indretning til et Forraads-Magazin i Staden og et Reglement for de med Fødevarer handlende Borgere efter hvilket de blive forbundne til at forsyne sig i rette Tid med en bestemt Forraad af de Varer, som de have at sælge. En nye Indretning for Auctioners Holdelse m. m. samt en Fortegnelse og Bestemmelse af alle Slags Borgerlige Udgifter, af hvilke enhver kan see, hvad han i alle Slags Tilfælde haver at betale, viiser hvor meget dette nye Stads-Raad stræber at oprette en god Skik og Orden.

NB. Disse 232 Skrifter udgjør i alt 564 Ark, koster 23 Rixdaler og 10 Skilling.

1

Fortsættelse af Fortegnelsen paa alle de Skrifter som Trykfriheden har givet Anledning til, hvor de sælges, hvad de koste, og hvor mange Ark de indeholde. Med en kort Erindring om et hvert Skrift. Sextende Stykke.

Kiøbenhavn 1771.

Tilkiøbs hos Kannevorff i Silkegaden.

2

Slutningen af Anmældelsen

om Beskrivelsen over Island.

Subscribenterne behage at tegne deres Navne i Kiøbenhavn hos Boghandler Mumme og uden for Kiøbenhavn i begge Rigerne hos Deres Højærværdigheder Biskopperne, som tjenstlig ombedes at ville paatage sig denne Umage, og at befordre dette verks Debit, saavidt mueligt er. Subscriptions-Listerne ønskes indsendt til Selskabet inden November-Maaneds Udgang i det seneste. Naar Værket er færdigt, skal det blive bekjendt gjore i Aviserne og ombedes da de Herrer Biskopper at give Selskabet tilkiende, med hvad tilforladelige Skippere eller anden sikker Leilighed Casserne, med saa mange Exemplarer som der ere Subscribenter, til hvert Stift kunde sendes, da Betalingen ved Exemplarernes Modtagelse erlægges.

Saaom Videnskabernes Selskab ei herved søger nogen Fordeel, og det hele Oplag paa Median-Papir allene bliver 500 Exemplarer, og 50 Exemplarer paa Neal-Papir, saa bliver Prisen for de Prænumererende paa et Exemplar Median-Papir 3 Rdlr. 2 Mk. og paa Neal: Papir 5 Rdlr. 2 Mk. De som ikke prænumererer paa dette Værk, kan ei vente at faae det under 4 Rdlr. paa Median, og 6 Rdlr. 2 Mk. paa det store Papir.

3

No. 233.

Betragtninger hvorvidt Geistligheden er tjenlig i en Stat, eller hvad Indflydelse Religionen haver i en Stats og dens Regierings Lyksalighed, af J. F. PH. Kiøbenhavn, den 28 Mai 1771. Sælges hos Bogbinder Frauen i lille Kongens-Gade, hos Kannevorff i Silkegaden i No. 66. og i No. 8. paa Børsen for 8 Skilling, stor 2 Ark i 8vo.

Indholdet er efter Titelen, og er udført saaledes at man vel uden Modbydelighed kan læse det, skjønt man har læst tilforn langt smukkere og grundigere Afhandlinger om denne Materie.

4

246 No. 234.

En troværdig Discipels Nattetanker og Betragtning over nogle af sine Med-Collegers Schotarki Børns og Mundiani Undersaatters almindelige Opførsel. I Anledning af et Brev fra sin Fader, og efter sin meget gode Vens Justini Marcelline Begiering og Tilskyndelse udskreven paa den bekiendte Peblinge Høi, hvor der nu efter nyere Tider er anlagt Grund til en Daarekiste, samt Kuur og Badstue for de af Hiertet høyt beklagelige Discipler, som formedelst deres Studeringers Nærtagelse, enten gandske eller og for en Deel mister deres Forstand, i Haab om at tilveiebringe den samme igien uden nogen synderlig stor Bekostning eller Tab, og til Trykken befordret Aar efter sin Stammefaders Byrd 357 den 32 Martii, Kiøbenhavn, trykt hos Borups Enke i store Helliggeist-Strædet. Sælges sammesteds saa og hos Kannevorff i Silkegaden i No. 66. og i No. 8. paa Børsen for 8 Skilling, stor 2 Ark i 8vo.

5

247 Dette er en Slags Pasqvil over en latinsk Skoles Discipler, der Viiser deres uordentlige og ryggesløse Levemaade. Titelen viser tydelig nok af hvad Slags Forfattere dette kan være avlet, dog var det at ønske, at ikke alt for meget var sant, af det hvad denne smagløse og dumme Skribent her har opsadt.

No. 235.

Første Brev til Løven fra Cameleon, 2det Brev til en Storvizir fra en Muselmand, saa og 3die Brev til den Tyrkiske Mufti fra en Christen Slave, alle 3 oversat af Tyrkisk. Saa og trende Fabler 1. om Løven og Ræven. 2. om Hoppen og Koen. 3. Om Hyrderne og Faarene. Kiøbenhavn 1771. Sælges paa Stadens Boglader, hos Kannevorff i Silkegaden og hos Møller og Junge paa Østergade for 8 Skilling, stor 2 1/4 Ark i 8vo,

I det første Brev gjør Cameleon en Lovtale over Løven for alle de gode Indretninger den har foretaget, og som alle sigter

6

248

til Skovens almindelige Lyksalighed; men giver Løven tillige en Erindring om Følgen af dens Hofstats Indskrænkelse og af de mange Dyrs Forafskedigelse, som han mener er til Tab for de andre smaa Dyr, som blive mistrøstige ved at see disse Kilder tilstoppede soln tilforn ernærede dem m. m. I det andet Brev fra en Muselmand, bedes Storviziren at formaae Sultanen til, ikke at forhindre de Rige at være ødsele i Klæder, saasom dette forskaffer de Fattige Næring og Fortieneste, og erindrer ham om, at Sparsommelighed er en Grundsætning i Stats-Kundskaben, som ofte kan uretteligen anvendes. Han beder og Storviziren at formaae Sultanen til at borttage deres Monopolier som brygge Sorbetter i Constantinopel, at ikke enhver Muselmands Tunge skal være en Slave af deres Drik; saa og at fortælle Sultanen, at den store Mufti er en Hyklere. Dette ene Træk fornemmelig, tilligemed det 3die Brev til den tyrkiske Mufti, hvormed han bebreieder samme adskillige Laster, røber en bekient Forfattere, der mere end en Gang har viist sig fra en ufordeelagtig Side. De 3 Fabler ere ikke sær mærkværdige.

7

249 No. 236.

Anmerckungen eines Officiers in R*dsb*rg, über die im Kopenhagener Maga zin für patriotische Schribenten eingerückte Noten wieder der Krigsstand in Dännemarck. Kopenhagen 1771. Sælges hos Boghandler Proft paa Børsen for 8 Skilling, stor 2 Ark i 8vo.

Forfatteren af disse fornuftige Anmærkninger har traget sig de i Magazine mod Krigsstanden indrykte Noter nærmere end de virkelig fortiene det, og han tager vist Feil, i Fald han troer, at man af de Skrifter der udkomme, kan dømme om Nationens Tænkemaade, den daglige Erfarenhed viser, at der tænkes gandske anderledes end der skrives, og at det den mindste Tid er Folkets Røst der taler i vore Skrifter.

No. 237.

Tanker om Krigsstanden og dens Forbedring. — Mich hört, wer Muth im Busen fühlt, Soldat und Officier. — Kiøbenhavn 1771, hos Joh. Gottl. Rothe,

8

250

Kongel. Hof- og Universitets Boghandler i No. 8. paa Børsen, hvor den sælges for 1 Mark, stor 4 1/2 Ark i 8vo.

Forfatterens Forslag til at skaffe Soldaterne bedre Besoldning, er i Korthed dette, at Kongen skulde af de nu værende 16 Regimenter gjøre 8, da enhver Soldat kunde af de reducirte Officierers Gage nyde daglig 6 Skilling i Steden for 4 Skilling, og Underofficererne i Forhold med dem nyde Forbedring, hvorvidt dette Forslag kan være giørlig maa de dømme om, der vide hvad Forretninger vore Officierer nu have, og om Det samme Arbeide kunde forrettes af færre.

No. 238.

Den poetiske Gartner-Kniv. 5te Stykke for Maii Maaned 1771. Sælges Hos Kannevorff i Silkegaden, i No. 8. paa Børsen, og hos Bogtrykker Thiele i Peder-Hvitfeldts: Stræde for 6 Skilling, stor 1 Ark i 8vo.

Af Kritiken over Bøger i dette Stykke ere adskillige snilde og muntre. Stykket

9

251

endes med en Fortælling om Philosophen og Skobørsterne; men denne forslitte Materie er her alt for mavert udført, til at kunde endnu behage.

No. 239.

En sandfærdig og tilforladelig Beretning om Junior Philopatreas Opstandelse med mere som Historien fortæller, saare kortvillig at læse. Til Trykken befordret af Rosentornes Ven. Kiøbenhavn, trykt og faaes tilkiøbs hos A. Fr. Stein i Skidenstrædet for 6 Skilling, stor 2 Ark i 8vo.

Dette er af samme Indhold som den under No. 229 i denne Fortegnelse anmeldte forunderlige Tildragelse med Jun. Philopat. i de Dødes Rige; men af en anden Forfattere og meget muntre og snildere udført.

No. 240.

Bonasse. En oprigtig Haandverksmands Svar og Igiendrivelse imod den sig saa kaldende Haandverksmand, (men vel snarere en Stats- eller Lærd-Mands) trende

10

252

Anmærkninger. 1). At Laugene i nær værende Forfatning ere skadelige for Vinskibelighedens Fremgang. 2). At de ere hinderlige i Folkemængdens Tiltagelse. 3). At de ere en Med-Aarsag til de dyre Tider. Hvorudi vises denne Autors store Feiltagelse efter disse nærværende Tidens Omstændigheder. Kiøbenhavn 1771, trykt hos Johann Rudolph Thiele, boende i Peder Hvitfeldts-Strædet, og sælges sammesteds og hos Kannevorff i Silkegaden i No. 66. for 1 Mark, stor 4 1/4 Ark i 8vo.

Den Maade paa hvilken denne Forfattere angriber sin Mand strax i Begyndelsen, Viiser tydeligen hvor megen Fyndighed man kan vente sig i den øvrige Deel af Skriftet. Det er ikke værd, siger han, at røre eller besvare den forummede Skribents Pralerie og Chicaner, som de tvende pag. 3. og 4. ere opfyldte med; thi enhver seer nok at Autor er en Calumniateur. Saaledes forfarer Forfatteren at ligne sig selv hele Veien igiennem paa Dumhed nær, som paa forsikiellige Steder viser sig mere eller mindre kiendelig.

11

253 No. 241

Jødernes Renkers Aabenbaring. Tredie Hæfte, fortsent med Posten den 14 Mai 1771. Sælges hos Kannevorff i Silkegaden i No. 66. og i No. 8. paa Børsen for 8 Skill, stor 4 Ark i 8vo.

Vi have under No. 67 og 176. i denne Fortegnelse anmeldt de tvende foregaaende saa kaldte Hefter, og tillige erindret at Junior Philopatreas var Forfattere deraf. Dette kunde vel være nok til at give Læseren al den Oplysning han behøvede, dersom ikke nogle dristige Udeladelser om visse Personer mod Slutningen af dette Stykke gjorde det nogenledes mærkværdigt frem for alt det denne Patriotiske Don Qvischot tilforn har skrevet.

No. 242

Jens Paupers Liv og Levnet samt hans ulykkelige Feldtog imod de under Fortunæ Anførsel saa kaldede

guldkrammererede Studentere, af ham selv beskrevet og til Trykken befordret i hans høie Alderdom. Kiøbenhavn 1771, trykt hos Thomas Bo-

12

254 rups Efterleverske, boende i store Helliggeist-Strædet, og sælges samme Steds for 8 Skilling, stor 3 Ark i 8vo.

Dette Jens Paupers Liv og Levnet er skrevet paa Vers, og gandske taalelige Vers, men den poetiske Geist og Invention, som burde oplive et i sig selv saa ubetydeligt Sujet, fattes her aldeles, saa at man efter at have læst de 3 til 4 første Blade, begynder allerede at trættes. Alt det Forfatteren paa saa mange Sider, og med saa megen Umage har faaet sagt, beløber sig ikke til andet, end at de rige Studentere foretrækkes de Fattige til Stipendier og Embeder & c.

No. 243.

Forslag hvorledes den overhaand tagende Fattigdom til største Deel kan afhielpes og formindskes udi alle Stænder, samt Folkeformerelsen, fom en klar Følge deraf tilforladelig befordres. Kiøbenhavn 1771. Sælges paa Børsens Boglader og hos Höecke i store Helliggeist-Strædet for 4 Skilling, stor 1 Ark i 8vo.

13

255 Det er, siger Forfatteren, en ubestridelig Sandhed, ar dersom de mange dobbelte Embeder bleve deelte, kunde flere Familier underholdes; dersom de Fattige og Trængende bleve befordrede frem for de Rige, og frem for dem, som foruden Embede havde nok at leve af, vilde Ligevægten og en ønskelig Symmetrie i Statens Legeme bedre blive jagttaget. Det synes, siger han, at Cantoren burde leve af Cantoratet, og overlade Bedemandskabet til en Trængende og tillige beqvem; Vox-Levcrandeuren leve af Leverancen og Bedemanden af Bedemandskabet. Han mener at enhver Kiøbenhavns Borgere har Grund til at ønske, at Handelsmand og Borgemester bestod af tvende Personer, Syndicus og Brøgger ligesaa af to, i sær da Lønnen er en vis Indtægt, men Kiøbmandskabet og den borgerlige Drift en uvis Fordeel, der maa opnaaes ved Speculationer, om disse endog stride imod Embedets Pligter og Stadens Nytte, saasom: at gjøre dyr Tid for at præstere sine udenlandske Commissioner og forbedre sin egen Casse med gode Courtager og Provisioner m. m. Byefoged-Tjenesten er af saa anseelig Im-

14

256 portance, at den rigelig kan føde en værdig Mand uden Caracteer, og ikke behøves at understøttes ved et Assessorats Indkomster; Etats-Raadskabet og Byefogderiet ere jo dog ikke Poster, der ere saa forbundne og sammenhængende som Qvarteer-Commissairen og hans Sløife. Det er ikke nok, siger han, at Secretariat-Gagen og Commissaire-Lønnen følges ad, til at fylde Capitalistens Chatol-Casse, eller forhøie den udlaanende Prioritets-Summa, men man kan desuden ved ringe Efterspørgsel, og som er artig nok, i disse besværlige Tider uden Penge faae at see en Bogholder, en Archivarius og en Commissarius samlet udi een eneste Person, hvis aarlig staaende Løn er derfor 1450 Rdlr. og ikke desto mindre haver denne umaadelig befordrede Mand ikke allene et ordinaire Begreb, men haver endog for saa Aar siden faaet 10000 Rdlr. med sin Kone, og for nylig en Arv paa andre 10000 Rd. Han roser vores nu værende Politiemester for den Redelighed og særdeles Indsigt med hvilken han forestaaer sit Embede, og særdeles for den Maade, paa hvilken han haver opført sig ved Qvarteer-Commissair-Em-

15

257

bedernes Bortgivelse, at han ikke i Smue, og førend nogen Ansøgning kunde finde Sted, Har destineret eller bortgivet disse Tienester til dem, som havde det mindst nødig. Det eneste, siger han, hvorved Politiemesteren kunde have paadraget sig een meget fiin, men ingenlunde en grov journalistisk Critique, bestaaer derudi: at Han har udsøgt af det sig anmeldende Borgerskab honette Mænd, til at indtage de forrige Politie-Betienteres Pladser, men derimod ophøjjet sine forrige Politie-Betientere til Controlleurer over disse ulykkelige Borgere, der dog have adelige Privilegier, da derimod den største Deel af de forrige Politie-Betientere have tilforn været Livree-Domistiqver. Derefter giver denne kritiske Forfattere nogle almindelige Regler, som han anseer for det eneste Raad imod den almindelige Fattigdom; der dog neppe vilde række ret langt. Den Maade paa hvilken Underfoged-Tjenesten, der tilforn har været tvende Embeder for tvende forskellige Mænd, er bleven til eet for den nu værende Underfoged, bliver og her kriticeret.

16

258

No. 144.

Den vildfarende Russes Veiviser, anstillet i nogle Breve til ham selv. Kiøbenhavn 1771, trykt hos August Friderich Stein, boende i Skidenstrædet. Sælges sammesteds, saa og hos Pelt og Rothe paa Børsen for 1 Mark, stor 4 Ark i 8vo.

Indeholder 10 Breve til Besvarelse og Igiendrivelse paa de 12 Breve af Forfatteren af russiske Anekdoter. Den gode Veivisere er lidt for nærsynet til at paatage sig denne Bestilling. Ligesom Forfatteren af de saa kaldte Anekdoter har paataget sig at laste alt, saa har denne foresat sig at forsvare alt, hvad hiin har lastet; men med den Forskiæl, at Veiviseren er alt for stivbenet og Russen alt for let til Fods.

(Fortsættelsen følger.)

NB. Disse 244 Skrifter udgjør i alt 596 Ark, koster 24 Rixdaler 1 Mark og 10 Skill.

1

Fortsættelse af Fortegnelsen paa alle de Skrifter som

Trykfriheden

har givet Anledning til, hvor de sælges, hvad de koste, og hvor mange Ark de indeholde.

Med en kort Erindring

om et hvert Skrift.

Syttende Stykke.

Kiøbenhavn 1771.

Tilkiøbs hos Kannevorff i Silkegaden.

2

Anmeldelse.

Hr. Jørgen Stauning, Medtiener i Ordet ved vor Frue Meenighed i Aarhus og Præst til Hospitalet sammesteds, agter at udgive et Skrift under saadan Titel og af saadan Indhold: "Korte Betragtninger over enkelte Steder af det gamle og nye Testaments Bøger, af østerlandenes saavel som Grækernes, Romernes" og andre Folkearters Alderdomme og Skikke, af gamle verdslige Skribenters Vidnesbyrd, af Ordenes egentlige Bemærkelse i begge Sprogene, til visse Steders Fortællers og Talemaaders desto nøiere Oplysning og Forstand." Autor vil stræbe at gjøre Indholdet passende med Titelen. Skriftet vil nok udgjøre tvende middelmaadi-Dele i 8vo, hvoraf den første skal indeholde Anmærkningerne over det gamle, og den anden over det nye Testamente.

Skriftets Pris kan han ikke egentlig bestemme, dog skal hver Deel ikke overstige 6 til 7 Mark Danske.

De som have Lyst at tegne sig som Kiøbere heraf vilde derom behage at mælde sig i Kiøbenhavn hos

Studiosus Chr. Hertel paa Regentzen i No. 5. i 4de Gang; i Kallundborg hos Amtsforvalter Falch; i Aarhus hos Autor selv; i Horsens hos Jacob Hansen; i Randers hos Forstander Riisbrich; i Wiborg hos Conrector Hiersing; i Aalborg hos Peder Wedege, Collega ved Skolen; ved Weile hos Provst Buchholtz i Balle Præstegaard, og i Fyhn hos Præsten Bøtcher i Lumbye. Det er allene et tilstrækkeligt Antal af Subscribentere, hvorved Autor kan see sig skadesløs, der skal afgjøre om dette Skrift nogen Tid skal komme for Lyset.

3

No. 245.

Korte Betragtninger over de saa kaldede Patriotiske Tanker forfattede udi

Anledning af et Skrift kaldet korte Betragtninger over Hoveriets Afskaffelse i Dannemark. Aliter catuli longe olent, aliter sues. Plaut. Aalborg 1771, trykt udi det Kongel. privil. Bogtrykkerie ved J. P. Holtzberg. Sælges hos Kannevorff i Silkegaden, og hos Kierulv paa Regentzen i 6te Gang No. 5. for 4 Skilling, stor 1 Ark i 8vo.

Vi have under No. 151. anført det Skrift, som denne gode Forfatter har paa-

4

262

taget sig at igiendrive, skjønt et saadant Skrift neppe fortiente at besvares.

No. 246.

Samling adskillige moralske Sange, nye og lærerige Oder og Arier for det smukke Kiøn. Til beste for den almindelige Hjelpekasse, hvoraf Huus-Arme og Nødlidende her i Staden nyde maanedlig Understøttelse. Aalborg 1771, trykt udi det Kongel. privilegerede Bogtrykkerie ved Joh. P. Holtzberg. Sælges hos Kannevorff i Silkegaden, og hos Kierulv paa Regentzen i 6te Gang No. 5. for 4 Skilling, stor 2 1/2 Ark i 8vo.

Titlen er lidt for smuk til Indholdet, der allene er en Samling af gamle bekendte Viiser, blant hvilke der endog er giort et slet Valg; thi vi have mange bedre end de beste af dem man her forefinder.

No. 247.

Besvarelse paa det af Oberberg-Casserer Schwingel udgivne saa kaldede Anhang til det frievillige Slaverie. Kiøbenhavn

5

263

1771, trykt og findes tilkiøbs hos August Friderich Stein, boende i Skidenstrædet, for 4 Skilling, stor 1 Ark i 8vo.

Denne Besvarelse er fra Forfatteren af Skriftet: Det frivillige Slaverie, som findes anført under No. 153 i denne Fortegnelse, og paa hvilket Hr. Oberberg-Commissair Schwingel gav sit Svar under Titel af Anhang, (see No. 210. i denne Fortegnelse.) Forfatteren af denne korte Besvarelse skriver i saa kiæk en Tone, at man ikke andet kan troe, naar man deraf skal dømme, end at han fører en reen og retfærdig Sag.

No. 248.

Tanker om Brændeviins-Brænden. Skienket til Stiftelsen for nyefødte Børns Opdragelse. Kiøbenhavn, trykt hos L. N. Svare, boende i Skindergaden, 1771. Sælges hos Hr. Syndicus Lunding i Raadhuusstrædet for 12 Skilling, stor 3 1/4 Ark i 8vo.

Forfatteren troer, at Brændeviinsbrændingen er en Hoved-Aarsag til Kornprisernes Forhøielse, og anseer den som en ødeleggende

6

264 Ting for Landet. Han vilde, at det skulde reent forbydes, og i dets Sted tillades fremmed Brændeviins Indførsel. De Indvendinger som kunde gøres imod dette hans Forslag besvarer han, saa vidt vi indsee, med temmelig Tydelighed og Grundighed, og faaer derved Lejlighed til at udlade sig om den Skade det er for Landet, at uundværlige fremmede Varer enten blive forbudne, eller og ved for høi Told forhindrede at indføres, endog Forbuddet paa fremmede Kornvarers Indførsel, holder han for at være fordærvende for Landet, og synes at bevise det med temmelig Grundighed.

No. 249.

En Normands Besvarelse paa nogle

nyere Indvendinger imod et Akademies Oprettelse i Norge. Kiøbenhavn, tilkiøbs hos Kannevorff i Silkegaden. 1771. Sælges for 12 Skilling, stor 3 Ark i 8vo.

Det er de Indvendinger, som anføres i den kritiske Journal No. 10. ved Recensionen af Undersøgelsen hvorvidt de

7

265 Aarsager kan gielde de, der anføres som Hindringer for et Akademies Oprettelse i Norge, som Forfatteren her har paataget sig at besvare. Han igiendriver sin Modstandere med megen Beskedenhed og Snildhed, men tillige med en Nidkierhed der temmelig giver tilkiende, at han mere har stræbt at vise sig koldsindig og upartist, end virkelig været det. Endelig giver han og et Svar til Forfatteren af det, der om denne Materie var indrykket i Adresse-Efterretningerne No. 69; men i dette Svar har han lidet formeget og uden Nødvendighed givet sin Heede Tøilen. Dog siger han endog i dette mange gode Sandheder.

No. 250.

Nærmere Betragtninger af Philokalus.

Om Studeringers nærværende Tilstand og bedre Indretning. I Anledning af Raisonnemens over Kiøbenhavns Universitet. Kiøbenhavn 1771, trykt hos Brødrene Berling. Sælges sammesteds saa og i den Mummiske Boglade, og hos Kannevorff i Silkegaden i No. 66. for 12 Skilling, stor 4 1/2 Ark i 8vo.

8

266

Forfatteren vedbliver med samme Nidkierhed som i hans første, og under No. 91 i denne Fortegnelse anmeldte Skrift, at lægge for Dagen de Misbrug, der ere ved vores Universitet, og de Mangler der ere ved dets Indretninger. Til denne Fortsættelse, siger han i Fortalen, er jeg opmuntret af de gode Domme, som nogle af mine Landsmænd fældede over det første, samt af den megen Høflighed hvormed det blev optaget af den Forfatter, imod hvilken, eller snarere til hvilken det var stilet. Denne Mand, som i sin Upartiske Undersøgelse om de Akademiske Exammer, viiste

saa megen Kundskab om Videnskabernes Tarv og Sammenhæng, vilde jeg give Anledning til, at gjøre sine Tanker bekjendte om flere Ting vor Studeremaade her i Landet angaaende. Jeg hastede ikke dermed; thi jeg havde heller ønsket, at en anden havde gjort det. Men da ingen anden vilde, vovede jeg at indlade mig i en saa vidtløftig Materie, i det Haab, at bemeldte Forfattere ogsaa vilde indlade sig med mig. Nu, da dette Haab ikke bedragede mig, men han endog har givet tilkiende, at det skulde ikke mis-

9

267 Hage ham, at see mine Tanker over hans Skrift: Raisonnemems over Kiøbenhavns Universitet, saa synes mig, at jeg har Grund til at haabe, at Publicum vil ogsaa med Godhed optage dette Stykke, og undskylde de Mangler, som let kan indløbe i et Arbeide af denne Art, hvor der udkræves Agtsomhed paa alle Kanter. Denne Indsigtsfulde Forfattere Viiser i sit hele Skrift den samme Beskedenhed, det samme ordentlige og lette Foredrag, som i denne Fortale.

No. 251.

Arier og andre poetiske Stykker af Ambr. Stub. Kiøbenhavn 1771, trykt hos H. J. Graae, boende ved gammel Strand. Sælges hos Kannevorff i Silkegaden i No. 66. for 1 Mark 8 Skilling, stor 6 Ark i 8vo.

Ambrosius Stub og hans poetiske smaa Arbeider ere saa bekjendte, at Læserne letteligen maa vide hvad de kan vente sig af denne Samling. Den er inddelt i 2de Parter, af hvilke den første indbefatter Gu-

10

268 deligs Arier, og om anden moralske og muntre Stykker. For de Læsere som ikke kiende denne Poet og hans Arbeider, ville vi anføre et lidet Stykke, som uden Tvivl vil behage de fleste Læsere for Indfaldets Skyld. Det er gjort over en liden Elling, der var skabt med to Hoveder og laae i Spiritus:

" Du lille Aande-Noer! hvi døde du saa

snart?

Du burde blevet her til noget stort og

art;

Men dette var tildeels dog alt for meget

lovet,

Da Lykken føier dem, der fødes uden

Hoved."

No. 252.

Formeenende Sandheder i adskillige Materier de smaa Kiøbsteder angaaende. Kiøbenhavn, trykt hos Paul Herm. Höecke 1771. Sælges sammesteds saa og paa Stadens Boglader for 4 Skilling, stor 1 1/2 Ark i 8vo.

11

269 Forfatteren holder ikke med dem, der troer, at Avlingsbrug bør gjøre de smaa Kiøbstæders Hovedstyrke, og at Handel og Fabriker dertil skulle være en Biestykke. Han indvender herimod, Vanskeligheden at faae Folk til Arbeidet, Lønnen som er højere i Kiøbstæderne end paa Landet, og Levnetsmidlernes Kostbarhed formedelst Consumptionen, der langt overstiger det som en Bonde svarer i Kongelige Skatter. Han holder og for, at det var got, at Handelsmænd ikke havde Tilladelse at handle med alle Ting, men visse Personer allene skulle handle med visse Ting; hans Grunde herfor ere meget rimelige; men alt hvad han saa disse faa Blade afhandler, er dog saa overmaade løselig, vilt og ikke udførligt afhandlet, at man ikke engang kan ansee det som et got Udkast til en Afhandling i denne Materie.

No. 253

Beretning om Steenkul paa Bornholm, aflagt til det Kongelige Danske Land-Huusholdnings Selskab ved dets Commissionairer, og nu til Fædrenelandets.

12

270 Nytte paa Selskabets Bekostning ved Trykken bekjendtgiort. Kiøbenhavn, trykt Hos August Friderich Stein 1770. Er bleven af Selskabet uddeelt gratis, stor 2 1/2 Ark med 2de Kobbere.

Denne Beretning er Frugten af en Reise, som Hr. Bergraad Blichfeldt og Hr. Kantzellieraad Martfeldt, paa det Kongl. Danske Land-Huusholdnings-Selskabs Regning, som dets Committerede foretog til Bornholm, for at undersøge, hvorvidt det kunde være rimeligt, og hvad Haab man kunde gjøre sig om Steenkuls-Gruber der paa Landet. Udfaldet som denne Beretning legger for Dagen, Viiser at det vilde være uforsvarligt, ikke at anvende al muelig Flid paa at udføre saa rimelige og for hele Riget saa fordeelagtige Udsigter. I Beretningen anføres: 1. De Kiendetegn man ved Bergbefaringer Haver at see paa i Naturen, for at over beviises om, at den Bergart man søger, er af den rette Art og Beskaffenbed, og Arbeids-Bekostningen værd. 2 De Erfaringer som disse Sælskabets Udsendte Have samlet paa Reisen i Skaane, i Sammenhæng

13

271

med den Bergbefaring, som er skeedt paa Bornholm. 3. De Efterretninger de have havt paa Bornholm. 4. Bergartens Beskaffenhed og Bergbefaringens Nytte. 5; En Historisk Sammenligning imellem de forhen der paa Landet gjorde Forsøg, og den rette Bergværksmæssige Omgangsmade, som. burde iværksættes om Steenknl af behørig Godhed skal erholdes.

No. 254.

Efterretning om Steenkuls Nytte, Natur og Udvindingsmaade ved M. de Tilly, oversat af det franske Sprog efter Oplaget trykt til Paris 1758, og forsynet med Anmærkninger for de Bornholmske Steenkuls Skyld, af Christian Martfeldt, Kongel. Kantzellie-Raad, Sekretær ved det Kongelige Danske Land-Huusholdnings-Sælskab, og Medlem i samme, samt i det for Kunster, Manufaktur og Handel oprettede Sælskab i London. Kiøbenhavn, trykt hos N. Møller, Kongel, Hof-Bogtrykker 1770. Sælges hos Oversætteren, 2det Huus

14

272 fra Assistentzhuuset ud til Stranden, for 2 Mark, for 7 Ark i 8vo. med et Kobber.

Enhver indseer letteligen af hvor megen Nytte denne Oversættelse vilde være, i Fald der en Gang blev gjort

Alvor af at arbeide paa Steenkul i Bornholm, og om det ikke skeedte, kunde dog den udførlige Oplysning, der gives i denne Afhandling, maaskee give andre Anledning til at søge denne nyttige Bergart, endog paa andre Steder end Bornholm.

No. 255.

Forklaring over de fem første Kapitler af Evangelisten Makthæo, til en Prøve udgiven af Nicolai Nannestad, Doctor i Theologien og Professor ved det Kongel. Gymnasium i Odense. Ap. Giern. 8, 30, 31. Forstaaer du og det som du læser? •— — Hvorledes skulde jeg det kunde, med mindre nogen underviiste mig? Kiøbenhavn 1771, trykt paa Autors egen Bekostning hos Joh. Rudolph Thiele. Sælges hos Kannevorff i Sil-

15

273 kegaden i No. 66. for 2 Mark, stor 12 1/2 Ark i 4to.

Den Høiærværdige Forfatter bekiendtgjør herved et Forehavende, som tilfører ham og hans Stand en sand Ære. Længe nok haver det danske Publicum savnet en almindelig, nyttig og brugelig Forklaring over Bibelen i Modersmaalet: og hvo tilstaaer ikke, at Mangel paa en Forleggere er mere Aarsag herudi end nogen anden Ting? — Religionens fornuftige Elskere ville høit agte og takke Hr. Forfatteren, om de endog kunde vente sig mindre Fuldkommenheder i Skriftet, end som denne Prøve virkeligen lover dem. Vi have ved Giennemlæsningen især agtet paa de Skriftens Steder, hvor Fortolkningen synes at have nogen Vanskelighed, og vi fant ingen gammel exegetisk Slendrian, ingen Ængstelighed. — Der var os en sand Fornøielse, om vi her tillige kunde have beviist vores Udsigende; men vores Plan tillader dette ligesaa lidet, som at anbringe nogle efter vore Tanker meget vigtige Erindringer, saa vel paa de Ulærdes

som de begyndende Lærdes Vegne, (see

16

274

Fortalens Begyndelse.) Vi vilde tale om en frie Oversættelse, som nøiere fulgte vores Sprogs Egenskaber i Periodernes Sam menbindelse, Ordføielser, Udtryk. — Men vi mag tie, og alleneste ønske, at Hans Høiærværdighed Hr. Forfatteren, maa være ligesaa lykkelig i at faae indsigfulde og ædeltænkende Mænds Raad, Erindringer og Anmærkninger, som vi forsikkre os om hans Retskaffenhed i at modtage og bruge dem.

(Fortsættelsen følger.)

NB. Disse 255 Skrifter udgør i alt 640 3/4 Ark, koster 26 Rixdaler 4 Mark og 6 Skill.

1

Fortsættelse af Fortegnelsen paa alle de Skrifter som Trykfriheden

har givet Anledning til,

hvor de sælges, hvad de koste, og hvor mange Ark de indeholde.

Med en kort Erindring

om et hvert Skrift.

Attende Stykke.

Kiøbenhavn 1771.

Tilkiøbs hos KANNEWORFF i Silkegaden No. 66.

2

Anmeldelse.

Hans Høiærværdighed Hr. Nicolai Nannestad, Doctor og Professor i Theologien ved Gymnasium i Odense, som har udgivet: "Forklaring over de fem " første Kapitler af Evangelisten Matthæo etc., (see No. 255. i denne Fortegnelse,) har ved at lade denne Prøve komme for Lyset, deels villet forskaffe sig selv Leilighed til at erfare, om et saadant Værk, naar det blev udført til Fuldstændighed, kunde finde Bifald og Afsættelse; deels villet give brave Mænd af Indsigt og Smag, som ville værdige denne Prøve deres Opmærksomhed, Anledning til at underrette ham om de Erindringer, som enten ved Planen eller ved Udarbejdelsen maatte være at gjøre. Han haaber derfor, at ingen, der finder Forehavendet i sig selv at være af nogen Betydenhed, skal finde sig besværet ved at anskaffe sig denne Prøve og undersøge den. Skulde det lidet Oplag, som her af er gjort, noget hastig kunde afsættes, og de ovenmældte Erindringer indløbe, da lover han, saa snart skee kan, at begynde med Trykningen af dette Værk, der nok vil ud gjøre 3 a 4 Bind i 4to, skjønt den egentlige Størrelse ikke just kan bestemmes; men overalt skal Prisen blive taalelig.

3

No. 256. Professor Gottscheds tydske Grammatika eller kort men tilstrækkelig og tydelig Underviisning, at lære ret at tale og skrive det tydske Sprog, oversat ester det femte forbedrede tydske Oplag, og udgivet til Nytte for de Danske, som ville legge sig efter og grundig lære det tydske Sprog. Kiøbenhavn 1771, trykt hos P. H. Höecke, og sælges hos Kannevorff i Silkegaden i No. 66. og paa Børsen i No. 8. for 2 Mark 8 Skilling, stor 18 Ark og et Blad i 8vo.

4

278

Denne Oversættelse og Udgave er ingen Frugt af Trykkefriheden, men af Forlæggerens Overtydning om de Danskes Trang til en god Tydsk-Dansk Grammatik. Han kunde i dette Fag heller ikke gjøre det Publike en større Tieneste, da man ikke kan nægte det, han selv anmærker i Fortalen, at de Tydsk-Danske Grammatiker, vi hidindtil Har havt, ere ufuldkomne og upaalidelige. Gottscheds Grammatik har fundet et almindeligt Bifald hos andre Nationer, som lægge sig efter det Tydske Sprog. De Franske have oversat den til deres Brug, ligeledes Russerne og Polakkerne, hvilket kan iblant andet være Beviis for dens Godhed og Lethed i Læremaaden, som enhver Dansk vil desuden ved Brugen selv erfare. Skulde man tillægge denne Oversættelse nogen Mangel, da blev det Savnet af en Tydsk og Dansk Ordbog, som vel ikke kan ansees for en væsentlig Deel af en Grammatik, men dog ikke ubeqvemmelig pleier at tilføjes samme. Imidlertid fortæner Forlæggeren Tak for denne Foræring til det Publike, og man ønsker begge den af ham ved Udgaven tilsigtende Virkning.

5

279

No. 257.

Physik Beskrivelse over Jordkloden paa det Cosmographiske Sælskabs Vegne, forfattet af Torbern Bergmann, Professor i Chymien ved Academiet i Upsal, Medlem af det Keiserlige Naturforsker Academie, det Kongelige Videnskabernes Academie i Stockholm, og det Kongelige Societet i London. Oversat, og med nogle nye Tillæg og Anmærkninger af Hr. Forfatteren selv tilsendte, forbedret og forøget af Johan Ditlev Breckling Brandt, S. S. Minister. Candidat. Kiøbenhavn, 1771. Trykt og sindes tilkiøbs hos Joh. Rudolph Thiele, boende i Peder Hvidtfelds-Stræde. Sælges og hos Oversætteren, conditionerende hos Hr. Provst Hee, hos Boghandlerne Rothe No. 8. paa Børsen, og Kannevorff i Silkegaden No. 66. for 7 Mark Trykpapir og 9 Mark Postpapir for de som have subscriberet, og for andre 1 Rdlr. 3 Mark paa Trykpapir, stor 43 1/2 Ark i 8vo, med tvende dobbelte Qvart-Kobbere.

Denne Oversættelse er tiskrevet Dronning Sophia Magdalena af Sverrig. Ef-

6

280 terat det Cosmographiske Selffab i Upsal, siger Oversætteren i sin Fortale, havde faaet de med største Flid forarbejdede Globi i Stand, fandt det sig derved anlediget til at besørge en tredobbelt Verden-Beskrivelse forfærdiget, nemlig en Astronomisk, i hvilken de fornemste Himmel-Syner, Jordklodens Størrelse og Dannelses m. m. skulde forklares; en Physisk, som er denne nærværende, og en Historisk, i hvilken adskillige Folkes Sæder, Skikke, Genie, Gudstjeneste o. m. skulde beskrives. Af disse trede paatog sig Hr. Professor Bergmann denne, som han udgav 1766 i Upsal i det svenske Sprog, og hvis Hoved-Indretning og Indhold er korteligen følgende: Den første Afdeling handler om Jordoverfladen i Almindelighed. Den anden om Landet, nemlig 1) om det bekiendte faste Land. 2) Om Øer. 3) Om de lidet bekiendte Lande. 4) Om Uievnhederne paa Overfladen. 5) Om Jordlagene. 6) Om Forsteninger. 7) Om underjordiske Huler. Den tredje Afdeling om Vandet handler om Vandet, om Kilder, om Floder, om Sumper, om Søer, om Verdens Hav. I den fjerde om Luftkredsen, betragtes Luftkredsens Beskaffenhed, de fra Luften nedfal-

7

281

dende Fugtigheder, Luftsikin, Luftilde og Vindene. I den femte Afdeling om Forandringerne paa Jordkloden, betragtes de regelrette Forandringer, de tilfældige Forandringer, Vandets Aftagelse, Meninger om Jordens Opkomst. Den siette Afdeling om de organiske Legemer, handler om Planter i Almindelighed, om Planternes Næring og Vært, om Planters Forplantning, om Dyr i Almindelighed, om Dyrenes Næring og Væxt, om Dyrenes Forplantelse. Dette er Hoved-Indholdet af Skriftet, der er udarbejdet med megen Indsigt og Flid, og kan ikke andet end med Tiden udbrede blant Almuen en fornuftig Kundskab om Verden. Hr Brandt fortæner ogsaa Tak af det Almindelige, for at have bragt dem dette nyttige Værk i Hænderne, ved denne med megen Omhyggelighed udarbejdede Oversættelse.

No. 258.

Hellige Taler, holdte af Jørgen Egtved. Kiøbenhavn, 1771. Trykt hos Brødrene Berling. Sælges hos Forfatteren paa Hiørnet af Kultorvet og Rosengaarden i No. 99. saa og hos Brø-

8

282

drene Berling i Pilestrædet for 2 Mk. stor 7 Ark i 8vo.

Forfatteren har tilskrevet Kongen disse opbyggelige Taler, der ere fem i Tallet, og af følgende Indhold: 1) Om gode Gierningers høie Nødvendighed for Christne. 2) Troens naadige og herlige Frelse. 3) Jesus Livsens Brød. 4) Christnes velgrundede Haab. 5) Den sande Dyrkelse, beviist Gud af Christne, hvilke alle ere saa vel udarbejdede, at Forfatteren uden Tvivl vil finde de flestes Bifald.

No. 259.

Førsøg til et Lexicon, over danske, norske og islandske lærde Mænd, som ved trykte Skrifter have giort sig bekiendt, saavel som andre ustuderede, som noget have skrevet, hvorudi deres Fødsel, betydeligste Levnets Omstændigheder og Død ved Marstal kortelig erindres, og deres Skrifter saavidt mueligt fuldstændig anføres, af Jens Worm, Prof. Philosophiæ ved Kiøbenhavns Universitet, og Rector ved den latinske Skole i Aar-

9

283

huus. Første Deel. Helsingøer, 1771. Trykt i det Kongelige allene privilegerede Bogtrykkerie. Sælges paa Stadens Boglader for 1 Rdlr. 2 Mk., stor 41 1/2 Ark i stor 8vo.

Forfatteren af dette meget nyttige, men ligesaa møisommelige Værk, haver fulgt en alphabetisk Orden i Forfatterens Navne, og gaaer denne første Deel til Litr. L. inclusive. At have skrevet eller allene oversat en Bønnebog, en Liigprædiken, kort sagt, det mindste som ved Trykken er udkommet, gjør sin Forfatter værdig nok til at findes i dette Lexicon ved Siden af Bartholiner, Holberger, Borchers og flere; men just derved forøges endog Værdien af dette Lexicon. Studenternes academiske Disputatser, det smukke Kiøns lærde Arbejder forbigaaes dog i dette Værk, da Forfatteren heri er forekommet af en Schacht,

Thura og Schönau.

No. 260.

Eines Greisen und teutschen Bürgers Traum und Gedanken am alten Strande, von ihm selbst ausgezeichnet, zum Druck aber

10

284

befördret von einem der besseren Kauf wünschet an Fischen, als bishero gewesen.

Das Meer Reichthümer bringen kann Der solche weiß zu schätzen.

Ach wie nützlich vor jedermann Den Befehl vest zu setzen;

Das Bürgersleute gegen Geld Die Lebensmittel frey bekämen.

So niemand in der ganzen Welt Ihnen sonst füglich kan benehmen.

Kopenhagen, 1771. Sælges hos Bogtrykker Höecke i store Helliggeist-Strædet, No. 141., saa og paa Stadens Boglader for 6 Skilling, stor 1 1/4 Ark i 8vo.

Forfatteren har gjort sig Uleilighed med denne Drøm og disse Tanker, for paa en skikkelig Maade at komme til at sige sine Landsmænd, at det er urimeligt og utilladeligt at Fisken hos os skal være saa overmaade dyr og kostbar, at den ikke kan blive den gemene Mand til Føde førend den er raad-

11

27 (285)

den. Forfatteren holder og for at Fiskerkonerne og andre med sligt omløbende, ere af ingen absolut Nødvendighed, men at de tvertimod ere Aarsag i at saadanne Vahrer opdrives for Borgerne i høiere Priis, end ellers vilde skee, naar de selv fra første Haand købte dem, og det blev disse Folk forbuden at omløbe.

No. 261.

Chymisk Dictionaire. Indeholdende denne Videnskabs Theorie og Praxin, dens Anvendelse paa Physikken, Naturhistorien, Lægekunsten og den dyriske Forfatning, med omstændig Forklaring over de chymiske Lægemiddelers Kraft og Virkningsmaade, samt de fornemste Grundregler til de Kunster, Fabriker og Haandværker som hænge af Chymien, med tilføjede Anmærkninger, af det franske oversat af H. von Aphelen, Prof. Philosophiæ. Første Tome. Kiøbenhavn, 1771. Trykt hos T. L. Borups Efterleverske, boende i store Helliggeist-Stræde. Sælges hos Oversætteren Hr. Professor von Aphelen i Rosenborg-Gaden

12

286 No. 63. og hos Kannneworff i Silkegaden No. 66., koster paa Trykpapir 5 Mk. og paa Skrivpapir 7 Mark Tomen for Prænumeranterne, og 1 Mk. mere for dem som ikke have prænumereret, indtil alle 3 Tomer ere udkomne, da hver Tome skal koste 1 Rdlr. 3 Mk. stor 41 Ark.

For dem, der har nogen Indsigt i Chymien, er det let at see, at der udfordres mere end Sprog-Kundskab til at oversætte saadanne Skrifter, som dette, med saa megen Heldighed, som dette er udført med; det er ikke heller allene det danske Sprog der vinder ved et hvert Arbeide denne flittige Forfattere beriger os med, men Videnskaberne selv, som han ved sine gode Oversættelser bringer i hver Mands Hænder, vil vist derved med Tiden vinde ligesaa meget. Til hvor megen Nytte er ikke en Bog som denne for Kunstnere, Haandværkere og adskillige Fabrikantere, der længe forgievs skulde søge efter Underretning om een og anden Ting, som de her i et Øieblik kan finde. Det er derfor at ønske, at Hr. Professor von Aphelen maa finde et tilstrækkeligt Antal af Liebhabere til denne nyttige

13

287 Bog, for at kunde med Fornøielse eller i det mindske uden Misfornøielse fortsætte den; thi det er sielden at Pressen hos os belønner, langt mindre beriger, nyttige og gode Skrifters Forfattere.

No. 262.

Morgen- og Aften-Bønner for Børn i Skoler. Kiøbenhavn, 1771. Trykt hos Thomas Larsen Borups Efterleverske, boende i store Helliggeist-Stædet. Sælges der for 4 Skilling, stor 3/4 Ark i 8vo.

Det er tvende bekjendte Morgen- og Aften-Bønner, samt de almindelige Bønner til Bord-Læsning før og efter Maaltidet, hvilke man over hundrede Aar har været vandt til at finde i vore Catechismer og Psalmebøger, som Forlæggerinden giver os her et nyt Oplag af. Ved en anden Leilighed tør hun maaskee ligeledes give os

Huustavlen eller de ti Bud.

No. 263.

En Samtale imellem Religionen og Fornuften om den fri og frække Misbrug af Sin-

14

288

dets Gaver, hvorvidt den vanærer Menneskeligheden, og qvæler Dydens Fornemmelse hos Efterslægten. — Et Mærkværdigt Brev fra en Broder til sin Syster. Kiøbenhavn, 1771. Trykt og findes tilkiøbs hos I. R. Thiele, boende i Peder Hvidtfeldt-Stædet. Sælges og paa Stadens Boglader og hos Kanneworff i Silkegaden No. 66. for 6 Skilling, stor i 1 1/2 Ark i 8vo.

Religionen spiller Hoved-Rullen i denne Samtale, Forfatteren har uden Tvivl af Forsigtighed ikke betient sig saa meget af Fornuften til at udføre sit Stykke, saasom han rimelig kunde vente, at det vilde falde alle i Øinene, i Fald han lod den fremstille sig i en alt for pedantisk Dragt. Religionen derimod har han ikke gjort sig saa megen Samvittighed over, at lade det gaae med som det kunde, da den er vandt til at lade sig see i alle Slags Skikkelser, og altid finde lige ivrige Tilhængere i hvad Dragt den end fremstiller sig. Forfatteren lader her sin Religion begynde sine Betragtninger fra Syndefaldet af, og efterat have faaet nogle Anmærkninger til Hielp fra hans

15

289 Fornuft, ender ved Dannemarks slette Tilstand, og i denne Anledning udbryder med dette eftertrykkelige og religieuse Spørsmaal: "Falder en Stat i bedrøvelig Sovesyge, i en moralsk Besvimelse, eller i en politisk Feber, hvorfor opsøger man da uvidende Doctere, falske Læger, skadelige Qvaksalvere, i en Crisis, hvor et Minuts Forsømmelse kan koste et heelt Riges Velfærd?" — Endelig er og til denne vigtige Samtale vedhæftet, som en særdeles Afhandling: Et mærkværdigt Brev fra en Broder til sin Syster, som haver forlangt hans Betænkning over dem, som uden Egteskab og videre Straf avler Børn sammen. Af Titlen kan enhver slutte sig til, at det er den nye Forordning om Horerie og uægte Børn, der har foruroliget en skiørhoved Forfattere. Tienesteqvinden og den Friqvinde, uægte Børns nødvendig medfødte Lyst til at træde i deres Forældres Fodspor, den Lethed ved hvilken Egtefolk nu kan adskilles o. s. m. ere Forfatterens Argumenter; og det vil vel neppe falde ham ind at troe, at det er mueligt, at Horerie kan blive mindre almindelig efter denne Forordning, end nogensinde tilforn, da Haab om Egteskab lokkede saa mange uskyldige Fruentimmer til at miste deres

16

290

Uskyldighed, og efter at være engang bleven beskiet, ofte uden Skyld aldeles at overgive sig til Løstgængelighed. Han vil vel heller ikke troe, at Fruentimmer herefter vil blive mere forsigtige, da de ved Uforsigtighed vover nu langt mere end tilforn. Han indseer vel ikke heller, at den større Lethed med hvilken Egtefolk kan adskilles, vil gjøre dem lidet mere betænkelig i at vove at forsee sig imod hinanden, thi dersom de endelig attraaer at adskilles fra hverandre, saa bør de adskilles, langt hellere, end at exponere uskyldige Børn, for dagligen at see al den Forargelse, som et uenigt Egtepar kan give, der under en tvungen Forening desuden neppe lader sig deres Børns Opdragelse være meget magtpaaliggende.

(Fortsættelsen følger.)

Pag. 274 udi Syttende Stykke af Fortegnelsen skal staae i Steden for 26 Rdlr. 25 Rdlr.

NB. Disse 263 Skrifter udgiør i alt 795 3/8 Ark, koster 30 Rixdaler 5 Mark og 14 Skill.

1

Fortsættelse af Fortegnelsen

paa alle de Skrifter som Trykfriheden har givet Anledning til, hvor de sælges, hvad de koste, og hvor mange Ark de indeholde.

Med en kort Erindring

om et hvert Skrift.

Nittende Stykke.

Kiøbenhavn 1771.

Tilkiøbs hos KANNEWORFF i Silkegaden No. 66.

2

Anmeldelse.

Hr. Etats-Raad og geheime Archivarius Jacob Langebeck, giver med det første under Pressen en Samling af Middel-Alderens latinske Skrifter i den danske og norske Historie, under Titel af *Scriptores Rerum Danicarum Medii Ævi*, hvoraf de fleste hidindtil have været utrykte, og hvorpaa han antager Subscription. Værker vil udgjøre een, to eller flere Tomer in Folio, og vil hver Tome komme til at koste imellem 3 a 4 Rd. paa beste Trykpapir, og 5 a 6 Rdlr. paa Medianpapir. De som forlange nøiere at underrettes om Værkets Beskaffenhed og Indhold, kan hos ovenmeldte Hr. Etats-Raaden bekomme et derom trykt Avertissement, hvorudi opregnes en Samling af 209 saadanne gamle *Scriptores*, som udi Værket skal indeholdes; naar denne latinske Samling først udkommer, lover Hr. Etats-Raaden os, foruden sine andre Arbejder, en lige Samling af nogle danske, islandske og tydske Skrifter, alle af Middel-Alderen, og medhørende til Kilderne i vor nordiske Historie, som han med megen Flid og Omkostning har tilveiebragt sig, og endnu samler paa; de som kunde have nogle gode Erindringer til dette Værk henhørende, at give Forfatteren, dem vil han med megen Taknemmelighed imodtage, naar han derom i Tide bliver underrettet.

3

No. 264.

Christlige Tanker til enhver Dag i Maaneden. Følgende ved den Udgivelse i Aaret MDCCXI. af *Evangelii Sæde-Lære*, beskrevet af Hr. R. Lucas Doctor Theologiæ. Af det Engelske oversat paa Dansk ved Jørgen Rosenkilde, S. S. Minister. Candidato. Kiøbenhavn 1771, trykt og findes tilkiøbs hos J. R. Thiele. Sælges og paa Børsens Boglader og hos Kanneworff i Silkegaden No. 66. for 13 β. stor 6 Ark i 8vo.

Disse christlige Tanker om Troen, om Verdens Foragt, om Døden, om den yder-

4

294 ste Dom, om Helvede, om Paradis & c. ere i alt 30 i Tallet. Til Slutning er tilføiet Erke-Biskop Tillotsøns Brev til een af sine syge Venner, som var angreben af en ulægelig Sygdom.

No. 265.

Erfaringer i Rosenborg-Hauge den Dag de opsatte Forfrisknings-Telter, meddeelte af en agtsom Tilhører. Kiøbenhavn 1771, trykt hos Johan Rudolph Thiele, boende i Peder Hvitfeldtstræde. Sælges paa samme Steder som næst foregaaende for 8 Skilling, stor 2 Ark i 8vo.

Er et ikke ilde skrevet satyrisk Digt over nærværende Tidens forefaldende Forandringer, hvis Forfattere uden Tvivl har bedre Hierne end Hierte.

No. 266.

Samlinger, udgiven af Peter Friderich Suhm, I. Bind II. Stykke. Kiøbenhavn 1771, trykt hos Brødrene Berling, boende i Pilestrædet. Sælges sam-

5

295 mesteds og i den Mummiske Boglade for 12 Skilling, stor 10 Ark i 8vo.

Dette andet Stykke indeholder Historien af den danske Agerdyrkning og Landvæsen, indtil Kong Haralds Død Aar 1080. Denne Afhandling er ikke allene meget lærd, men ogsaa meget nyttig; efter denne følger blandede Tanker, hvor denne lærde Forfatter nøiere forklarer sin Mening angaaende det, han i første Stykke af denne Samling havde udladt sig med om Helved-Straffens Evighed. Han giver og nogle gode Betænkninger over de Folk, der tale og skrive saa meget om Moralen og Pligterne, samt over Forfatterne af Skandskrifterne, den forhexede Nisse, Pilati Dom, Geddebukken og flere. Til Slutning er en Efterretning om Skrifter, henhørende til den gamle Historie.

No. 267.

Om Irlands Huusholdning og Handel

med fede Vahre, samt om Hamborgs Kiødrøgning med videre. En Afhandling kronet af det kongelige danske Landhuus-

6

296 holdnings-Selskab, ved Christian Martfeldt, Medlem i bemeldte Selskab. Kiøbenhavn 1771, trykt hos August Friderich Stein. Sælges hos Forfatteren boende anden Dør fra Assistentz-Huset, saa og hos Kannevorff i Silkegaden No. 66. og hos Rothe i No. 8. paa Børsen for 3 Mark, stor 8 Ark i 8vo, med tvende Kobbere.

Den Maade paa hvilken baade Korn- og fede Vahre, som skal gaae ud til Fremmede, bliver bevaret her i Landet, er een af de betydelige Mangler i Danmarks Huusholdning, da Meel og Gryn paa lange Reifer bedærvs om Bord, og undertiden hele Ladninger saltet Kiød, som endog paa kongelig Regning skulde gaae til vore vestindiske Øer, ere blevne styrtede i Havet kort efter Ankomsten til Landene; hvor stor en Nødvendighed var det derfor ikke, at det Almindelige blev underviist og oplyset om en rigtigere Behandlings-Maade, ved hvilken saa megen Forraad af fede Vahre kunde bevares. Hvor megen Tak fortjener ikke Forfatteren af sine Landsmænd, for den Om-

7

297

hyggelighed, med hvilken han har erhvervet sig Kundskab paa sine Reiser om de allernødvendigste, de allernyttigste Ting, som ellers de andre saa kaldte Oeconomisens Dyrkere paa deres Reiser aldrig have tænkt paa, i det mindste har ingen anden i ringeste Maade ladet sig mærke dermed. Indholdet af dette overmaade nyttige Skrift, og som ingen Proprietair uden Skam kan undvære, er en fuldkommen Underretning om en bedre Omgang med Kalvefedningen, det voxne Qvægs Fedning, med Slagtningen, Nedhugningen, Saltningen, Kiødets Ompakning, Presning og endelige Indpakning, Nyttens af Blodet, Huden, Hornene, Haarene, Hovedet og alle Indvoldene; om Svinene, Svinefedningen og øvrige Behandling; om Smørrets Behandling, og endelig om Hamborgs Kiødrøgning.

No. 268.

Det danske Ophir, eller Beskrivelse over de Danske tilhørende Guld-, Sølv-, Kobber-, Mineral- og andre Aarer, saavel uden for, som her i Riget, samt hvor det findes. Indleveret til Baron von

8

298 Bernstorff til Forestilling for Kongen Anno 1767 den 4 Junii, af Junior Philopatris. Nu til alles Efterretning begyndt i Junior Philopatris 1 Deel 5 Afhandling 1770 den 22 December, og 2 Deel pag. 13 og 14, her videre fortsat efter Løfte samme Steder, trykt 1771. Sælges hos Kannevorff i Silkegaden No. 66., paa Bogladen No. 8. paa Børsen og hos Løve i Myntergaden for 6 Skilling, stor 1 1/2 Ark i 8vo.

Forfatteren af dette Skrift er Rosenlund, den samme, som under Navn af Junior Philopatris har givet os saa mangfoldige Beviis paa sit arme Hoveds urigtige Forfatning, og det synes ligesom hans Svaghed tager til med Varmen, det var derfor uden Tvivl raadeligt, at nogle af hans Venner overtalte ham til at søge til et koldere Clima, for at see hans Helbred restitueret. At fortælle Læserne alt hvad han her skriver om den tyske Skribent Tacitus, Krabben-Eilands ædle Mineralier, det Guld og Sølv, som de Gamle har kaldet

Liggendefæe, de 3de Guld-Aarer paa

9

299

St. Croix m. m., vilde kun til liden Nytte opvække hos Læserne en ynksom Latter.

No. 269.

Anders Christensens Betænkninger over de i Aaret 1768 fra General-Landvæsenets Collegium forelagte 5 Spørsmåale. Kiøbenhavn 1771, trykt i det kongelige Universitets Bogtrykkerie hos A. H. Godiches Efterleverske. Skienket til den kongelige Opfostrings Stiftelse, og sælges hos Hr. Syndicus Lunding for 10 Skilling, stor 2 1/2 Ark i 8vo.

De forelagte Svørsmåale, som her blive besvarede, vare af følgende Indhold: 1) Hvorledes Hoveriet best kunde bestemmes og reguleres paa de Steder, hvor det af gyldige Aarsager ikke kunde aldeles afskaffes m. m.? 2) Om ikke Tiendetagerne skulde i Mindelighed være at formaae til, at lade Bonden selv beholde Korntienderne i Kierven, og i dets Sted modtage dem i Skieppen m. m. 3) Hvorvidt der i Følge Forordningerne er avanceret med Fælledskabets Ophævelse? hvilke Hindringerne ere for sam-

10

300 mes Iværksættelse, i sær naar det kuns gielder om Fælledskab imellem Bye og Bye m. m. 4) Hvilke Proprietairer eller andre Jordegods-Eiere, enten allerede have givet eller ere at formaae til at give deres Bønder Arvefæster, og hvorledes de i saa Fald agtede at indrette samme. 5) Hvorledes den i Svang gaaende Misbrug, at Bøndernes Tienestefolk blive lønnede med Korn i Steden for Penge, og fordre mere Løn, end tilladt er, best kunde hæves, samt hvad Tienestefolkenes Løn efter nærværende Tider burde fastsættes til? og om det ikke var tienligt, at Skiftetiden blev paa Landet enten 1 December og 1 Junii, eller 1 Januar. og 1 Julii, eller kuns en Gang om Aaret den 1 Januar. og endelig 6) hvorledes Landeveiene til mere Varighed kunde sættes i Stand og vedligeholdes. — Alle disse Spørsmåale besvarer denne gode Anders Christensen, som man burde vente det, af een paa sin Fordeel nøie seende Proprietair; og intet holder han for mere umueligt eller ubilligt, end at bestemme eller afskaffe Hoverie.

11

301

No. 270.

Erklæring paa de Poster, som 1768 af General-Landvæsenets Collegium bleve forelagte Proprietairerne, at give sin Betænkning over. Kiøbenhavn 1771, trykt i det kongelige Universitets Bogtrykkerie hos A. H. Godiches Efterleverske, ved Frid. Christ. Godiche. Skienket til Opfostrings Stiftelsen, og sælges paa samme Sted som næst foregaaende for 1 Mark 4 Skilling, stor 5 Ark i 8vo.

Dette er en anden Proprietairs Betænkning over samme Spørsmåale, som i næst foregaaende ere besvarte. Denne gode Mand grunder sine Modsigelser paa Herregaarders og Hoveriets lovlige Oprindelse, paa denne Indretnings Stadfæstelse af Regieringen, søger at vise Nyttens af nærværende Indretning for Huusbonden, for Bønderne og for Staten; han betragter Landvæsenets nærværende Flor i Danmark imod dets forrige Forfald ved Christian den 5tes Tid; Proprietairernes anvendte Flid og Bekostning til Landvæsenets Forbedring; de skadelige Følger af en Velmeent Forandring; Vanskeligheder-

12

302 ne ved Hoveriets Indskrænkelse, og de mangfoldige Uleiligheder deraf kunde flyde, i Henseende til Proprietairernes Sikkerhed for deres store Penge-Afgifter og Regieringens Sikkerhed for Skatterne. Vanskeligheden og Umueligheden i at bestemme Hoveriet, og viser med megen Omhyggelighed Fordelen af et ubestemt Hoverie. Han viser de falske Grunde, som anføres for en Forandrings Nødvendighed, da man anseer Jorden, Bonden driver og lever af, som den var hans egen. Han glemmer heller ikke at erindre, at der findes mange fattige Selv-Eiere og Hovfrie Bønder, at de Lande, hvor Hoverie gjøres, udføre det meste Korn, og formener at Kornpriserne vilde forhøies ved Hoveriets Afskaffelse m. m., og paa denne Maade besvarer han med lige mægtige Indvendinger alle de forelagte Spørsmåale om Tienden, og Fælledskabets Ophævelse. Imod Landeveienes Istandsættelse har han ikke saa meget at erindre, saasom han formoder, at det vil skee paa Bøndernes Bekostning.

No. 271.

Aftens-Promenader, eller Samtale imellem Prudentius og Simplicius, om For-

13

303

bud at brænde Brændeviin af Rug og Byg i 2de Aar, som et sikkert Raad imod høie Kornpriser, samt om Kornbrændeviins og Sukkerbrændeviins forskjellige Dyder og Qvaliteter. Kiøbenhavn 1771. Skienket til Opfostrings Stiftelsen, og sælges sammesteds, som de 2de næst foregaaende Skrifter for 1 Mark, stor 3 1/2 Ark i 8vo.

Indholdet er efter Titelen, og ikke uværdigt at læses, dog er Forfatteren meest overflødig i at berømme og bevise Sukkerbrændevinets Fortrin for Kornbrændeviin, og heri har han og i alle Slags Henseende største Ret, thi det var at ønske, at det kunde blive mueligt, at i det mindste her i Byen ikke blev brændt andet eud Sukkerbrændeviin, og at faae al Kornbrænden forbudet.

No. 272.

En liden Paqve, funden paa Veien fra Slottet til Rosenborg-Hauge, af følgende Indhold: Sandheds Ord af en sand Patriot, til Trods for den danske Regie-

14

304

rings Fiender. Samt et aldeles umærkværdig Svar paa et Brev fra en Søster til sin Broder. Kiøbenhavn 1771, trykt og findes tilkiøbs hos J. R. Thiele. Sælges og paa Børsens Boglader, og hos Kanneworff i Silkegaden No. 66. for 6 Skilling, stor 1 1/2 Ark i 8vo.

Det ene med det andet af det, der indeholdes i dette Skrift, er ikke andet end noget sammenvævet Tøi, som ingen kan forstaae, Sprog af Bibelen, vellystige Østers, Sandheds Hiertestyrkning, det Slim og Skum der udspyes af Hospitals-Vuggen m. m. ere de vittige Træk der krydre disse Blade. Forfatteren har vildet skrive noget, men ikke været ret eens med sig selv, om hvad det skulde være; os er det i det mindste ganske umueligt, at give Læseren Udtog af Indholdet.

No. 273.

Forsøg til en Tractat angaaende den danske Søe-Ret, indeholdende den fjerde Bog af Kong Christian den Femtes danske og norske Lov, med Summarier, Pa-

15

305 raleller og Anmærkninger, ved C. D. H. J. U. D. Kiøbenhavn 1771, trykt paa Johan Gottlob Rothes, kongelig Hofog Universitets-Boghandlers Bekostning, og findes tilkiøbs i hans Boglade No. 8. paa Børsen for 3 Mark 8 Skilling, stor 26 Ark i 8vo.

Denne Afhandling er Ilgesom alt hvad vi have af denne berømmelige Doctor Hedegaard, med megen Flid, megen Kundskab og megen Nøiagtighed udført, og kan ikke andet end være til megen Nytte for de til Søes Handlende og paa Koffardie Farende, som den og egentlig og allene angaaer.

No. 274.

En allegorisk Drøm om betydelige Ubetydeligheder.

Jeg stod bag Rabners Ryg, og saae hans Skygge an.

Jeg tænke snilde Mand! — og heraf blev en Plan.

16

306 Kiøbenhavn 1771, trykt hos Borups Efterleverske, boende i Helliggeist-Strædet. Sælges sammesteds, saa og hos Løve i Myntergaden og paa Stadens Boglader for 4 Skilling, stor 1 Ark i 8vo.

Dette er atter et af det Slags Skrifter, der kunde behøve Commentarier for at forstaaes, i Fald der ellers skal være nogen Forstand deri. Forfatteren snakker noget om Muelighedernes Land, om Vanskelighederne at komme dertil, om de 5 fordærvede Sandser m. m. og ender omsider med en Sang, hvoraf man kan see at Forfatteren vel kan gjøre Vers, naar en anden gav ham noget at gjøre dem af.

(Fortsættelsen følger.)

NB. Disse 274 Skrifter udgjør i alt 862 3/8 Arkkoster 33 Rixdaler og 4 Skill.

**Fortsættelse af Fortegnelsen paa alle de
Skrifter som
Trykfriheden
har givet Anledning til,
hvor de sælges, hvad de koste, og hvor mange
Ark de indeholde.
Med en kort Erindring**

om et hvert Skrift.

Tyvende Stykke.

Kjøbenhavn 1771.

Tilkiøbs hos KANNEWORFF i Silkegaden No. 66.

2

Anmeldelse.

<?*

Til det danske Korte-Væsens desto bedre Befordring, er Videnskabernes Societet i Kjøbenhavn forundt Privilegium af 7de Inlii 1769, at dersom nogen af de Korter, som bemeldte Societet udgiver, skulle enten her eller anden Steds eftertrykkes eller udgives, maa ingen under 10 Rdlr. Mulct for hvert Kort som maatte medtreffes lade indføre eller faldholde samme i Hans Maiestets Riger og Lande, i hvad Format de end maatte være. Af samme Korter er allerede udkommen 2de udi stor Landkorte-Format, hvoraf det ene er over Kjøbenhavns Amt, og sælges paa Waisenhuuset for 2 Mark 4 Skilling, stor Format, og 1 Mark 8 Skilling mindre Format. Det 2det forestiller den

Nord-Østlige Fierdedeel af Sieland, og sælges i den Mummiske Boglade for 3 Mark stort Papir.

BICLIOTHECA REGIA

HAFNIENSIS

3

No. 275.

Brev fra Sandsigeren til adskillige om adskilligt i hans nyeligen udgivne Piece. Kjøbenhavn, trykt hos Paul Herman Höecke. 1771. Sælges sammesteds for 4 Skilling, stor i Ark i 8vo.

Vi have under No. 250 anmeldt det første Stykke af denne Sandsigere. De som have læst samme, kan uden Tvivl let slutte sig til, hvad man kan vente sig af denne geistlige Forfattere, der uden Tvivl har mere Mod end Forstand. I dette lidet Skrift underretter han Læserne om det Biefald hans første Piece har

4

310

havt, roser sig af den Dristighed, med hvilken han frem for alle andre vover at udlade sig, og laster det han ikke biefalder. Han troer og vist at have brudt lisen for den priselige lille Piece, Religion og Fornuft kaldet, item for Broderens Brev til sin Søster, og han troer tillige at der vil herefterdags mange flere saadanne nyttige Skrifter komme for Lyset. Endelig inviterer han til Subscription for de Piecer han endnu agter at udgive, af hvilke det første Heste kommer til at handle om Religionen, dens Sammenhæng med Regieringerne, og om geistlige Personer, saavelsom om de Anstalter der sigter til at danne Geistlige. Det andet skal handle om Borgerstanden og de Ting dem angaaende. Det 3die om Krigsstanden til Lands og Vands og hvad til sammes Forbedring udfordres, Publici egen Affection imod ham, siger han, har forbundet ham til saadan tjenstlig Arbeidsomhed; og vi ønsker det Publikum, hvis Affection denne Mand har vundet, til Lykke med deres nye Montesquieu, men beder tillige at de vil bære Omsorg for at han ikke ved alt for stærkt Arbeide ogsaa engang skulde faae Krabben-Eiland i Hovedet.

5

311 No. 276.

Upartiske Tanker om Land-Oeconomien i Dannemark, og billig Forslag til sammes ufeilbare Forbedring. Kiøbenhavn 1771, trykt og findes tilkiøbs hos Joh. Rudolph Thiele, boende i Peder Hvitfeldt-Stræde. Sælges paa Stadens Boglader og hos Kanneworff i Silkegaden i No. 66. for 12 Skilling, stor 3 Ark i 8vo.

Forfatteren holder for, at Gaase- og Svine-Avlingen er alt for vidt overdreven og burde indskrænkes saaledes, at enhver Bonde ei burde lægge sig efter et større Antal af samme end til hans Huusholdning maatte være nødvendig, at ikke en heel Mark dertil skulde opofres, men at de paa den Holsteenske Maade skulde underholdes. Bedre Heste burde anskaffes, og dette meener han kunde skee, naar enhver Proprietair blev forbunden til at holde en dygtig og forsvarlig Hengst paa sit Gods, af hvilke Bønderne paa det strengeste skulde tilholdes at betiene sig, og til stimme Brug ikke tillades andre end saadanne Hopper, som af Kyndige først maatte kiendes duelige m. m. Den meget skadelige Skik, efter hvilken Bønderne

6

312 sælge deres Høe og Halm, vilde han og have aldeles afskaffet, det er ventelig meent, at det ikke maatte tillades dem at sælge mere end de burde og kunde undvære. Træers Plantning, Humle- og Tartüffel-Avl ere og iblant de gode Ting, som Forfatteren ønsker at see forfremmede; men disse Ønsker ere ikke nye, vi have i mange Aar skrevet, i mange Aar ønsket: nu endelig kan man dog haabe med Tiden og efter Haanden, at see nogle af disse Umueligheder mulige, da Regieringen ikke trættes ved, daglig at udvirke nye og nyttige Foranstaltninger til det almindelige Beste. Vi tør derfor trøste Forfatteren med, at nogle af hans Forslag, og til Deels vil blive iværksatte, men alle og alle paa den Maade han saa let har udført dem, lade de sig vist ikke iværksætte.

No. 277.

Korte Tanker over de siden Skrivefriheden udkomne Skrifter, af en Patriot. Kiøbenhavn 1771. Sælges hos Höpfner i Skindergaden for 2 Skilling, stor 1/2 Ark i 8vo.

7

For paa 4 Sider i stor Stil at faae sagt, det som alle veed, nemlig, at de fleste af de Skrifter, som siden Trykfriheden ere udkomne, nogle faa fornuftige undtagne, ere Pasquiller og elendigt Tøi, har denne Forfattere umaget sig selv, Bogtrykker Hopfner og hans Presse.

No. 278.

Patriotens billige Klagemaal over utæmmet Horeries farlige Virkning i en Stat. Kiøbenhavn 1771. Sælges hos Kanneworff i Silkegaden No. 66. for 6 Skilling, stor 1 1/2 Ark i 8vo.

Her findes en Tale af Keiser Augustus til Indbyggerne i Rom, ved hvilken han forestiller dem Utugtens slette Følger for Staten, hvilket ikke kan være ubehagelig at læse for dem der ikke allerede kiender den. Forfatteren gjør ellers en Beregning, ved hvilken han vil vise at Opfostringshusene i London og Kiøbenhavn snarere burde kaldes Kirkegaarde, da kun den 5te Deel i Kiøbenhavn og den 6te Deel i London af de til Pleie optagne Børn beholde Livet. Men den gode Mand har med sin hele Beregning endnu intet beviist; han maatte først sige

8

314

os Forholdet imellem fødte og døde Børn, førend disse Stiftelser bleve oprettede, og dernæst dette Forhold efter deres Oprettelse, dersom da Forholdet af de døde er mindre mod de fødte før end efter, saa har han Ret, hvis ikke, har hans ortodoxe Nidkierhed forført ham til at skrive Usandhed, og gjøre en Indretning mistænkt, som, uagtet hans Beregning, frelser mangfoldige Børns Liv.

No. 279.

Enfoldig Samtale imellem en Borger og en Bonde, saare nyttig at læse for Proprietairer, Magistratspersoner, Consumptions-Forpagtere og Ridefogder. Uddragen af Peder Paarses Dagbog, og til Trykken befordret ved Ole Andersen P. p. G. Sogne- og Bondefoged. Kiøbenhavn 1771, trykt og faaes tilkiøbs hos A. F. Stein, boende i Skidenstrædet. Sælges og paa Børsens Boglader for 1 Mark 4 Skilling, stor 5 Ark i 8vo.

Det fornemste Indhold af denne Piece sigter til at vise den Uorden, Fornærmelse og Tab, som Kongen og det Almindelige lider ved den

9

315 nuværende Brændeviins-Forpagtning paa Landet. De som have Lyst til at viide den fulde Sammenhæng dermed, og alle de Kneb derved bruges, kan heraf vente en temmelig nøyagtig Underretning. Foredraget er muntert, og man kan læse det uden Kiedsommelighed, skjønt det er lidet mere vidtløftig end det behøvedes.

No. 280,

Philantropos om Qvaksalvernes Skadelighed i en Stat, Tegn hvorpaa man kan kiende dem fra de sande Læger, og Middel til at udrydde dem.

Non finis in longo miseris putrescere morbo,

Absolvisqve brevi morte, benignus homo eft.

Martialis.

Kiøbenhavn 1771, trykt og findes tilkiøbs hos Joh. Rudolph Thiele, boende i Peder Hvitfeldtsstræde. Sælges sammesteds, saa og hos Kannevorff i Silkegaden i No. 66. og paa Børsens Boglader for 4 Skilling, stor 1 Ark i 8vo.

10

116 (316)

Man skulde snart troe, at Forfatteren ikke saa meget af Had imod Qvaksalverie, som af Misundelse imod en af sine Ordens og Religions Forvandte har taget Penen i Haanden, for at berige os med dette vittige Ark. Hvad os angaaer, da kunne vi hverken betage os selv denne Mistanke, eller en anden ligesaa grundet, nemlig, at Forfatteren selv let kunde fortjene et Nummer iblandt Qvaksalverne, da han har Dumhed og Dristighed nok til at anføre Indpodningen iblandt de Ulykker der foraarsage det Menneskelige Kiøns Aftagelse. "Indpodning siger han, ved hvilken en Gift indbringes i Legemet, som aldrig igien uddrives, en Opfindelse, meget nyttig for visse Læger, naa den udøves paa de Rige." Sed credat Judæus apella. I øvrigt gaaer hele Meeningen ud paa Particulariteter, som ere forefaldne imellem Forfatteren og hans Rival, som han kalder Doct. Zer. O. Det ene af de Forslag han gjør til at afskaffe Fuskere, nemlig at ingen Apotheker maatte have Tilladelse at tillave nogen Recept, som ikke var skrevet af en til Praxis berettiget, synes ikke at være urimeligt.

11

317 No. 281.

Tanker og Fornemmelser i Rosenborg-Hauge, Stormens Aften den 24 Juli, da de smaa Siele holdte deres Klappejagt, samt en nye Forordning fra Samvittigheden, til Skræk for de ukydske Ægtemænd og Koner, og til Trøst for de fornærmede Ægtefæller. Kiøbenhavn 1771, trykt og findes tilkiøbs Hos T. Borups Enke, boende i store Helliggeist-Strædet. Sælges sammesteds, saa og hos Kannevorff i Silkegaden i No. 66. og hos Møller og Jonge paa Østergade for 6 Skilling, stor 1 1/2 Ark i 8vo.

Disse Blade ere fulde af en heel Hob usammenhængende og uforstaaeligt Sladder indflettede med pedantiske opskruede Talemaader uden Meening. Den saa kaldte Forordning fra Samvittigheden imod Horerie, er allene grov og dum, Forfatteren har selv mærket det, og ender derfor med denne sin Anmærkning: "Samvittighedens Sprog falder noget plump; men grove Folk skal have grov Confect; og Sandhed kiender ingen Kunstord; de findes kuns i Hyklerens Ord-Bog?" Den er da-

12

318 teret fra den Dydgiges Hierte den 28 Juli Ao. 1771.

No. 282.

Fornuftens og Skriftens Beviis for en overnaturlig Aabenbarings nødvendige Tilværelse og Hensigt. Betragtet i en Tale, holden for Præke-Sælskabet paa det Kongelige Collegium den 29de April 1771 af Søren Salling, Dyrkere af Fornuft-Viisdommen og Gudslæren. Kiøbenhavn 1771, trykt og forlagt af August Friderich Stein, og findes sammesteds til Kiøbs. Sælges og paa Adresse-Contoiret og paa Børsens Boglader for 1 Mark 4 Skilling, stor 5 1/2 Ark i 8vo.

Denne Tale er holden i et Sælskab, for hvilket Hans Højærværdighed Hr. Doct. Cramer var Præses, er tilskrevet Hr. Etats-Raad Ryeberg. Talen selv synes os mere ordriig end læreriig, men i Henseende til Sproget fortæner Forfatteren Berømmelse, da han vel har anbragt adskillige beqvemme, baade nye opfundne og gamle forglemte gode, danske Ord,

13

319 og udtrykker sig over alt meget bestemt og tydelig.

No. 283.

Jesus den trofaste Hyrde, forestillet i en Rabbinsk Ode af Carl Anton i Heimsted, nu til fleres Opbyggelse i det danske Sprog oversat af C. Norman. Kiøbenhavn 1771, trykt og faaes tilkiøbs hos August Friderich Stein boende i Skidenstrædet. Sælges og paa Adresse-Contoiret, og paa Børsens Boglader for 12 Skilling, stor 3 1/2 Ark i 8vo.

Er et meget opbyggeligt og smukt Skrift. Det har heller ikke tabt ved Oversættelsen.

No. 284.

Zwey erbauliche Betrachtungen: 1). Was der heilige Taufbund in sich begreife & c. 2). Was zum göttlichen heiligen Leben der gläubigen Seele, bey der beherzigung des hochwürdigen Abenmahls veranleite & c. Ausgezogen aus den dritten Theil des seligen Herrn Past. und Mag. Scrivers Seelen-

14

320 Schaß. Zum Durck befördert auf guter Freunde Kosten. Kopenhagen 1771, gedruckt bey August Fridrich Stein, wohnhaft in der Schiedenstrasse. Sælges samme Steder som de næst foregaaende for 1 Mark 4 Skilling, stor 11 Ark i 8vo.

Indholdet er bekiendt. — No. 285.

Et Elske-Digt af Kong Harald. Samt et lidet Anhang, forestillende Rosenborg-Hauge oplukt. Kiøbenhavn 1771, trykt og findes tilkiøbs hos Joh. Rudolph Thiele. Sælges og paa Børsens Boglader og hos Kannevorff i Silkegagen i No. 66. for 6 Skilling, stor 1 1/2 Ark i 8vo.

Forfatteren har oversat os Kong Haralds Digt, for at bevise at vore Forfædre ikke allene vare lige saa artige Folk som vi, men end og at deres Følelser vare mere ømme og tillige naturligere end vores, samt at vore Forfædre vare lige saa gode Poeter, som Grækerne eller Latinerne; Spørsmålet bliver, om en Svale

15

321

gjør en Sommer, dog ville vi ikke modsige Forfatteren, men overlader det til dem, der ere nøiere oplyste om de Gamles Sæder og Genie. I Anhanget, forestillende Rosenborg-Hauge oplukt, spørger Forfatteren om det er tilladt og anstændigt at læse i Kongens-Hauge, og efter nogle Irettesættelser paa Mandfolkernes og Fruentimmernes Forfængelighed, besvarer han sig selv med Ja, og tilbyder sig at føie Anstalt i Haugen til at opvarte med disse Blade.

No. 286.

Andet Stykke af Bondens Betænkninger

om de vigtigste Aarsager til de dyre Tider, og de betydeligste Midler til Dyrhedens ordentlige og bestandige Afhielpelse. Have a little patience. Sic Salvus tendis. Et cadit in nihilum, qvoad fuit ante nihil. Kiøbenhavn 1771, trykt i det Kongel. Universitets Bogtrykkerie hos A. H. Godiches Efterleverske ved Frid. Christ. Godiche. Sælges paa Bogladerne No. 5. og 8. paa Børsen for 1 Mark og 8 Skilling, stor 8 1/2 Ark i 8vo.

16

322 Vi Have under No. 39 anmeldt der første ste Stykke af disse Betænkninger. Skrivemaaden er i dette bedre, men Forfatteren er aldeles ikke forsynet med den Indsigt der behøves til det Arbeide, han paatager sig. Den Vitløftighed med hvilken han tillige afhandler sin Materie, gjør ham desuden uforstaaelig og kiedsommelig; da man med saa megen Tidsspilde maa oplede et og andet Got, som findes i disse Blade, saa som hvad han siger om vores Overdaadighed, vores alt for store Forbrugelse af fremmede og aldeles undværlige Varer m. m.

(Fortsættelsen følger.)

NB. Disse 286 Skrifter udgjør i alt 906 Ark koster 34 Rixdaler 2 Mark og 12 Skill.

1

Fortsættelse Fortegnelsen paa alle de Skrifter som

Trykfriheden

har givet Anledning til,

hvor de sælges, hvad de koste, og hvor mange Ark de indeholde.

Med en kort Erindring

om et hvert Skrift.

Første og Tyvende Stykke.

København 1771.

Tilkiøbs hos KANNEWORFF i Silkegaden i No. 66.

2

Anmeldelse.

Samuel Conrad Schwach, Kongelig privil. Bogtrykker og Boghandler i Aggerhuns Stift i Norge, antager Subscription paa en norsk Huusholdnings-Kallender, forfattet og forbedret af Cancellie-Raad og General-Conducteur Christopher Hammer i 2de Dele med smukke Vignetter. Den første Deel skal indeholde: Hvad der skal gøres Inden- og Uden-Gaards hele Aaret igiennem. Den anden Deel skal indeholde 13 Cap. og handle om Malning, Meel, Brød, Øl, Aggerdyrkning og Have-Væsenet, Astrologie, Hexekunst, med videre, som sees af en trykt Plan der kan faaes hos Boghandler Prast paa Børsen, hvor Subscribenterne kan lade deres Navne tegne.

Begge Tomer bliver overladte til Subscribenterne for 1 Rdlr. 72 Skilling paa Trykpapir, og 2 Rdlr. 24. Skilling paa Skrivpapir, hvoraf den halve Deel betaales ved den første Tomes Annammelse, og den anden halve Deel,

naar den sidste leveres, da den anden Deel tilligemed tvende Kobber-Plader, bliver mere end dobbelt saa stor, som den første. Elskere og Skiønnere af de Oeconomiske Videnskaber anmodes at lade sig tegne til Verkets Befordring, da Bogen strax skal blive trykt, naar man seer at Bekostningerne nogenlunde kan bestrides.

3

No. 287. Danophili Besvarelse paa de i det danske Magazin for patriotiske Skribentere No. 38. fremsatte 5 Spørsmåale, hvorhos ved hver Besvarelse er føiet en Moral til

Dannemarks Riges Opkomst.

Bonum multorum, privato Singulorum commodo longissime præferendum.

At alle leve vel, er Statens Velfærd,

Nytte,

Bort nogles Overflod, du Statens falske

Stylte.

4

326 Kiøbenhavn 1771, trykt og findes tilkiøbs hos Joh. Rudolph Thiele, boende i Peder Hvitfeldtsstræde. Sælges sammesteds, saa og hos Kannevorff i Silkegaden i No. 66. og paa Børsens Boglader for 8 Skilling, stor 2 Ark i 8vo.

Disse 5 Spørsmåale angaae Bønder og Proprietairer, og ere i Korthed af følgende Indhold: 1. Om det er mueligt for en Husbonde at bringe sine Bønder i en langt slettere Tilstand end de nu ere? 2. Om ved nogen Anordning kan bestemmes og befales, hvorvidt en Husbonde skal forstrække sine Bønder? 3. Om fornuftigviis kan ventes, at Prisen Jordegods herefter enten vil stige eller falde?

4. Om det ikke var tienligt, at Herredsfogden mødte ved Skifterne paa Proprietair Godserne, ligesom Birkedommerne paa Kongens Godser?

5. Om det var fornødent, at Proprietairene bleve befalede at lade udnævne Synsmænd fra Retten, naar de vil tage Fæld over en Bonde gaard, og at Bonden af Amtmanden bliver anordnet et Forsvar til at bivaane Synet, og derefter tale i Sagen? — — De

5

327

fleste af disse anførte Spørsmåale ere ikke ilde besvarede.

No. 288.

Baronen af Bratingshøi og Selskab, hvoriblandt Dannefærd, som Landmand faaer Leilighed at tale med Baronen om en frie og aldeles ubunden Agerforfatnings almindelige Fordele.

Agricola patriam parvosque nepotes sustinet. Virgil. Georg. Libr. 2.

Kiøbenhavn 1771, trykt og findes tilkiøbs hos Joh. Rudolph Thiele, boende i Peder Hvitfeldt-Stræde. Sælges paa samme Steder som næstforegaaende for 8 Skilling, stor 2 Ark i 8vo.

Forfatteren betragter Skaden af Fælledskabet, Nyttens af dets Ophævelse, Hindringerne for Ophævelsens Iværksættelse, og endelig hvorledes disse Hindringer og den Skade af de hos Bonden herskende skadelige Fordomme kunde hæves.

6

328 No. 289.

Forslag til en Kongelig Reformation's Kommission, i Hensigt at forfatte en retskaffen varig Plan for Oeconomie-Kommerse- og Finants-Væsenet i Dannemark, ved Christian Martfeldt, Kansellieraad og Sekretær ved Landhuusholdnings-Sælskabet. Kiøbenhavn 1771, trykt hos August Friderich Stein. Sælges hos Forfatteren 2den Dør fra Assistentzhuuset, samt hos Kannevorff i Silkegaden i No. 66. for 1 Mark, stor 4 1/2 Ark i 8vo.

Det var at fornærme vore Læsere, ifald vi foretog at berette dem Indholdet af dette Skrift, da vi bør

formode, at ingen som elsker Fædrenelandet, som lader sig dets Velgaaende være magtpaaliggende, og som finder Behag i sand Kundskab om de rette Midler til dets Velstand, har ladet det ligge ulæst; men gid man allene ikke af Egenkierlighed, Selvklogskab eller Misundelse, lader det blive ved at læse det!

7

No. 290,

329

Hiertet er min Dronning, Fornuften er min Konge, eller Svar paa det i Magazine fremsatte Spørsmaal No. 72. Er det mueligt at en Hustrues Boelere kan være hendes Mands oprigtige Ven og troe Raadgivere? Naar Manden tager ham til sin Fortroelige, hvad bliver da Følgerne deraf for dem alle tre og Børnene? — Her er et Svar, men her spørges om det er grundig og efter Ønske? Kiøbenhavn 1771, trykt og findes tilkiøbs hos Joh. Rudolph Thiele, boende i Peder Hvitfeldts-Strædet. Sælges og paa Stadens Boglader og hos Kannevorff i Silkegaden i No. 66. for 6 Skilling, stor 1 1/2 Ark i 8vo.

Dumt er Spørsmaalet, og ligesaa dumt er hele Svaret. Man kan see, at det er af samme Forfattere som den Allegoriske Drøm og nogle andre ligesaa devote Piecer. Han maa uden Tvivl være affældig og til Alders; thi det lader som han af Desperation eller Misundelse havde paataget sig at være Kydskheds og Dyds Herold.

8

330 No. 291.

Forsøg til Betragtninger over Johannes Theologi Aabenbaring. Forfattet af Peder Marcusen i Kousted, Nørre-Jylland, Aar-Huus-Stift. Kiøbenhavn 1771, trykt hos Nicolaus Christian Höpfner, Directeur over Hans Kongel. Maiestets og Universitets Bogtrykkerie. Sælges hos Rothe i No. 8. paa Børsen, hos Bogbinder Carum i Randers, og hos Forfatteren i Kousted ved Randers for 6 Skilling, stor 2 1/2 Ark i 8vo.

Dette skal kun være til en Prøve paa en udførlig Afhandling om denne Materie, til hvilken Forfatteren indbyder Prænumeranter. Af Prøven kan man see at Forfatteren har læst; men hvorvidt han er skikket til at gjøre dette Arbeide bedre end fine Formænd, kan man ikke aldeles lige med Vished.

No. 292.

Jeg ligger for Døden, kom og beret

mig. Og det skedte ved en Hændelse, at

9

331

en Præst drog den samme Vei ned, og der han saae hannem, gik han hannem afsides forbie. Kiøbenhavn, trykt hos L. N. Svare, boende i Skindergaden, og findes hos hannem tilkiøbs, 1771. Sælges og hos Møller og Jonge paa Østergaden for 4 Skilling, stor 1 Ark i 8vo.

Forfatteren vil ved dette ondskafulde Skrift hevne sig over nogle af Byens Præster, som efter hans Beretning, om Aftenen Klokken 11. skal ved deres Tienestefolk være blevet nægtet at komme til en Syg, som vilde berettes; men der behøves mere til at troe, at dette Menneske skulde frem for alle andre have havt det Vandhæld, at sende forgieves Bud til 4 Præster, førend han kunde faae den 5te overtalt til at komme, end allene at see det paa Prent, i disse for offentlig Løgn og Bagtalelse saa heldige Skrivefriheds Tider. Dette slemme Menneske har endog den Dristighed, efter at have gjort sit Beste til at beskiemme vore Præster, at anraabe dem om at lade Lovens Torden rulle over de Mægtiges stolte Hoveder, paa de Steder, hvor Herren har givet dem Magt og Myndig hed til at tale. Af baade det ene og det

10

332 andet kan man letteligen see, hvad man har at troe om Skriftet og dets Forfattere.

No. 293.

Et Merkværdigt Syn over Kiøbenhavn i

i Følge med den allegoriske Drøm. Kiøbenhavn 1771, trykt og findes tilkiøbs hos Borups Efterleverske boende i store Helliggeist-Strædet. Sælges og hos Møller og Jonge paa Østergaden for 6 Skilling, stor

2 Ark i 8vo.

Det er de overblevne usolgte Exemplarer af den allegoriske Drøm, hvilken vi under denne Fortegnelses No. 274. have anmeldt, som denne Drømmere har været opvask nok til at vedhefte dette hans saa kaldte mærkværdige Syn, for at blive sit Kram qvit. Synet er som Drømmen, saaledes som det kan falde i en forrykt og usammenhængende Hierne. Desuden tales paa Titelbladet om et Syn; men i Skriftet bliver det til en apocryphisk Tale, holden af en velgjørende Silphe eller Luftgeist.

11

333

No. 294.

Nye Prøve af Skrivefrihed. Kiøbenhavn, trykt i Pressens gyldne Alder 1771. Sælges paa Stadens Boglader og hos Stein i Skidenstrædet for 12 Skilling, stor 2 1/2 Ark i 8vo.

Tanker ere Toldfrie, siger Forfatteren i sin Fortale, men naar de trykkes maa de dog tolde, og dette tænkte han maaskee ikke paa, da han skrev disse dristige Stropher, som indeholder Erindringer og Regler for Kongen, samt Forfatterens egne Betænkninger over et og andet Foretagende. Megen Sandhed, meget rigtigt og got findes paa disse poetiske Blade; men Forfatteren havde kundet gjort det endnu bedre, dersom han i alle Ting havde havt den sande Oplysning og Indsigt, og ikke rettet sig efter hvad der siges i Byen. Ikke desto mindre bør man vente, at hans Dristighed kan undskyldes, for den Redeligheds Skyld der synes at veilede den.

No. 295.

Et nyt Brev fra Jomfr. Rebekka Abeltoft til sin Broder, som haver læst hans Betænk-

12

334

ninger over dem, som uden Ægteskab og videre Straf avle Børn sammen. Kiøbenhavn, trykt hos Paul Herman Höecke, 1771. Sælges sammesteds, saa og paa Stadens Boglader for 10 Skilling, stor 2 1/4 Ark i 8vo.

Vi have under No. 263 i denne Fortegnelse anmeldt det Skrift, paa hvilket dette er en Besvarelse, og meget vel udarbejdet Igiendrivelse. Forfatteren, i hvo han er, har fuldkommen indseet de Grunde, der have givet Anledning til den omtvistede Forordning; de svage Hoveder, som nu ikke kan begribe den, behøve allene at læse dette Skrift, der uden Tvivl vil stille dem tilfreds.

No. 296.

Tanker om Præsternes Gaarder og Jorder, samt disses Indvikling i det skadelige Fælledskab af Philander. Kiøbenhavn 1771. Sælges hos Kannevorff i Silkegaden i No. 66. for 8 Skilling, stor 2 Ark i 8vo.

13

335

Den urimelige Plan til en aarlig staaende Pengeløn for Præsterne, af Comphilopatreias, (see No. 110 i denne Fortegnelse,) erindrer og igiendriver denne Forfattere i Korthed, og giver artige Betænkninger over et og andet Træk i samme. Derefter Viiser han den betydelige Nytte det vilde være for Landet, og hvor nødvendigt det er, at det skadelige Fælledskabs Ophævelse først og fornemmeligst blev foretaget ved Præsternes Gaarder, det vilde iblant andet blive et virksomt Middel til at faae Bønderne til at holde Vandet fra deres Agre, da de derved bleve nødte til at grøfte. "Her ligger, siger Forfatteren, mange Domme, Kongelige

Ordres om den Sag. Her spørges offentlig,

hvad Middel her er imod den skadelige

Efterladenhed; men hvad hielper, det, at Collegier spørger, og Patrioter svarer, naar de nyttigste Anslag aldrig bliver sadte i Værk. Amtmandene glemme saadanne Ting; hvad hielper Kongens Bekymringer,

Omsorg og Befalinger til Landets Beste, naar de allene oplæses og henlægges. Gud send dog en Patriotisk Aand i Betienternes Hierter til at understytte den beste Konges Villie, eller en Nidkierheds Aand i

14

336 Kongens Hierte, til at straffe forsømmelige og unyttige Betientere. Hvor er det Sted, hvor vore nyttige Forordninger til Landets Opkomst sættes i Værk? Forunderlige Dumdristighed! at slaae endog de nyeste

Ordres i Glemmebogen. Hvor er den nye Forordning om øde Gaarders Opbyggelse? Hvor mange Gaarder ere opbygte? Hvor mange Mulcter ere for den Forsømmelse, eller rettere Foragt, inddrevne? Man har ikke engang æsket Præste Attest. Hvor er den om Tjenestefolk paa Landet? Hvor er den om Fælledskabets Ophævelse? de med flere ere cassetede; thi at de aldrig adlydes, men trodses, det er endnu værre. Den viseste Salomon kan intet udrette, naar han har dovne og utroe Embedsmænd. Skal Kongens Villie skee, da maa den sættes i Værk; skal Fælledskab ophæves, da maa det alvorlig befales og begyndes paa; gid da Begyndelsen maatte skee med Præstegaardene, saa fulgte nok Resten." Endelig besvares og her baade de rimelige og urimelige Indvendinger, der kan gøres imod Fælledskabs Ophævelse ved Præstegaardene. Forfatteren fører overalt en Munter og behagelig Stiil, der foruden den

15

337

Grundighed og Korthed, med hvilken Tingen er afhandlet, gjør dette Skrift meget læseværdigt.

No. 297.

Alle Menneskers nødvendige og skiønsomme Eftertanke om Jorderiges falske Christendom udi Sacramenternes vildfarenden Misbrug, samt Lærdomme og Oplysning om dets rette Brug, samlet og sammenskrevet paa eenfoldigste Maade, og til Trykken befordret af Erich Meyer. Christiania, trykt hos Kongelig privil. Bogtrykker og Boghandler i Aggerhus-Stift, Samuel Conrad Schwach, 1771. Sælges samme Steds, og i Kiøbenhavn hos Salto i Vimmelskaflet, hvor Collectionen No. 17. sees over Døren, for 1 Mark 8 Skilling, stor 9 1/4 Ark. i 8vo.

Vi vide næsten ikke, hvad vi skal sige om denne besynderlige Skribent. Det synes ikke at Ondskab mod Religionen har givet ham Pennen i Haanden, endskiønt visse pøbelmæssige og gemeene Talemaader om de hellige Ting i Kirken, vel kunde bringe os paa de Tanker; men meget mere en fanatisk Aand og en sygelig

16

338

Indbildning, ved hvilken han med stærke Skrit nærmer sig til Sværmernes Klasse. Vel har han været saa fornuftig i sin Tilskrift til Hans Maiestet Kongen, at sige os: at han er en Læg Mand, saa han derfor kunde synes at have Fordring paa en lemfældigere Dom; men da han alle Vegne i Skriftet viser sin Foragt, baade for Lærdom og de Lærde som kan have Indsigt i Grundsprogene, saa kan man sige om ham: per quod quis peccat, per idem punitur & idem; thi hans hele Skrift er skrevet fordi han ingen Indsigt har havt i Skriften og dens Fortolkningsmaade, og ellers havde han ikke fundet Grunde for sine sære Meninger, og aldrig meddeelt Publicum saadan forvilder Hiernesvind, af hvilket vi til en Prøve vil henviise Læseren til pag. 89. samme Proces maa nu o.s.v. til Enden pag. 90. Saadanne mystiske og forrykte Tanker findes næsten i det Hele Skrift, som røber tydelig nok en svimlende Hierne. — —

(Fortsættelsen følger.)

NB. Disse 297 Skrifter udgjør i alt 937 1/2 Ark koster 35 Rixdaler 3 Mark og 8 Skill.

1

Fortsættelse af Fortegnelsen paa alle de som Trykfriheden har givet Anledning til, hvor de sælges, hvad de koste, og hvor mange Ark de indeholde. Med en kort Erindring om et hvert Skrift.

Andet og Tyvende Stykke.

Kiøbenhavn 1771.

Tilkiøbs hos KANNEWORFF i Silkegaden i No. 66.

2

Anmeldelse.

Da en Deel Personer have ladet sig merke med at have Lyst til at faae en Samling af de smukkeste smaa Arier som synges paa Hof-Theatret; saa bekendtgjør Msr. Mereier, som forestaaer Musikken ved den franske Comoedie, at alle saavel Vocal- som Instrumental-Stykker af disse Arietter kan faaes hos ham, enten under et, eller hver for sig, efter Behag til alle Slags Instrumenter; men det maatte mældes ham nogle Dage forud. Prisen paa hver Ariette med sine tilbehøriges Stemmer, er 4 Mark dansk. Bemeldte Monfr. Mereier boer paa Østergaden hos Bundtmager Rümeler i No. 44., og findes hiemme fra 8te til 10 om Formiddagen, og fra 2 til 4 om Efter- middagen.

3

No. 298.

Et Skrift Uden Tilel, men sammensat paa det skønsommeste efter det nu brugelige Arbeide, a quatre Coleurs, og af Forsigtighed trækket igiennem Eddike, samt tørret siden i Enebær-Reg, alt for at forhindre Smitsomheden. Givet til Friskolernes Nytte, i Betragtning af det gamle Ordsprog: Jung gewohnt, Alt gethan. Kiøbenhavn 1771, trykt A. F. Stein, boende i Skidenstrædet. Sælges paa Adresse. Contoirets Lotteri-Contoir for 12 Skilling, stor 4 Ark i 8vo.

4

342

Efter en heel Hob uskyldige satiriske og muntre Betragtninger over Tienere, Tienestefolk og Herskaber, i Anledning af den Skiebne der synes at have forandret de førstes forrige behageligere Udsigt, giver Forfatteren, der selv er Tienere, et Forslag til en Kasse, til hvilken alle ugifte Tienestefolk af begge Kiøn skulde contribuere, for deraf at nyde got i deres Alderdom. Denne sprogyndige og i sit Slags belæste Forfattere, underskriver sig Christian W. Goebel, der uden Tvivl ogsaa er Autor til nogle forhen udkomne Blade i 4to, under Titel: Altid noget Nyt & c. see Fortegnelsens No. 48.

No. 299.

Emilia eller Elskovs og Venskabs Virkninger. Et nyt Stykke i Tre Meter, Kiøbenhavn 1771, trykt og findes tilkiøbs hos Johan Rudolph Thiele, boende i Peder og hos Kannevorff Sælges sammesteds, saa og hos Kannevorff i Silkegaden i No. 66. og paa Børsens Boglader for 1 Mark, stor 5 1/4 Ark i 8vo.

5

343

Dette Stykke hos hvilket er tilføiet et lidet Hyrdestykke med Titel: Phyllis eller den belønnede Kierlighed i To Acter, af samme Forfattere, er af I. C. Bie, og begge af ham dediceret til den danske Skueplads. Men det gjør os ont, at da disse Stykker ere anmeldte som hans sidste Arbeide, de dog ere saa lidet skikkede til at krone hans øvrige Skrifter; thi baade Inventionen, Tankerne og Poesien ere saa lidet lykkelige, saa svage og tvungne, at man ikke uden Misfornøielse kan læse det.

No. 300.

Forsøg til Dannemarks Commercies, samt den danske Coffardiefartes Forbedrelse, formedelst en beqvem og rummelig Havn og Handels Anlæggelse udi Helsingøer. Trykt udi det Kongel. allene privilegerede Bogtrykkerie, 1771. Sælges hos Boghandlerne Rothe og Pelt paa Børsen, Kannevorff i Silkegaden i No. 66., og hos Bertelsen paa lille Kiøbmagergade for 1 Mark, stor 5 1/2 i Ark i 4to.

Forfatteren betragter først Dannemarks nærværende Handels Virkning paa det Almin-

6

344 delige, og formeener at finde i den utrolige Mængde Udenrigs-Vare, hvilke saavel den lovlige som contrabande Handel tilfører os, Hovedkilden til Rigets nærværende Penge-Mangel. Dette vil han bevise ved en Beregning, eller snarere en Formodning om den Summa, som allene fra Kiøbenhavn udgaaer til fremmede Steder. Herpaa taler Forfatteren noget om Handelen, saavel med Landets egne raae eller forarbejdede Produkter, som med Udenrigs-Vare, fra og til fremmede Steder. Om den første siges allene, at den kunde være Landet til Fordeel; den sidste troer han at vilde forfremmes, ved at friegive de Vare, som skulde sendes fra fremmede Pladser, fra Told-Erlæggelse, og ved at indskrænke de Handlendes alt for store Antal, som da kunde lade sig nøie med mindre anseelig Avance, naar der vare ferre som deelte Gevinsten, Det Forslag Forf. giver, ved Premiers Uddeelse, at opmuntre Coffardie-Farten, kunde være got, dersom dertil kunde udfindes en Fond; thi den foreslagne Collect, vilde ved nærværende Penge-Mangel langt fra ei blive tilstrækkelig. Forslaget om en Havns og Handels Anlæggelse i Helsingøer, er et vidt udseende Project, hvis lykkelige Ud-

7

345

førsel dog vel ikke kunde forhindres, uden ved Stedets naturlige Ubeqvemhed, eller ved Mangel paa de dertil nødvendige Summer. Hvad det første angaaer, da synes de paa en liden Havn og et Bolværk hidindtil med slet Fremgang anvendte anseelige Bekostninger, ei at love meget fordeelagtigt for et større Foretagende. Summerne angaaende, da har Forfatteren vel forud seet, at enhver bemidlet ei vilde være ret beredvillig, til at betroe sin Formue til et Foretagende, hvis Udfald endnu var tvivlsomt, og derfor ei uden Aarsag ønsker en Kongelig Garande for Kapitalens Sikkerhed. Og endelig i Henseende til de Midler, ved hvilke han vil forskaffe sig de til Handelens Begyndelse nødvendige Summer, da kan hans Forslag paa ingen Maade billiges; thi ei at tale om, at de 3 Millioner Gevinst, som han tilskriver en vis Mand i Dannemark, er en temmelig uvis Gisning, saa var det dog aldeles ubilligt, og et med Flids og Arbeidsomheds Forfremmelse stridende Foretagende, at betage en Mand, som ved almindelig nyttige Anlæg var bleven formuende, den Frihed, at bruge sine Midler paa hvad lovlig Maade han got syntes. Men lad endog være, at alle de Vanskeligheder, som

8

346

Havnens Istandsættelse og Kapitalernes Tilveiebringelse kunde være underkastet, vare at hæve, vilde da den af dette Arbejde fremvoxende Fordeel være saa stor, at man ei skulde kunde haabe den lige saa betydelig, om man saaledes, som Autor har det i Sinde med Helsingøer, gjorde Kiøbenhavn til et Oplagssted for Udenrigs-Vare, da dog Kiøbenhavn efter hans egen Tilstaaelse har en af de fortræffeligste Havne i Verden, og var den til sin Havns Anlæggelse udforderlige Million ey ulige nyttigere og sikkrere anvent, naar en Deel af omtalte Oplags Vare derfor blev indkiøbt. Overalt kan man paa ingen Maade troe Forfatteren paa hans Ord, naar han uden ringeste Beviis snart paastaaer, at man i Helsingøer skulde vinde 10 pro Cento, snart siger 5 pro Cento, paa en Summe som i Kiøbenhavn ei indrenter uden 1 pro Cento.

No. 301.

Et aabent Brev fundet ved Indgangen til Kongens-Hauge. See! læs og tænk! Tavshed belønner den Fornuftige. Kiøbenhavn 1771, trykt og findes tilkiøbs hos

9

347

Borups Efterleverne boende i store Helliggeist-Strædet. Sælges sammesteds, saa og hos Kanneworsk i Silkegaden og hos Møller og Jonge paa Østergaden for 4 Skilling, stor 1 Ark i 8vo.

Intet er i disse Tider saa ubetydeligt, at vore nødlidende Skribentere jo tage deraf Anledning til at skrive et Stykke. Got er det for mange at denne Næringsvei er oplukket; men bedre var det, om en Deel af disse Tidens Skrifter vare lige saa ubetydelige som dette, hvis hellige Forfattere allene tilkiendegiver sin Frygt for de Smukkes Kydskheds Besmittelse i den farlige Rosenborg-Hauge, og til den Ende, saa got, som han kan, giver en vis, hans Allerkereste, nogle Advarsler, om at imodstaae Fristelser, naar hun vover sig i Haugen.

No. 302.

Philo-Dano-Norvagi oprigtige Tanker til bedste Eftertanke, udgivet i Trykkefrihedens 8de Maaned i Norge. Christiania 1771, trykt hos Samuel Conrad Schwach, og er samme Steds at faae tilkiøbs. Sælges

10

348

her i Mummes Boglade for 1 Mark 4 Skilling, stor 6 Ark i 8vo.

Efterat Forfatteren har igiennemgaaet adskillige af Philopatreias og Philodani Satser, saavel i Henseende til Dannemark som Norge, gjør han omsider følgende Forslag til Norges Opkomst, nemlig, at Norge skulde Have 1). et Oeconomie og Commerce-Collegium. 2). En Vexel- og Laane-Banque. g). Et Universitet, som efter Forfatterens Tanker burde anlægges i Tønsberg, og for det første, underholdes af Norges latinske Skolers mere end fornødne Indkomster, og af Bøxelen, som burde betaales dobbelt, paa det at Halvdeelen deraf kunde tilfalde Universitetet. 4). At Finalen af alle Processer i Norge, maatte blive fastsat til Ober-Hofretten. §). En stedsevarende og uindskrænket Tilladelse til alle Skifter i Norge, at indføre udenrigske Korn- og Fede-Varer m.m. 6). At alle Uddrivninger, fornemmelig af Landlæggerne, herefter maatte skee med al muelig Forsigtighed og Sparsomhed. 7. At see ved en fornyet Commerce-Tractat med Engeland, at faae Tolden paa de norske Produkter i de 3de Engelske Riger nedsatte til

11

349

det halve af hvad den nu er, imod at Tolden af de engelske Manufaktur-Vare i Norge ligeledes blev modereret til det halve.

No. 303.

Et Syn i en Drøm om store forestaaende Tildragelser af Himlens Tegn. Skriv de Ting som du haver seet, baade de som ere og de som skal skee herefter. Kiøbenhavn 1771. Sælges hos Thiele i Peder Hvitfeldtstrædet, paa Børsens Boglader og hos Kannevorff i Silkegaden i No. 66. for 8 Skilling, stor 2 Ark i 8vo.

Er en Efterabelse af Ole Børgesens Syn, maaskee af samme Forfattere. Den hele Tingest er sammensadt af Bibelske Talemaader, som enhver kan forklare efter got Befindende, og maaskee lede langt meere ud deraf, end Forfatteren selv har tænkt.

No. 304.

Nogle Tanker fra en gammel berømt Hedning, til Overbeviisning for vore Tidens

12

350

hedenske Gierninger. Omnes Virtutes jacere necesse est, Voluptate dominante. Cicero. Kiøbenhavn 1771, trykt og findes tilkiøbs hos Joh. R. Thiele, boende i Peder Hvitfeldts-Strædet. Sælges og paa Stadens Boglader og hos Kannevorff i Silkegaden i No. 66. for 8 Skilling, stor 2 1/4 Ark i 8vo.

Forfatteren fortæller hvad Cicero siger, og hvad han videre siger om Dyds og Vellysters Følger og Virkninger for Menneskene og Stater; men han fortæller det i en Tone, der langt fra ikke er vellydende og behagelig nok til at forskaffe sig Tilhørere.

NO. 305

Frie og grundede Tanker om Boleriet. Samt Religionens Brev til Verdens, især Kiøbenhavns dydige Indvaanere. Dev. Under en alvorlig Titel kan der og være skiult noget got. Kiøbenhavn 1771, trykt og findes tilkiøbs hos Borups Enke. Sælges samme Steds for 6 Skilling, stor 1 1/2 Ark i 8vo.

13

351

Det er uden Tvivl af samme Forfattere, som Brevet fra en Broder til sin Søster, (see denne Fortegnelses No. 263.) Et Menneske der efter al Anseelse prædiker Dyd for Dagløn; men dette kunde man dog tilgive ham, dersom han ikke skrev saa daarligt.

Ns. 306.

De danske Skriverses Ulyksaligt Skiebne, som en Følge af hemmelige Landsforræderes Intriguer, oplyst for Kongen til forventende allernaadigst Forandring. Kiøbenhavn 1771. Sælges hos Kannevorff i Silkegaden og, paa Børsens Boglader for 6 Skilling, stor 1 1/2 Ark i 8vo.

Dette er uden Tvivl forfattet af en afskediget Skrivere, der er endnu bleven mere vanhædig ved Anordningen om de Militaires Forfremmelse ved Penen og til andre smaa Embeder; thi han skiender derover paa Regjeringen og alt det dertil hører, i en forskrækkelig Tone, og truer med Hevn og ødelæggelse.

14

352

No. 307.

Svar paa den nylig udkomne Piece: Jeg ligger for Døden, kom og beret mig. Veritas odium parit. Kiøbenhavn 1771, trykt paa Forleggerens Bekostning. Sælges hos Bogtrykker Svare i Skindergaden, hos Bruun i St. Giertrudstrædet for 2 Skilling, stor 1/2 Ark i 8vo.

Dette er ikke Svar paa Piecen, som der staaer paa Titelen; men en heel Hoben gemeene og dumme Grovheder imod den der i Aviserne af 23 August havde skrevet imod samme, og synes næsten at være af samme Forfattere, som det Skrift, dette udgives for et Svar imod.

No. 308.

M. Th. Brünnichii Zoologiæ Fundamenta Prælectionibus academicis accommodata. Grunde i Dyrelæren. Hafniæ & Lipsiæ MDCCLXXI, apud Frider. Christ. Pelt. Litteris Godichianis. Sælges hos Boghandler Pelt paa Børsen, og hos Forfatteren paa

15

353 Nørregaden lige for tydsk Kirke for 3 Mark, stor 16 Ark i 8vo.

Er en Veiledning til Kundskab om Dyrenes Slægter, som efter disse med megen Flid udarbejdede Tabeller lettere naaes, endog uden mundtlig Underviisning, end efter det Linneiske System. Den hele Afhandling er skreven paa Latin, med dansk Oversættelse ved Siden, hvorved den endnu bliver mere almindelig nyttig, Forfatteren har heller ikke været vanhædig med sine danske Kunstord, hvor han har været nødt til at gjøre nye. Prof. von Aphelen har ellers sparet ham herudi en Deel Umage, ved den Nytte Forfatteren har havt af hans gode Oversættelse af Natur-Historien.

No. 309.

Nogle faae Tanker, i Anledning af Philopatriæ trende Anmærkninger, om de dyre Tider og Handelens Svaghed, om Rettergang og Geistlighedens Indkomster, skrevne og over samme Materier udi trende Afhandlinger, forfattede af von Erdenkloß. Hvor næst følger hans Ansøgning for hans

16

354 nærmeste Ven Philantropos. Den første Afhandling. 1. Om de dyre Tider, hvad der foraarsager samme, og hvorledes de kan forekommes. 2. Om Handelen, samt dens Svaghed og Opkomst. Kiøbenhavn 1771. Er tilkiøbs hos A. Bruun, boende hos Brændeviis-Brænder P. Jørgensen i store Strandstrædet. Sælges der for 10 Skilling, stor 2 1/4 Ark i 8vo.

Saa kiedsommelig og sladdervoren som Titelen er, er og det hele Skrift. Man kan ikke sige at Forfatteren jo for en stor Deel siger det som er sandt; men hans Sandheder ere alt for almindelige, og baade sagt og skreven Hundrede Gange i disse Tider, saa at man vinder slet intet ved at læse dem her paa nye, thi Stilen er endog kiedsommelig.

(Fortsættelsen følger.)

NB. Disse 309 Skrifter udgjør i alt 985 1/2 Ark koster 37 Rixdaler 1 Mark 4 Skilling.

1

Fortsættelse af Fortegnelsen paa alle de Skrifter som

Trykfriheden

har givet Anledning til,

hvor de sælges, hvad de koste, og hvor mange

Ark de indeholde.

Med en kort Erindring

om et hvert Skrift.

Tredie og Tyvende Stykke.

Kjøbenhavn 1771.

Tilkiøbs hos KANNEWORFF i Silkegaden i No. 66.

2

Anmeldelse.

Sal. Raadmand Tullins Skrifters 2den Tome har nu forladt Pressen, Subscriberterne her af Staden vilde derfor lade deres Exemplarer afhente, enhver hvor han har subscriberet, med 72 Skillings Erleggelse for Exemplaret paa Skrivpapir og 60 Skilling paa Trykpapir, ligesom og de udi Provincerne forlangte Exemplarer ufortøvede blive vedkommende Commissionairer tilsendte. Subscription imodtages endnu, saa længe 3die og sidste Tome er under Pressen, men siden koster hele Værket, det lidet Antal Exemplarer paa Trykpapir, som endnu er tilbage 2 Rdlr. 24 Skilling, thi paa Skrivpapir er det allerede ikke mere at faae.

3

No. 310.

Ligenes Besværing over Jerusalems Forstyrreterne. Trykt i de Elisæiske Marker 1771. Sælges paa Stadens Boglader, hos Kannevorff i Silkegaden, og hos Bogtrykker Thiele i Peder Hvitfeldts-Strædet for 6 Skilling, stor 1 1/2 Ark i 8vo.

Forfatteren af denne Piece er vred paa dem, der have foreslaget den Forandring med Ligenes Begravelses Tid, han synes endog pag. 17. at udpege nogen særdeles Person. Den Indvending han gjør, at her er tilbage i Staden de Ting, der langt mere kan fordærve og

4

358

befænge Luften end alle Ligene, er rigtig nok, thi Garvere, Feldberedere, Slagterne, Fiskerkonerne m. fl., burde og i saa Fald forvises Byen; men Forandringen er uden Tvivl skeet mere for at give Anledning derved til Overdaadigheds Aftagelse ved Begravelsen, end for at forekomme usund Luft.

No. 311.

Urigtigheden i Comphilopatreias Plan til en aarlig staaende Pengeløn for Præsterne, overalt paa Landet i Dannemark. Tydelig forestillet af Philadelphus. Kjøbenhavn 1771, trykt og sindes tilkiøbs hos A. F. Stein, boende i Skidenstrædet. Sælges og paa Børsens Boglader og hos Kannevorff i Silkegaden i No. 66. for 8 Skilling, stor 2 1/4 Ark i 8vo.

Forfatteren har gjort sig den Umage ret methodice at bevise Urigtigheden af denne urimelige Plan, og efter hans Overregning kommer der til at fattes allene 14328 Rdlr. 4 Mk. i den Summa af hvilken Præsterne efter Hr. Comphilopatreias Forslag skulde lønnes. Forfatteren af denne Piece slutter endelig med det Ønske,

5

359

at hans Velærværdighed, i Fald hans Plan skulde blive virkelig, maatte forflyttes fra Smørum Herred i Siellands Stift, til Hids Herred i Aarhus Stift, og der i mange Aar høste Frugten af sin patriotiske Tænkemaade.

No. 312.

Patrioten eller den gode Borger.

Virtus, repulsæ nescia sordidæ, Intaminatis fulget honoribus, Nec sumit, aut ponit secures Arbitrio popularis auræ.

Horat.

Efter Begiering oversat af P. T. W. Kiøbenhavn 1771, trykt vaa Kannevorffs Bekostning og sælges hos ham i Silkegaden No. 66. for 8 Skilling, stor 2 Ark i 8vo.

Den gode Borger beskrives i dette smukke Stykke fra Vuggen af til Dommersædet paa en saa yndig og indtagende Maade, at Sielen opløftes ved at læse det, og man faaer ny Lyst til at fortiene Navn af sand Patriot. Forlæggeren har tilskrevet denne liden Afhandling Kiø-

6

360 benhavns Hof- og Stads-Ret, og hertil har uden Tvivl fornemmelig det Sted givet Anledning, hvor Patrioten skildres paa følgende Maade: "Han skeer sig paa Domstolen i en Carakteer, som kommer ham til at skielve. I Guds Sted at være Uskyldigheds Forsvarere, Lasters Hevner, Dydens Belønner,

Faderløses Fader og Enkers Beskytter, er i hans Tanker den tungeste Pligt, som kan

paalegges et Menneske. Borgerens Ære, hans Gods, hans Rolighed, ere ham betroede

Helligdomme, hvilke han ei betragter anderledes end med en ærbødig Gysen. Han forjager af sit Hierte alle Fordomme som kunde overfalde hans Samvittighed, og alle Sinds Lidelser, som kunde forblinde hans Sandser. Da forsvinde den Stores Magt, Anseelse og Fortienester for den nedrigste og ringeste af hans Medborgeres Rettigheder; og hans arrigste Fiendes gode Sag vinder Seier over hans Ømhed for hans fortroligste Ven." Kunde saadanne gode Skrifters Tal forøges iblant os, da turde maaskee med Tiden den afskyelige Misundelse, indbyrdes Had og Mistænkelighed, som Fortrykkelse er Aarsag til, blive forvandlet til

7

361

sand indbyrdes Kierlighed og Enighed iblant os, enhver vilde da maaskee stræbe at forbedre sig selv og undskylde Feil for sin Medborgere, i Stedet for at man nu seer Personer, som neppe kiender Dyd og Redelighed uden af Navnet, offentlig at laste, bebreide og beskiette deres Næste for de Feil, som de selv daglig begaae.

No. 313.

Fritanker fra Christian Ramus Ferslev, Klokker i Bogense. Sorøe, trykt hos Jonas Lindgren, det ridderlige Academies Bogtrykker. 1771. Sælges hos Møller og Junge paa Østergade No. 46. I Odense hos Bogbinder Milo og i Bogense hos Forfatteren for 8 Skilling, stor 2 Ark i 8vo.

Indeholder en Deel smaa Vers over adskillige Materier. For Exempel det 9de over Kundskab om sig selv.

Nysgierrighed vil vide alt,

Hvad andre taler, gjør, har, fattes,

Og kildres ret, naar Øret mættes,

Der hører saadant ofte talt.

8

362 Knap en blant ti er for at see Sit eget Hierte uden Maske

At føle med en Skræk og Vee,

Han selv er ringere end Aske.

No. 314.

Svar til de danske Skrivere, som klager over deres ulyksalige Skiebne, som en Følge af hemmelige Landsforræderes Intriguer. Mell. Udi din store Vrede & c. Kiøbenhavn 1771. Trykt og findes tilkiøbs hos J. R. Thiele. Sælges og paa Børsens Boglader og hos Kannevorff i Silkegaden i No. 66. for 2 Skilling, stor 1/2 Ark i 8vo.

Hvorfor er I saa vrede Og lader Jer forlede

Til et saa farligt Skrit?

Mon Skiæbnen mildre bliver Naar I Pasqviller skriver,

Og skriger fræk og frit?

23 saadanne Stropher fulde af Irettesættelser til Forfatteren udgjør dette Svar, som just ikke er ilde skrevet, i Fald det ellers er velgjort at svare offentlig paa saa grovt et Skrift.

9

363 No. 315.

Giensvar til Smigreren, som ei kan lide at de danske Skrivere har klaget over deres ulyksalige Skiæbne. Synges efter Mandens egen Melodie. Kiøbenhavn 1771. Sælges paa samme Stæder, som næst foregaaede for 2 Skilling, stor 1/4 Ark i 8vo.

Er en Parodie paa næst foregaaende Svar, der ellers intet opbyggeligt indeholder.

No. 316.

Den Lære om Helvedes Evighed prøvet, og dens skræksomme Følger, viiste af en Selvtænkende. Betænkning over den Lære om Arve-Synden. Kiøbenhavn 1771, trykt hos Johan Rudolph Thiele, boende i Peder Hvitfeldsstræde. Sælges hos Kannevorff i Silkegaden No. 66., i Pelses, Rothes og Mummets Boglader paa Børsen for 12 Skilling Tryk- og 1 Mk. Postpapir, stor 3 Ark i 8vo.

Dette Skrift er uden Tvivl, om ikke ganske, saa dog den største Deel, en Oversættelse af det Tydske. Det indeholder ogsaa slet in-

10

364

tet Nytt; thi baade den Meening, at Guds sidste og fornemmeste Øiemærke med Skabelsen har været den menneskelige Lyksalighed, og de anbragte Grunde og Fordomme ere for længe siden lagte for Dagen, og af Gudslærens Dyrkere enten med Bifald antagne eller med Modgrunde forkastede. Vi vil allene med et Ord svare Forfatteren, at om han end kan bevise, at de Levendes Lyksalighed var et Øiemærke hos Skaberens, saa kunde han dog neppe gotgiøre at det var det sidste; og hvor kan nogen Lyksalighed findes for de Fornuftige, hvor Guds Ære ikke fremmes? Paa denne af Forfatteren antagne Skabelsens sidste Øiemærke, grunder han videre sit Paradoxe, at Helvedstraffene ikke ere evige: thi, siger han, da vilde saa mange gaae Glip af Saligheden; men vi kan svare, er det Skaberens Skyld. Pag. 16. spørger han: Kan da vel det Onde i den beste og viseste Stat overstige det Gode? vi svare med ham nei, og paa denne Grund bevise imod ham, at Summen af Lyksalighed her og der ikke er hinanden liig. Pag. 17 spørger han, om man vel kan tænke sig noget Øiemærke af en evig Straf, det kan ikke være Advarsel for de Udvalgte o. s. v.; men hvilken Erfarenhed har no-

11

365 gen Tid lært os noget om hiin Verdens Beskaffenhed! vover vor Slutte-Lyst sig over paa hiin Side Graven, saa er den jo i ubekjendte Lande, og overalt omgiven med Dunkelhed og Mørke; derfor er den Materie som Forfatteren her har opkogt, saa ofte omtvistet og næsten med lige Fordeel bestridet og forsvaret. Vor indskrænkede Plan tillader os ikke videre at yttre vore Tanker, som skulle have haft med Forfatterens bibelske Beviser at gjøre. — 2. Betænkning om den Lære om Arvesynden. Forfatteren opkaster strax i Begyndelsen disse Spørsmåale: Er Mennesket ganske eller kuns til deels fordærvet? er han fra første Tilværelses Øieblik ganske fordærvet, kan da Gud tilregne ham saavel denne Tilstand, som det Onde han deri begaaer? derpaa undersøger han dette Spørsmåal, og viser: 1) At den menneskelige Forstand er kuns

svag, viser os meget faa Sandheder og disse dunkelt. 2) Antager han at den svageste Forstand ei kan miskiende Sandheder, som indeholde Hoved-Bevæggrundene til Dyden: de beviste nemlig, som Skabningen fremlegger paa et almægtigt, got og viist Væsen, og pag. 37 beskriver han den menneskelige Villie, som en Evne, der er saa aldeles under-

12

366

kastet Forstanden, at den ikke kan vælge eller afskye uden det som Forstanden viser, som det største Gode eller største Onde; men hvad Forfatteren paa det sidste Sted siger om Forstanden, synes han til deels at hæve paa det første, ja endog en stærk Forstand har miskiendt de Beviser paa Godhed og Viisdom & c. Hvem vil indrømme ham det Begreb han giver os om Villien, saa længe vi alle føle Sandheden af det Gamle: video meliora proboque, deteriora feqvor! derpaa tager han i Betragtning de menneskelige Tilbøieligheder, og viser, at de alle ere i Grunden gode, men blive ikkun onde ved tilkommede Omstændigheder, ja endog, legger han til, under disse Omstændigheder mere nyttede, end skade det menneskelige Kiøn. Af alt dette uddrager han pag. 44 den Følge, at Mennesket ikke er ganske fordærvet, men at han meget mere uden højere Bistand kan være dydig; men disse Sætninger synes os at tillade ikke allene den Følge, men endogsaa denne, at Mennesket kan ikke andet end være dydig, og saaledes bevise de jo mere end de skulde. Videre svarer han paa det Spørsmaal, om Gud kan tilregne Mennesket denne Tilstand og det Onde, men her synes Forfatterens Begreb om Arve-

13

367

synden at være noget for overdreven, og vi bestyrkes i den Tanke ved at læse pag. 48: dersom Christi Forløsning & c. En let og reen Stiil, saavelsom en ordentlig og beskeden Tænkemaade gjør for Resten disse Blades Læsning ikke ubehagelig.

No. 317.

En ubetydelig Samtale imellem en Skribent og Forlægger, i Anledning af den i Aviserne fremsatte Snik-Snak om Skrivefriheden, under Artiklen fra Kiøbenhavn og Stokholm. Kiøbenhavn 1771. Sælges paa Børsens Boglader, hos Kannevorff i Silkegaden No. 66. og hos Bogtrykker Thiele i Peder Hvitfeldtsstræde for 4 Skilling, stor 1 Ark i 8vo.

Indeholder intet andet end ubetydelig Snak og nogle satyriske Træk imod en vis Forlæggere eller Bogtrykker, der lever af sine visse Indkomster, commanderer sine Bønder til Lystturer og trykker intet andet end nye Viser og Eventyrer.

14

368 No. 318.

Sokratis Aand tilligemed en Recept, hvorved enhver ukydsk Kone skal nødes til at elske sin egen Mand og ingen anden. Mahomet n'auroit il pas emprunté de nous son paradis voluptueux. d. e.: Mon Mahomet ikke har laant af os sit vellystige Paradis? D. I. B. p. 134. Kiøbenhavn 1771, trykt paa Forlæggerens Bekostning. Sælges paa Børsens Boglader, hos Kannevorff i Silkegaden No. 66. og hos Bogtrykker Svare i Skindergaden for 4 Skilling, stor 1 Ark i 8vo.

Den Slags sokratiske Aand der findes i dette Skrift, har Forfatteren faaet fra den urette Ende; thi man kan neppe læse den første Side uden Væmmelse; Nyeboders og Vartov-Sladder er denne hele Prædiken sammensat af.

No. 319.

Prøve af danske Tanker og Ord, skrevet i Anledning af den tydske Bonasse, af Haandværksmanden i den patriotiske Tilskuer No. 163. Kiøbenhavn 1771. Sælges paa Børsens Boglader og hos Juul paa det al-

15

369 mindelige Hospital for 1 Mark, stor 4 1/2 Ark i 8vo.

Er et Stridsskrift, Laugene angaaende, imod det under Navn Bonusse (see No. 240 i denne Fortegnelse) udkomne grove Svar paa Skriftet, Beviis at Argus & c. (see No. 147.) Forfatteren af dette nærværende Skrift forraader et got Hierte og Kierlighed til Kongen og Fædrenelandet; men han er lidt for vidtløftig i sit Fordrag, og beviser ikke sine Satser med den Grundighed og Tydelighed som man kunde ønske.

No. 320.

Ulven under Faareskindet: Jeg ligger for Døden, kom og beret mig, afklædt ved en Borgerven, som elsker sin Præst, samt Kiøbenhavns Indbyggers Erklæring imod de nedrige Beskyldninger samme Forfatter gjør dem. Kiøbenhavn 1771. Sælges paa Børsens Boglader, hos Kannevorff i Silkegaden No. 66., hos Hørkræmmer Riber paa Vestergade, hos Bogbinder Berg paa Ulfeldts Plads og Spendrup i Viingaard-

16

370

strædet for 12 Skilling, stor 4 1/2 Ark i 8vo.

Dette Svar indeholder ikke meget opbyggeligt, men en heel Hob grove Skieldsord, af Knegt, Hundssvot, Bæst, Rakkerpak m. m. der maaskee vel kan passe sig paa Forfatteren af Skriftet her svares imod, men som dog ikke enhver saa let finder Fornøielse i at læse. At Forfatteren af Skandskriftet imod Præsterne er et Skarn, derom tvivler ingen; men at den, der har skrevet dette Svar, er en dydig Mand, det kan man ikke heller saa lige see af hans Skrivemaade.

(Fortsættelsen følger.)

NB. Disse 320 Skrifter udgør i alt 1008 1/4 Ark koster 38 Rixdlr-Mark 6 Skilling.

1

Fortsættelse af Fortegnelsen paa alle de Skrifter som Trykfriheden har givet Anledning til, hvor de sælges, hvad de koste, og hvor mange Ark de indeholde. Med en kort Erindring om et hvert Skrift.

Fierde og Tyvende Stykke.

Kiøbenhavn 1771.

Tilkiøbs hos KANNEWORFF i Silkegaden i No. 66.

2

Anmeldelse.

Den forordnede Alter-Bog i Dannemark og Norge er nu paa nyebleven oplagt i Octav Format, hvorved Forleggeren fornemmelig har seet at rette de Feil og kiendelige Mangler, som efterhaanden ere indkomne i de forige Oplage; Stilen er meget renere og større; Bønnerne ere indrettede for den nærværende Tid, i Henseende til de kongelige Personers Navne, og alt det iagttaget, som kan tiene til Beqvemmelighed for dem, hvis Brug den egentlig er bestemt til. Den faaes tilkiøbs hos Bogtrykker Graae ved gammel Strand, og Boghandler Kannevorff i Silkegaden, for 3 Mark paa Tryk- og 4 1/2 Mark paa Skrivpapiir. Nogle faa Exemplarer kan faaes paa Roialpapiir for 1 Rdlr. — NB. Denne Format er og i nogle Exemplarer afsat i Qvart, da den for Stilens skyld kan oprette Mangelen af de hidtil brugelige Qvarter, og sælges ligeledes paa bemeldte Stæder for 1 Rdlr. Exemplarer paa Trykpapiir, og 9 Mark paa Skrivpapiir.

3

No. 321.

Et sælsomt og græsseligt Qvinde-Spøgelse, seet og observeret ved adskillige Leiligheder og paa adskillige Steder her i Kiøbenhavn og i nogle Egne her i Nærheden af nogle philosophiske Skildvagter. Sammenskrevet til Skræk og Advarsel for alle, og til Forbedring for nogle af den politiske Speidere. I min Fryd paakom mig Bitterhed. Biblen. Kiøbenhavn 1771. Sælges paa Børsens Boglader, hos Kannevorf i Silkegaden, og hos Thiele i Peder Hvidtfeltstrædet for 8 Skilling, stor 2 Ark i 8vo. Dette er uden Tvivl af samme Forfattere, som den læspende Sang, (fee No. 162), Brevet fra en Broder til sin Søster, den allegori-

4

374

ske Drøm, og mangfoldige andre væmmelige og afskyelige Skrifter. Han holder ikke op at skrive saa længe der er et Sprog i Bibelen, han kan lemlæste og benytte sig af til tvetydige Udladelser; med mindre han skulde faae samme lovlige Forhindring, som Philopatreas, hvis Fostere vore Presser til god Lykke nu ere befriede fra.

No. 322.

Den Danske Oekonomus, indeholdende

1. Om den daglige Huusholdning og Arvingers deraf følgende Rettigheder. 2. Om Regieringer. 3. Om de Militaire. 4. Om Hederne. Anden Deel. Kiøbenhavn, 1771. Trykt i det kongel. Universitets Bogtrykkerie hos A. H. Godiches Efterleverske. Sælges sammesteds for 1 Mark, stor 5 Ark i 8vo.

Vi have under No. 63. i denne Fortegnelse anmeldt det første Stykke af dette Skrift. Stilen er i dette noget bedre end i det første, her findes og et og andet got og rigtigt iblant en Hoben Urigtigheder, og man kan af det alt gierne see, at Forfatterens Hensigt og Villie er god; men han fattes den Indsigt og Kund-

5

375

skab, der behøves til det Arbeid, han har paataget sig.

No. 323.

Afhandling om overdrevne Satirer, eller indklædte Skandskrifter. Oversat. Kiøbenhavn, 1771. Trykt hos Brødrene Berling, boende i Pilestrædet. Sælges sammesteds for 6 Skilling, stor 1 1/2 Ark i 8vo.

Dersom man kunde vente, at de Folk, der i disse Tider ere meest flittige med at rive, fandt nogen Lyst og Forhøjelse i at læse, saa kunde de af dette Skrift tage megen Nytte, og læse deres egen Skiændsel. Det gaaer just i disse Tider saaledes, som Forfatteren beretter om Ludvig den Fjortende. Hele Verden veed hans Kierlighed til nogle Hofdamer, den veed, at Frue Maintenon frem for andre havde Fortrinnet hos ham, og at han, for at stille Samvittigheden tilfreds, hemmelig har ægtet hende. Dette opvakte nu enhvers Raab imod ham, ret ligesom det hele Kongerige skulde gaae under, og just paa samme Tid, da Skandskrifterne igiennemheglede ham og hans Maitresse, just da havde hver Mand i Paris fra

6

376 Hoffolkene af til de ringeste Betientere, ja endog de, som med saa stor Uanstændighed skrev imod ham, deres Maitresser. Dette og mere, som findes i denne Afhandling, kan tiene til at vise Folk i Almindelighed, hvad man fornuftigviis bør troe om Skandskrifter.

No. 324.

Sinceris Tanker om de mange latinske Skoler i Dannemark og Norge, som hindre Studeringers Fremgang, og ere skadelige for det almindelige Beste. Principibus placuisse viris non ultima laus est. Kiøbenhavn, 1771. Trykt hos Brødrene Berling. Salges sammesteds for 8 Skilling, stor 2 Ark i 8vo.

Forfatteren synes at have nogen Ret til at troe, at de latinske Skolers Antal er alt for stort, i Fald det er, som han siger, at dette er Aarsag til, at Ungdommen ikke nyder den Nytte deraf, som de burde, og blive ikke oplærte med den rette Omhyggelighed, og dersom dette ikke kan endres uden at formindske Skolernes Antal, saa vil vi ønske hans Forslag Fremgang.

7

377

No. 325.

Guds Villie efter det siette Bud, i en

Prædiken, forklaret ved Adam Struensee. Af det tydske Sprog oversat. Kiøbenhavn, 1771. Trykt hos Brødrene Berling. Sælges paa Børsens Boglader, og hos Kannevorf i Silkegaden for 12 Skilling, stor 3 1/4 Ark i 8vo.

I en Forerindring siger Oversætteren os, at hverken Ærgierighed (hvilken urimelig Snak, da hans Navn er ubekjendt) eller Vindelyst, have været hans Drivefiære; men allene den Tanke ved samme at kunde oprette i Hierterne kraftige Modværn mod Ukydskhed og Ugudelighed, da de udvortes Anstalter til at hemme samme ere tildeels ophævede; men vi kan alligevel, naar vi see ret paa Titelbladet, dog ikke frikiende Oversætteren fra, at ikke tillige have havt Fordeel til et vigtig Formaal for sit Arbeide: dog det skader ikke, da de steste nu omstunder kiøbe Bøger for Titlens skyld, og en Prædiken, om den endog har nok saa store Fortjenester, naar de veed det er kun en Prædiken, saa spørges aldrig mee efter den. Denne Prædiken, som for en Deel Aar siden

8

378 er forfattet af Hr. Superintendenten Adam Struensee, er just ikke af det Slags, som udmærker sig ved nogen nye og udvalgt Smag, eller besynderlig Lærdom, som i vore Tider har opløftet adskillige Tydscklands Lærdes Taler over Mængden; men desuagtet indeholder den mange gode og almindelige Sandheder, og er aldeles læseværdig: den viser, hvorledes Menneskene skal leve, dersom de ikke vil overtræde det 6te Bud. Vi vil, da Rummet tillader det, fremlægge nogle Stæder for vore Læsere: Side 9 viser Hovedsætningerne, hvad Guds Villie er efter det 6te Bud, 1) at flye Horerie, 2) at enhver skal bevare sit Legeme i Helliggiørelse og Ære; derpaa vises dette Buds vidtløftige og almindelige Omfang, at ingen neml. er undtagen fra denne Befaling: Du skal ikke bedrive Hoer.

Fra Side 13 til 22 opregnes, hvori denne Synd egentlig bestaaer, og paa hvilke Maader den fornemmeligen udøves. Fra Side 23 til 26 opregnes en Deel af de Synder, som mod det 6te Bud begaaes af ugifte Personer. I Talens 2den Deel anprises adskillige Midler, som Menneskene skal bruge for at opfylde Guds Villie efter det 6te Budn

9

379

men Side 30 kunde man vel have ventet et andet bibelsk Exempel paa en Hore, end Dina, Jakobs Datter, 1 Mos. 34 Cap.; thi hendes Opførsel fortjener ingenlunde saa stor en Blame, eller saa afskyeligt et Navn: alle Omstændigheder kan frikiende hende. I Anvendelsen Side 36 findes nogle Træk, som vi vil anføre: "Man kan ikke uden den største Bedrøvelse og Vemodighed tænke paa, hvor meget Kydskhed og Blufærdighed har aftager iblant os, og hvor meget derimod et fræk, ryggesløst, hoeragtigt og ukydsk Levner begynder at tage Overhaand. Jeg beraaber mig heri paa eders eenstemmige Vidnesbyrd. Lader det ikke næsten ligesom Horerie iblant os har faaet frit Privilegium? ere der ikke mange i denne Stad, som uden ringeste Straf i Utugt avler mange Børn? ere der ikke de, som naar de blive kiede af et Fruentimmer, udvælge sig et andet, og saaledes lægge Synd til Synd, og opvække Guds retfærdige Vrede? bliver ikke denne Synd anset for en ringe og ubetydelig Sag? ere der ikke mange af vore Indvaanere baade Mand og Qvinder, der skammelig bryde deres Ægteskabs Løfte; ja findes der ikke hos og saadanne Huse, hvor ugudelige

10

380 Koblere og Koblersker føre unge Gemytter sammen, og for en skammelig Horeløn opofre Siælene til Satan? og hvad skal jeg sige om vores arme Ungdom? mange af vore Vorigeres og Indvaaneres Døttre blive under Ægteskabs Løfte giorte til Horer, og vore unge Karle meene, at de uden Undseelse kunde gjøre deres Kiøds Villie," o. s. v.

No. 326.

Den christelige Haandverks-Svend,

tillige med en Fortale, som er stilet til Mestere, Herrer og Hosbonder, efter Forlangende udgivet af C. H. von Bogatzki, og nu paa Dansk oversat. Kiøbenhavn, 1770. Trykt hos August Friderich Stein, boende i Skidenstræde, og findes hos hannem tilkiøbs, saa og hos Kannevorf i Silkegaden for 12 Skilling, stor 7 1/4 Ark i 8vo.

Aarsagen til Skriftet og sammes Hensigt forklarer Forfatteren selv i Formlen med disse Ord: "Da jeg efter christelige Venners Forlangende har udgivet een og anden Traktat for særdeles Personer og slags Folk; saa

følger nu ogsaa dette nærværende Skrift under den Titel: Den christelige Haandverks-Svend.

11

381

Derudi har jeg først vist, hvorledes og i hvilken Orden en Haandverks-Svend bliver først en ret Christen, og dernæst bliver viist, hvorledes saadan een og skal føre et ret christeligt Levnet, og vise sig ret christelig i sit Kald og Stand, i sit hele Levnet og Vandel, følgelig med Rette kan kaldes en christelig Haandverks-Svend. Dette Skrift er vel fornemmelig skrevet for Haandverks-Svende; men da den hele Saliggørelses Orden indeholdes derudi, og den Vei deri bliver viist, som alle maa gaae, der vil blive salige, saa kan og andre Personer under guddommelig Velsignelse med Nytte læse og bruge det samme; men i Særdeleshed vil det være nyttig saavel for Mestere og Herrer, som for Svende, naar de ikkun ville læse samme med Opmærksomhed." Vi kan ikke heller sige andet, end det jo kan svare til Forfatterens værdige Hensigt, naar det bliver retteligen læst og efterlevet; og enhver kiender vel uden vores Anviisning Bogatzki gudelige Værker.

No. 327.

Mindelige Betragtninger under bekiendte

Melodier ved U.S. Kiøbenhavn, 1771.

Trykt hos Paul Herman Høecke. Sælges

12

382 hos Kannevorf i Silkegaden for 1 Mark 8 Skilling, stor 9 Ark i 4to.

Disse aandelige Betragtninger ere en Samling af gudelige Psalmer, som for den største Part ere digtede over de brugelige Evangelier og Epistler; men nogle ogsaa over andre Religionens Sandheder. Forfatterens Hensigt kan være ædel nok med at gjøre det til en almindelig Opbyggelse, som forhen allene har tient til hans egen aandelige Forlystelse; men han besidder for Resten ikke den ædle Smag i Digterkonsten, eller den Høihed i Udtrykkene, som skulle ophøie ham over en Kingo, eller andre hans Forgiengere, som have opstemmet deres poetiske Geist i aandelige Toner. Vi ville til en Prøve anføre de tvende første Vers af den første Psalme:

"Alle Kreaturs priste Skaberen paa deres

Viis,

Og ham Lydighed beviste, Soel og Maane,

Regn og Iis,

Løver, Drager ligesaa. Fiske, Fugle,

Store, Smag,

Alle Verdens Elementer ære Gud, som

sin Regenter.

13

383 Men blant hele Kreaturet staaer du der o

Menneske,

Du som blev af Gud udskuret, blank som Solen, hvid som Snee, Du som var hans Jords Zirats blant de Dyr af Engle-Art, Staaer nu der, som et Spektakkel, nøgen, dum og som en Stakkel." Hvad den udvortes Form angaaer, da ere de som et Chaos sammenblandede, uden at man kan see nogen Inddeling enten efter visse Malerier, eller visse Hensigter; og dertil ere de trykte i Quarto, hvorved de blivesaa meget mere ubequemme til en Haandbog, ey at tale om den større Bekostning Bindet fordrer.

No. 328.

Anekdoten eines reisenden Russen über die Staatsverfassung, Sitten und Gebräuche der Dänen in Briefen an seine Freunde. Herausgegeben von K. mente verbesserte und vermehrte Auflage. Lübeck, 1771. Auf Kosten des Herausgebers. Sælges hos Boghandler Proft paa Børsen for 20 Skilling, stor 5 Ark i 8vo.

Det første Udgave af dette Skrift have vi anmeldt under No. 146 i denne Fortegnelse.

14

384

Dette andet Oplag har intet forud for det første, uden allene dette, at nogle Feil i Henseende til Sproget og Skriverigtigheden ere heri rettede.

No. 329.

En liden Catechismus for Ungdommen, som legger sig efter Finantz-Væsenet. Oversat af P. T. W. Kiøbenhavn, 1771. Trykt hos Brødrene I. C. og G. C. Berling. Sælges sammesteds for 6 Skilling, stor 1 1/2 Ark i 8vo.

I hvor Enfoldig den Lærdom er, som indeholdes i denne saa kaldte Finantz-Catechismus, saa kan man dog ikke tvivle paa at jo mange Finantz-Betientere kunde have got af at gjøre sigden ret bekient.

No. 330.

Martin Zadecks forunderlige og merkværdige Spaadom, om det ottomanniske eller tyrkiske Riges totale Undergang, og Europas eller Christenhedens florerende Tilstand i Fremtiden, hvilken han i sit 106 alders Aar, efterat han i lang Tid havde levet som i en Huule, ikke langt fra Solothurn i Sveitserland, har aabenbaret sine Venner. Oversat efter det Baseler-Nyrnbergiske Exemplar

15

385

og konfereret med den Danziger Copie. 1770. Sælges paa Wäsenhusets Boglade for 2 Silling, stor 1/2 Ark i 8vo.

Vore Nyrenbergere havde paa nogen Tid god Aftræk paa dette Blad, som en inventiøs Tydsker har opdigtet. Dette har givet Bogtrykkeren Anledning til at falde disse Gotfolk i Næringen, og berige vores Litteratur med lidt mere Sladder end vi ellers havde havt, men en draabe Vand er dog som intet i Havet.

No. 331.

En almindelig Recept for Daarer og skrueløse Hierner, forflyttet fra Paris til Kiøbenhavn. Trykt hos Bogtrykker Borups Enke, boende i store Helliggieststrædet. Sælges samme Sted, saa og hos Kannevorf i Silkegaden for 8 Skilling, stor 2 Ark i 8vo. Dette er en Parodie paa det franske Skrift: Inoculation du bon Sens, af hvilket vi allerede under No. 14 har anmeldet en Oversættelse, som Forfatterne af den kritiske Journal med største Ret have fældet en Dom over, der ikke er Oversætteren til megen Ære. Med denne Dom er dog Oversætteren F. C. S., som tillige er Forfattere af denne forflyttede Recept, aldeles ikke vel tilfreds, og hevner

16

386 sig derfor i denne forflyttede Recept over den kritiske Journal det beste han kan.

No. 332.

Forslag, hvorledes Bondestandens Vilkaar kan forbedres uden Proprietairens Fornærmelse. Kiøbenhavn, 1771. Trykt hos A. F. Stein, boende i Skidenstræde. Sælges samme Sted, saa og hos Kannevorf i Silkegaden for 6 Skilling, stor 1 1/2 Ark i 8vo. De Maader ved hvilke denne Forfattere vil forbedre Bondens Vilkaar, ere ved at forpagte Bønderne Herregaardens Avling, at gjøre den aldeles Hoveriefrie, og gjøre Udbygninger, at sælge Bonden til sig selv, og gjøre ham til Selveiere; men imod alle disse Maader har Forfatteren anført uovervindelige Hindringer. Den sidste Maade er da, siger han, at Bonden bliver ved at gjøre Hoverie; dog tilstaaer han, at det var ønskeligt, at herudi skede Indskrænkelse til Bondens Gavn.

Ende paa den første Aargang fra d. 14 Sept. 1770, til samme Dato 1771.

NB. Disse 332 Skrifter udgjør i alt 1048 3/4 Ark koster 39 Rixdlr 2 Mark 6 Skilling.

1

Register over den første Aargang.

A.

Aandelige Betragtninger under be- No. Side. kiendte Melodier - 327 381

Aarsager til Fallissementer ved Bryggerlauget 32 30
Adskilligt af Joh. Evald - 103 102
Afhandling, Bagges i Anledning af de 18
Bryggers Notice - 35 36
— — om Kiøbenhavns Gaders Reenholdelse - - 134 127
— — om overdrevne Satirer - 323 375
Aftens Promenader & c. - 271 302
Altid noget Nyt; men sielden noget Got,
deraf udkom fire Stykker - 48 52
Anecdote eines reisenden Russen & c. - 146 138
— — zweyte verbesserte Auflage - 328 383
— — samme paa Dansk - 183 176
— — samme forbedret oversat - 224 230
Anhang til det frivillige Slaverie - 210 208
Anmerkninger over Dramens oeconom. Beskaffenhed
& c. - 75 76
Anmerkungen eines Officiers in R*ndsb*rg & c.
- - 236 249
Anti - Philopatriases 3de Anmærkninger 11 9
Autor-Iglen - 143 136
Azan, eller den fra Gield udfriede Fyrste 197 195
2
Register.
B.
Baronen af Bratingshøis Samtale med No. Side.

Dannefærd & c. - - 288 337

Bergens Byes Klagebrev til Kongen & c. 206 294

Bergmans physiske Beskrivelse over Jordkloden - - 257 279

Begivenhed med en Perle eller Koralfisker,

Nicolay - - 102 101

Beretning om Steenkul paa Bornholm & c. 253 269

— — om den buggede Rav - 200 197

Bestrivelse, Lygtemandens, Helhestens, Varulvens & c. 99 100

Besvarelse paa Anhanget til det frivillige

Slaverie & c. - 247 262

— — en Nordmands, paa de nyere Indvendinger mod et norsk Academies Oprettelse - 249 264

Betragtninger, alvorlige over den almindelige Tilstand - 85 85

— — Jeppe Vægters over Staten & c. 29 27

— — Harliqvin Vildmands over dito & c. 208 206

— — hvorvidt Geistligheden er tienlig

i en Stat - 233 245

— over de patriotiske Tanker om Hoveriets Afskaffelse & c. - 245 261

Betænkninger, And. Christensens, over de af General-Landvæsens Collegio forelagte 5 Spørsmåale - 269 299

— — en Proprietairs over samme Spørsmåale

- - 270 301

— — hvorvidt en Efterkommere i Regieringen

er forbunden til at betale sin Formands Gield - 57 58

— en Falsterboes ved de nye udkomne Skrifters Giennemlasning - 41 42

3

Register.

Betænkninger over alle Laugene, 1 Hefte No. Side. 1 Deel - - 195 190

— — over den saa kaldede Philopatreias - - 80 80

Biergmandens Speyl i Skaane & c. - 40 42

Birchs Efterretning om Gehiemeraaderne i

Conseilet fra 1700 til 1771 - 156 146

Bonasse & c. - - 240 251

Bonde-Plageren & c. - 132 126

Bondens Betænkninger over Philspatr. anbragte Aarsager til de dyre Tider, 1ste St. - - 39 41

— — 2det St. 286 321

Botantikens udstrakte Nytte af Prof. Rotbøll - - 217 222

Dreve, aabent fundet ved Indgangen til

Kongens Hauge - 301 346

— fra den Forfløyne til det Forfløyne 136 131

— Hans Jensens til de øvrige danske

Bønder & c. - 165 156

— fra Jfr. Rebecca Abeltoft til hendes

Broder - - 295 333

— fra en Dansk til Forfatteren af Anecdoten,

1ste St. - 219 224

— 12 fra en Bonde til sin Herremand 120 117

— om nogle af de udkomne Skrifter & c. 173 167

— fra Sandsigeren om Adskilligt & c. 275 309

— fundne, 1ste Stykke - 138 132

— Rosentornes til Junior Philopatreias 97 97

— til en høy Herre om Philipatr. 3de Anmærkn.

fra F***g - 5 6

— til Forfatteren af de Khavnste Samlinger - - 180 173

— 3de, til Løven, Storviziren og Mufti & c. 235 247

— til Jacob Skoleholder over hans Afhandling - - 214 118

4

Register.

Beviis, at Argus var flokblind, da han skrev No. Side. No. 11 og 12 - 70 71

— at de umælende Dyr har større Forstand end Mennesket - 87 87

Briefe eines Dänen an den Verfasser der

Anedoten & c. - 178 172

— — — 2tes Stück 220 224

Briefe über die Academie der Künste 170 160

Brunnichii fundamenta Zoologiae etc. 308 352

Børsternes Endeligt, beskreven af Jens

Gaardskarl - 59 61

C.

Catechismus for Ungdommen, som lægger sig

efter Finanz Væsenet - 329 384

Comphilopatreias Plan til en staaende

Pengeløn for Præsterne paa Landet 110 109

Celadon og Cloris, en Fortæling - 160 151

D.

Danophili Besvarelse paa de 5 forelagte

Spørsmaale - - 287 325

Danskvenius - - 166 157

Democrit-Heraclit, 6 St. 171 164

Dictionaire, Chymisk, oversat af v. Aphelen,

1ste Tome - - 261 285

Discours imellem en Rensende, en Officeer

og en Borger & c. - 174 168

Drøm, en Allegorisk - 274 305

Drømmesahl i Nørre Skotland, af Søren

Mahlersvend - 118 116

E.

Elskedigt af Kong Harald & c. - 285 320

Emilia, eller Elskovs og Venskabs Virkninger 299 341 Efterretning, angaaende den spillede Tragoedie

Beverlei - 95 94

5

Register.

Efterretning om Biergværket i Sundhord No. Side. lehn - - 129 123

— — om Hexegrenen & c. - 52 55

— — om Steenkuls Nytte og Natur & c. - - 254 271

Erfaringer i Rosenborg Hauge ved Forfrisknings

Telternes Opsættelse - 265 294

Erindring til de unge Adelsmænd - 21 18

— — imod Betænkningen, hvorvidt en Eftermand i Regieringen er forbunden

at betale sin Formands Sild - 126 121

— — velmeent i Anl. af Philopatr. 3die

Anmerkning - - 6 7

— — til Polypragmon af Idiomeles 90 90

— — upartiske til Philopatreias og

Compatrioter - 164 155

— imod det udkomne Skrift om Tobakshandelen - 164 155

F.

Fandens Liv og Levnet - 186 179

— — Tale til Smauserne - 133 117 12.

Fordele, de vigtigste for et Folk, af Knudsviig 191 185

Forslag, hvorledes Bondestandens Vilkor kan

forbedres uden Proprietairens Fornærmelse

- - 332 386

— til Justitiens bedre Administration 84 85

— til Krigstieneres bedre Befolkning 30 28

— til en forbedret Indretning ved de latinske

Skoler - 175 168

— til den Overhaand tagende Fattigdoms

Afhielpning & c. - 243 254

Forsvars Skrift for Fanden og Jøderne af

Ane Blyetækkers - 140 134

Forsøg til Dannemarks Commercies & c. For.

6

Register.

bedrelse, samt en Havns Anlæggelse i No. Side. Helsingør - 300 343

Fortegnelse paa de siden Doct. Faust værende Hexer & c.. - 141 134

Fritanker af Chr. Ramus Ferslew - 313 361

Fruentimrets Magt, til at ophielpe Staten - - 225 231

Fruentimmer-Regler til Pardera - 204 202

Følelser ved at betragte Kongens Valgsprog & c. - - 185 178

G.

Gartner-Kniv, den poetiske, 1ste St. - 51 54

— — — 2de St. - 122 ug

— — — 3die St. - 201 198

— — 4de St. - 202 199

— — — 5te St. - 238 250

Gedanken von dem Nutzen der Manufacturen

& c. - - 216 220

Gesners første Skipper i 2de Sange - 127 122

Gespräche zweier Müßiggänger, erstes

Stück, - - 107 106

Gevaudanske Dyrs Rasenhed i Dannemark - - 119 116

Giedebuk, den forvandlede - 142 135

Giensvar paa en Guldsmeds Tanker om

Lauget 66 68

— — en døbt Jedes til Forfatteren

af Velmeent Svar til den russiske Bagtaler - - 198 196

— — paa alle Laugenes Vegne til Forfatteren af Beviis, at Argus & c. - 147 139

— — til Smigreren - 315 363

Godhed uden Retviished er ingen moralsk

Dyd - - 53 55

— samme continueret 94 93

7

Register.

Gottscheds tydste Gramantik, oversat og No. Side.

forbedret - - 256 277

Guds Villie efter det 6te Bud & c. 325 377

H.

Haandverkssvend, den Christelige & c. - 326 380

Haltefanden, den danske, historiske Beretning & c. - - 158 149

Helveds Evigheds Lære prøvet — Betænkning om Arvesynden - 316 363

Himmelbrev nedfaldet og fundet i Faard***rup

& c. - - 179 172

Historie om Junior Philopatreas i de Dødes Rige & c. - - 229 239

— — — Opstandelse & c. 239 251

Hyrde, en Norskes, Indtagelse i et Bierg 89 89

Hyæne Jagten, en Comoedie - 161 152

J.

Jeg ligger for Døden, kom og beret mig - 292 320

Jens Paupers Liv og Levnet - 242 253

Illustration over Bispe Bisitaterne i

Norge - - 221 225

Jesus den trofaste Hyrde, en Rabbinsk Ode,

oversat - - 283 319

Instruction for Qvarteer-Comissair og Betienterne

- 223 230

Junior Philopatreas, 1ste Deel, 5 Anmærkninger - - 22 19

- - 2 Deel 4re Anmærkninger 23 21

— - 3 Deel 3de Anmærkninger 47 50

— — Dannemarks Riges Dommeres

Skilderie - - 43 45

— — danske Ophir - 268 297

— — Besvarelse til Beelzebul Fuxsvandser

& c. - 123 119

8

Register.

Junior Philopatrisas / Giensvar til Ro. No. Side.

sentorne - - 121 117

- — Jødernes Rænkere i Aabenbaring

- - 67 69

— — — 2det Hæfte - 176 169

— — — 3die Hæfte - 241 253

— — Taksigelses Brev til Kongen for

Skrive- og Trykke-Friheden - 27 25

— — Opdagelser til Brændeviins Laugets Opkomst - - 45 48

Jydske Løver - - 56 57

L.

Levnets Beskrivelse, den svenske Bedrageres Jacob Guntlacks - 49 53

Ligenes Besværing over Jerusalems Forstyrrelse - - 310 357

Liigprædiken over Junior Philopatrisas - 148 141

Lovtale over Skobørsten - 16 14

— — over den levende Skobørste - 157 159

Lucifers Begrædelse over Helvedes Forstyrrelse & c. - - 155 146

Lykønskings Vers til Kongen & c. - 199 196

M.

Marcussens Forsøg til Betragtninger over

Johannes Aabenbaring - 291 330

Martfelds Afhandling om Irlands Huusholdning og Handel med fede Vahre 267 295 --- — Forslag til en kongelig Reformation-Kommission & c. - 289 325

Meyers nødvendig og skiønsom Eftertanke

om Jorderiges falske Christendom & c. 297 337

Mirzahs Syn i Skiæbnens Tempel - 50 53

Misokakias imod Philopatrisas - 36 38

9

Register.

No. Side.

Morgen-og Aften-Bønner for Børn - 262 287

le Moucheron Danois, 1 St. - 73 74

— — — 2 St. - 137 21

N.

Nannestads Forklaring over de 5 første Capitler
af Matthæo - 255 272

Natte-Tanker af en troværdig Discipel 234 246

Nordmand, den uinteresserede - 212 116

Notice fra Bryggerlauget imod Bagges Beskyldninger
- 33 32

O.

Ole Smedesvends Begrædelse over Rissengrød
- - 19 17

Oeconomus, den danske, 1ste Deel - 63 64

— — — 2den Deel - 322 374

om Oeconomien, særdeles Norges, af P. Frid.

Suhm - - 190 184

P.

Patrioten, eller den gode Borger - 312 359

Patriotens billige Klagemaal over utæmmet

Horeries farlige Virkninger i en Stat 278 313 Penge er bedre end Forstand og Lærdom 125 120

Philadelphi Giendrivelse mod Comphilopatreiasen

Plan & c. - 311 358

Philaletes Svar til Philopatr. angaaende

de Geistliges Indkomster - 15 13

Philalethi patriotiske Anmærkninger over

samme - - 76 77

Philantropos om Qvaksalveres Skadelighed

i en Stat - - 280 315

Philocosmus - - 226 232

— — Brev til Philodanus - 228 238

10

Register.

Philodani Undersøgelse af Philopatr. An- No. Side. mærkninger, 1ste Hæfte - 3 5

— — 2det Hæfte - 4 6

— — Tanker over Philocosmus - 227 237

Philoaletheias grundige Anmærkninger over

Philopatr. - - 55 47

Philodano Norvagi oprigtige Tanker - 302 347

Philonorvagi velmeente Tanker til — Medborgere - - 88 88

Philodaneias, 1ste kritiske Brev til Philopatreias - - 44 46

— — 2det kritiske Brev - 78 78

— 3die dito - - 131 125

— — 4de dito - - 182 176

Philocalus om Studeringers nærværende

Tilstand - - 91 91

— — 2det Hefte, i Anledning af Raisonnements
over Khavns Universitær 250 265

Philogreias Anmærkn. om Bondens Vilkaars
Forbedring - 111 110

Philets Forslag om Pebersvendene - 105 104

— — Ode paa Grev Bernstorps Afgang - - 114 113

Philocleresias Anmærkn. over Philopatr. - 13 12

Philomusus om de academie Examina & 2. 196 192

Philopatreias 3de Anmærkninger & c. - 1 3

— — iste Fortsettelse, 4re Anmærkn. 12 10

— — alvorlige Palinodie - 42 44

Philoplebis Tanker om Tall-Lotteriet - 116 114

Philopolis om Kiøbstæderne - 172 166

Philoteropatreias Anmærkn. over Philopatr.

Zdie Anmærkn. - 9 8

Pilati Liv og Levnet - 101 101

Plan til Forbedring i Studenternes Vilkaar 215 219

Politiske Grundregler eller Kunsten at
regiere - - 46 49

11

Register.

Professor, den Grønlandske, Betragtninger Ro. Side.
over Maanen - - 169 159

Promemoria til Philopatreias fra Mag.

Dyssel - - 24 23

— — til den vanartige Abeltoft - 96 95

Præstens, Læredigt - - 113 112

Prøve, nye, af Skrivefriheden - 294 333

— af danske Tanker og Ord & 2. - 319 368

Pseudo - Apollo, en Comoedie - 124 120

Q.

Qvindespøgelse, et sælsomt og græsseligt - 321 373

R.

Rabners 7 gange 7 Spaadomme om den

først April - - 135 128

Raisonnement over Khavns Universitæt - 194 188

Recept, en almindelig, til at helbrede skueløse

Hierner - - 14 12

— — samme forøget 2det Oplag 331 385

Reglement angaaende Khavns borgerlige

Indretninger - 232 242

Reflection til Høyere Decision, af en gammel

Patriot - - 150 142

Replique paa de 18 Bryggers Notice - 34 35

Reputation, den franskes, mærkværdige Sygdom & 2. - - 10 8

Ræv, den Tyrkiske - 2 4

S.

Sallings, Søren, Afhandling om en overnaturlig Aabenbarings nødvendige Tilværelse & c. - - 282 313

Samlinger, udgivne af Det. Frid. Suhm,

i Bd. 1 Stykke - 61 62

— — — 1 Bd. 2det St. 266 294

Samling af adssillige moralske Sange - 246 262

Samtale imellem en Borger og en Bonde & 2. 279 314

12

Register.

Samtale imellem Einar Jermonsøn og No. Side.

Reiar Randulfsøn - - 218 223

— — 3de patriotiske imellem 2del danske

Reysende & c. - 38 40

— en patriotisk imellem en reysende Engelsmand og Khavns Borgere - 71 72

— — imellem en eyegod, viis og stor

Fyrste, Minister & c. - - 154 145

— — i Niels Klims Rige - 152 144

— — imellem 2de Piger om Skobørsternes Fald

& c. - - 108 107

- — — Kaffekanden, Thepotten & c. 77 77
- — — Vindues Ruden og Blyet 72 73
- — Religionen og Fornuften & c. - 263 287
- — en ubetydelig imellem en Skribent og Forlægger - 317 367
- Sammenblanding af Nyt og Gammelt - 159 150
- Sandheds Besvarelse mod Sandrue & c. 187 182
- — Elskers Besvarelse efter Loven paa
- Skandskriftet det forhexede Drengbarn & c. - - 69 70
- — Ord af en sand Patriot & c. - 272 303
- Sandsigerens Svar til Philopatreias paa
- Publici Vegne & c. - 230 240
- Sang, en læspende d. 29 Januarii 1771 162 153
- Scheffers Tanker om Geistligheden i en
- Stat & c. - - 115 114
- Schrivers zmey erbauliche Betrachtungen & c. 282 319
- Sendschreiben eines Russen aus St. Petersburg & c. - - 209 207
- Sideflesk, den forhexede & c. - 144 137
- Sinceris Tanker om de latinske Skoler i
- Dannemark og Norge - 324 176
- Skiebne, de danske Skrivers ulyksalige - 306 351 Skobørsternes Liigbegængelse - 112 111
- — Svanesang - - 100 100
- 13
- Registers
- No. Side.
- Skrift uden Titel & c. - - 298 341
- Slaverie, det frivillige & c. - - 153 144
- Socratis Aand tilligemed en Recept for ukydske Koner - - 318 368
- Spaadomme den 145 Aar gamle norske
- Bondes - - 7 7
- Spørsmaale beqvemme til vore Tider - 193 187
- Stubs Arier og andre poetiske Stykker - 251 267
- Studenternes Skiebne - 139 133
- Skrivelse fra en brødløs Laqvei til sin Farbroder - - 79 79
- Svar til den russiste Bagtalere - 167 157
- Svar til de danske Skrivere - 314 362
- — til Forfatteren af Forflaget om

Krigstieneres bedre Befoldning - 31 33

— — paa Piecen, Jeg ligger for Døden,

kom & c. - - 307 352

— — paa Spørsmålet, om en Hustrues Bolere kan være hendes Mands oprigtige Ven & c. - 290 329

Syner, den gl. Nordmand Chr. Jac. Drackenbergs - - 58 60

Syn — den 124 Aar gl. norske Bonde,

Børge Olsens - 20 18

— en Drøm om store forestaaende Tildragelser - - 303 349

— et Mærkværdigt over Kiøbenhavn & c. 293 332

T

Taksigelse til Kongen for de nye Indretninger

udi Khavn - - 168 158

Taler, hellige, af Jørgen Egtved - 258 281

Tallotterie, Beviis at deres Fremgang er Europa Fald og Staternes Ødelæggelse 222 229

— — den Daarlighed at vove sine Penge deri - - 207 225

— — Natur og Beskaffenhed - 81 81

14

Register.

No. Side

Tallotterie tydeligere Forklaring - 83 83

— — Aarsag til deres Forviisning af

alle Riger og Lande - 104 103

— — Afhandling om Gevinsternes Forhold imod Tabet - 106 105

— — upartisk Undersøgelse - 109. 107

— — Underviisning for dets Elskere - 188 183

Tanker, eenfoldige danske og norske Hæfte 74 75

— — — 2det Hæfte 231 240

— — om Brændeviins Brænden - 248 263

— — om Bryggerligningen i Khavn & 2. 68 70

.— — til Fabrikers Anlæg og Vedligeholdelse - - 117 115

— — adskillige i Andledning af Skrivefriheden

af en Qfficeer - 177 170

— — i Anledning af en Normands

Undersøgelse & c. - 92 92

— — ved de Banqven angaaende

Skrifters Læsning . - 93 93

— — til nøyere Eftertanke om Banqven i Khavn - 16 18

— — om gode Love i et Land om Banqvens Tilstand - 17 15

— — over det alleene privilegerede Lotteries Nytt & c. - 82 82

— — en uinteresseret Normands an- 0 gaaende Norge - 211 211

— — en Præstes om Universitætets

Forbedring & c. - 213 217

— — om Krigsstanden og dens Forbedring - - 237 249

— — christelige til hver Dag i Maaneden 264 293

— — om Præsternes Gaarde og Jorder 296 334

— — fra en gl. berømt Hedning - 304 349

— — om den danske og holsteenske Ulds

Udførsel - - 184 177

15

Register.

No. Side.

Triumph, Glæde og Seyer i Skovens Rige 192 186

Tronfølgeren i Sidon, af Bredal - 163 154

Tanker, upart om Landøeconomi Dannemark 276 311

— — og Fornemmelser i Rosenborg

Hauge Stormens Aften & c. - 281 317

— — frie og grundede om Boleriet, samt Religionens Brev til Khavns

dydige Indvaanere - 305 350

— — om det islanske Handels-Compagnie og dets farende Kiøbmænd - 203 101

— — en Landmands angaaende Dommere, Tingsvidner & c. - 205 203

— — grundede over Philopatr. 3die Anmærkning

-- 8 7

— — nyelover Indholden af Philopatr.

Anmærkninger - - 26 25

— — over Phil. Anm. af v. Erdenkloß 309 353

— — korte over de siden Skrivefriheden udkomne Skrifter - 277 312

— — ved at giennemlæste Betragtninger

over Hoveriets Afskaffelse - 28 26

— — Tanker til Høyere Eftertanke om

Tobakshandelen i Dannemark - 128 122

— — velmeente patriotiske til Høyere

Eftertanke og ønskende Fuldførelse - 60 61

— — patriotiske i Anledning af de

korte Betragtninger over Hoveriers Afskaffelse i Dannemark - 151 143

Tildragelse med det forhexede Drengbarn,

kaldet Nisse - - 37 39

Tillæg til Philodani 1ste Hæfte, især om den

islanske Handel - 86 86

Tossen — 1ste Stykke - 181 174

Tractat angaaende den danske Søeret - 273 304

Traum und Gedanken eines Greisen und

Bürgers - - 260 282

16

Register. Underretning om det beneficerede Gods i Norge 130 124

Undersøgelse, upartisk, om de acad. Examina 25 24

— — om de anførte Hindringers Gyldighed for et norsk Academies Oprettelse 54 56

Ulven og Beveren, en Fabel - 64 67

Ulven under Faareskindet - - 320 369

Urtepotte, den Gierriges - 145 137

V

Veyviser den vildfarende Russes - 144 258

Vidalins, Povel, Skriv, til Bisk. Arnesen & c. 189 18

Voltaire's Brev til Kongen for Trylfriheden,

paa Fransk - - 62 63

- - - samme oversat og forøger & c. - 98 99

Worms, Jens, Forsøg til et Lexicon over

danske, norske og isl. Lærde, 1ste Deel 259 282

Z

Zadecks, Martin, forunderlige og mærkværdige Spaadom & c. - 330 . 384

Æ

Æreminde over Sal. Statsraad Nissen - 65